

INDLEDNING	3
<i>PROBLEMFOMULERING</i>	6
<i>DISPOSITION/METODE.</i>	10
<i>FORSKNINGSOVERSIGT.</i>	10
<u>AFSNIT 1: DET MORMONSKE TEOKRATI</u>	<u>22</u>
1. PRÆSTEDØMME, AUTORITET, OG KIRKENS GEJSTLIGE STRUKTUR.	22
<i>PRÆSTEDØMMETS NATUR & HISTORIE.</i>	22
<i>PRÆSTEDØMMET; FRAFALD OG GENOPRETTELSE.</i>	23
<i>PRÆSTEDØMMET OG KIRKEN.</i>	26
<i>DET LINEÆRE PRÆSTEDØMME.</i>	29
<i>DEN PATRIARKALSKE ORDEN.</i>	34
<i>SAMMENFATNING.</i>	37
2. DEN MORMONSKE NATIONSDANNELSE OG PRÆSTEDØMMET.	39
<i>KIRTLAND OG KIRKENS BEGYNDELSE.</i>	39
<i>MISSOURI OG DE SDH.</i>	42
<i>BEGYNDELSEN PÅ MORMONISTISK TEOKRATI OG MILITARISME.</i>	46
<i>DEN MORMONSKE KRIG.</i>	51
<i>NAUVOO, ILLINOIS.</i>	53
<i>EN KONGES DØD.</i>	57
<i>RIGET FLYTTER MOD VEST.</i>	58
3. KIRKEN SOM ET NYT ISRAEL.	61
<i>DE SDH SOM ISRAELITTER.</i>	61
<i>SAMMENFATNING.</i>	69
<u>AFSNIT 2: MORMONISMEN OG DEN AFRIKANSKE RACE.</u>	<u>72</u>
4. DEN AFRIKANSKE RACES PLACERING I SDH TEOLOGI.	72
<i>JOSEPH SMITH PERIODEN 1830-44.</i>	72
<i>BRIGHAM YOUNG PERIODEN 1844-52.</i>	80
<u>AFSNIT 3: INSTITUTIONALISERINGEN AF PRÆSTEDØMMEFORBUDDET.</u>	<u>86</u>

6. DET SIDSTE SKRIDT MOD FORBUDET.	86
KONKLUSION.	95
SUMMARY.	96
LITTERATURLISTE.	989
<i>ANDEN LITTERATUR.</i>	1023
<i>KILDER OG KILDE SAMLINGER.</i>	1023

Indledning

Fredag d. 9. juni 1978 var et skelsættende år for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige¹ (JKKSDH). Denne dato markerede afslutningen på en mere en hundred og tyveårig periode hvor kirken havde ekskluderet alle mandlige medlemmer med afrikanske rødder² fra dets præstedømme.

JKKSDH er en lægmandskirke. Det har den været siden sin stiftelse d. 6. april 1830, hvor den 24 årige Joseph Smidt, jr., samlede omkring 40 - 50 af hans tilhænger, både familie, venner og bekendte, i vennen Peter Whitmers hus i Fayette, New York og her organiserede en ny kirke. Denne kirke kaldte han ”Kristi Kirke”, senere ændredes navnet til ”Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige”, men kirken er i den brede offentlighed bedst kendt som Mormon kirken.³

Når kiken er en lægmandskirke vil det sige at kirken ikke har et betalt præsteskab. Det betyder at den ledes af frivillige både lokalt og globalt. I dag kan alle mandlige medlemmer af kirken kaldes til lederpositioner i kirkens eklesiastiske struktur såfremt de er ordinerede præstedømmebære. Præstedømmet er ligeledes en forudsætning for mænds adgang til kirkens templer. Før 1978 var afrikanske brødre i kirken således udelukket fra at fungere i kirken på lige fod med deres hvide brødre, og de blev ligeledes udelukket fra at indgå visse hellige pagter i kirkens templer, pagter som i SDH lære er en forudsætninger for frelse.

Forbuddet mod at ordinere afrikanere til præstedømmet blev i tiden efter anden verdenskrig en byrde for kirken og en hæmsko for dens ambition om at vokse sig til en global kirke. I 1950'erne og 60'erne gennemgik USA en revolution i dets forhold til farvede, og deres rettigheder som borger.

¹ Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er en udtalt hierarkisk organisation. I toppen er kirkens Første Præsidentskab, bestående af kirkens præsident og to rådgiver. Dernæst kommer de tolv apostles quorum, det præsiderende biskopråd, og så fem quorum af halvfjers. Ved kirkens stiftelse var der kun to quorum af halvfjers, men som kirken voksede blev dette antal i 1990'erne forøget. Disse mænd konstituerer hvad kirken kalder dets general autoriteter. De er kirkens ledere, og i dens, og medlemmernes øjne, er disse mænd Kristi specielle vidner i verden. JKKSDH er også kendt som Mormon kirken. Tilnavnet er en har sit udspring i mormons bog, som kirken siden marts 1830 har accepteret som hellig skrift på linje med Bibelen. Kirkens medlemmer omtales ofte som mormoner, både blandt dem selv og andre. Navnet Mormon bliver ligeledes ofte brugt om personer og grupper der gennem tiden har brudt ud af hovedkirken, men som stadig bruger Mormons Bog. Det er specielt tilfældet i Utah hvor mange grupper der stadig praktiserer polygami, eksistere uafhængigt af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.

² Det vil sige alle der har bare den ringeste tilknytningsforhold til den afrikanske rase. Af hensyn til teksten vil jeg herefter kun nævne denne gruppe af mennesker som afrikaner.

³ Bushman, L. R., *Joseph Smidt: Rough Stone Rolling*, s. 109.

Gennem forskellige borgerrettighedsorganisationer, så som NAACP⁴, CORE⁵, og SCLC⁶, kæmpede farvede og nogle hvide amerikaner mod raceadskillelse, diskrimination og undertrykkelse og for lige rettigheder for alle amerikaner uden hensyn til race. Der var også andre organisationer, ofte kaldet ”*sorte separatister*” eller ”*sorte nationalister*”, så som ”*Black Muslims*” og ”*Black Panthers*”, men disse var mere yderligtgående i deres ideer og mål.

Gennem et hav af demonstrationer, boykotter, sit-ins, søgsmål osv. skabtes omstændighederne der gennem ”*The Civil Rights Act*” fra 1964 formelt gjorde en ende på diskrimination i det offentlige system. Alle fik nu ret til de samme jobs og ydelser, og i 1965 fik farvede gennem ”*The Voting Rights Act*” stemmerettighed, samt ret til at stille op ved valg.⁷

Kirken og dens race politik kom også i borgerrettighedsorganisationer søgelys. Disse organisationer kritiserede kirkens race syn og race politik, der opdelte mennesker i grupper med forskellige rettigheder, og med forskellige stilling i forhold til Gud. Mange både i og uden for mormonismen betragtede kirkens politik og praksis som racistisk og urimelig. En levende anakronisme der burde aflives. Medierne og forskellige liberale kristne sluttede sig til blandt kritikerne og internt i kirken var der flere fremtrædende Sidste Dages Hellige (SDH) der ligeledes ytrede deres frustration.⁸ Andre fremtrædende SDH satte gennem deres arbejde spørgsmålstegn ved præstedømmeforbudets historiske berettigelse, og ved dets teologiske og mytologiske fundament⁹. Det blev gjort bl.a. gennem stiftelsen af tidsskriftet *Dialogue: A Journal of Mormon Thought*, hvis formål var at virke som et medium for forskning der beskæftigede sig med SDH kultur, historie og teologi.

Kirken påpegede dog overfor offentligheden at den betragtede afrikaneres stilling i kirken som et internt anliggende, samt at præstedømmeforbudet i kirkens egen optik var en praksis indført af Gud gennem åbenbaring. Derfor fastslog Kirkens ledelse overfor dens kritikere en guddommelig indgriben ville være den eneste gyldige årsag til at ændre dens praksis på dette område. Da noget sådant ikke på daværende tidspunkt var sket insisterede kirken på sin ret til at videreføre dens

⁴ National Association for the Advancement of Colored People.

⁵ Congress of Racial Equality.

⁶ Southern Christian Leadership Conference.

⁷ McKay, Hill, Buckler, (1999), s. 1010.

⁸ Dr. Lowry Nelson, fremtrædende SDH sociolog, kritiserede i 1947, i et brev til kirkens ledelse, kirkens racepolitik og fremhævede at han ikke mente Gud var racist. Sterling M. McMurrin, SDH professor i filosofi, støttede ved flere lejligheder NAACPs afdeling i Salt Lake City. *Mauss (1981)*, ,

⁹ Bush jr., L. E. (M.D.), Mauss, A. L. (Professor i Sociologi, Washington State University), Bringhurst, N. (Ph.D.). I 1966 startede de tidsskriftet *Dialogue: A Journal of Mormon Thought*, hvis fokus siden da har været forskning i SDH kultur, historie og teologi. I begyndelsen var *Dialogue* en diskussionsplatform for kirkens racepolitik. (*Neither White nor Black: Mormon Scholars Confront the Race Issue in a Universal Church*. Signature Books, Medvale, Utah, 1984).

guddommeligt instiftede politik og praksis. Denne uflexible holdning medførte et eskalerende public relations mareridt for kirken op gennem 1950'erne og 60'erne.

De fleste intellektuelle SDH var dog, trods deres kritik af forbuddet, enig i kirkens holdning at forandring måtte komme gennem åbenbaring. Mauss skrev således, ”*Whenever change comes, however, it must come in the Mormon way; that is, the integrity of the principle of continuous revelation must be maintained. Without this and without the charisma of the prophet, seer and revelatory, Mormonism would be without its most vital distinguishing attribute.*”¹⁰

De eksterne kritikere var ikke overraskende uenige i denne opfattelse. Brigham Young University (BYU), der er sponsoreret af JKKSDH og som indgår i dennes uddannelsessystem, fik som en konsekvens samfundets modvilje at føle. Til trods for at BYU blev rensset for enhver mistanke om raceulighed valgte mindst to prominente universiteter, Stanford og University of Washington, i 1968 at bryde deres sportslige forbindelser med BYU, og universitetsstuderende begyndte i stigende grad at blive offer for demonstrationer ved sports stævner rundt omkring i landet.¹¹

I starten 1970'erne aftog de kritiske røster i styrke. Borgerrettighedsbevægelsen havde toppet og opfattelsen havde bredt sig at kirken ikke ville bøje sig for presset. Derfor rettede bevægelsen sin opmærksomhed andet steds hen. Det kom i den anledning som en overraskelse for de fleste at kirken d. 9. juni 1978 bekendtgjorde at kirkens Præsident Spencer W. Kimball havde modtaget en åbenbaring der gjorde det muligt, at ”... *hver trofast, værdig mand i kirken kan modtage det hellige Præstedømme med magt til at udøve dets guddommelige myndighed og sammen med sine kære nyde enhver velsignelse, som kommer derfra, herunder templets velsignelser.*”¹²

Fredag d. 9. juni, der hurtigt fik det nået ironiske navn ”*Black Friday*” markerede således enden på forbuddet mod at ordinere afrikanere til præstedømmet.¹³ For langt de fleste i kirken var dette et længe ventet øjeblik. I lederen i *Salt Lake Tribune* stod der d. 11. juni, ”... *a burden has been lifted*

¹⁰ Mauss (1969), i *Bush & Mauss (1984)*, s. 24.

¹¹ Mauss (1981), i *Bush & Mauss (1984)*, s. 158.

¹² Lære & Pagter, Officiel Erklæring – 2, d. 8. juni 1978.

¹³ Briscoe, D. & Buck, G., “*Black Friday – Its Blessed Implications*”, Utah Holiday, juli 1978. Citeret, i Bringham & Smith (2006), s. 1.

*from al Utahns, whether members of the LDS faith or of other beliefs...*¹⁴, og nyheden var forside stof i næsten alle amerikanske medier.¹⁵

Sterling M. McMurrin, en SDH intellektuel kritiker af præstedømmeforbudet, professor i filosofi og tidligere *U.S. Commissioner of Education* under Præsident Kennedy, beskrev d. 9. juni 1978 som, "... *the most important day for the church in this century...*"¹⁶ Senere skærpede han hans tolkning af præstedømmeforbudets endelige idet han nu karakteriserede begivenheden som, "... *the most important event in the church since its founding.*"¹⁷

Problemformulering

Kirken har siden dens stiftelse taget missionering meget alvorligt. Kun få uger efter dens stiftelse d. 6. april 1830 påbegyndte kirken at sende missionærer ud for at sprede budskabet om genoprettelsen af hvad de så som værende den oprindelige Kristne kirke. I dag har kirken omtrent 53.000 fuldtidsmissionærer verden over, og i juni 2007 kunne kirken fejre udsendelsen af sin 1.000.000' th missionær. Den missionskultur der eksisterer i kirken blev grundlagt af Joseph Smith og de tidlige kirkeledere ud fra den opfattelse at evangeliet var universelt, altså et evangelium for alle mennesker.

Mormons bog¹⁸, udgivet af Joseph Smith i marts 1830, beskriver denne universalisme således, "*Ja, og hele jorden skal se Herrens frelse, siger profeten; alle folkeslag, stammer, tungemål og folk skal blive velsignet*", "*... for han gør det, som er godt blandt menneskenes børn... og Han opfordrer dem alle til at komme til sig og tage del i Hans godhed, og Han afviser ingen, som kommer til Ham, sort og hvid, træl og fri, mand og kvinde; og han husker hedningene; og alle er lige for Gud...*"¹⁹

Buddet "*alle folkeslag, stammer, tungemål og folk*", findes ligeledes mange andre steder i Mormons bog.²⁰

¹⁴ *A Burden is Lifted*, lederen, Salt Lake Tribune, 11. juni 1978. Citeret, i Bringham & Smith (2006), s. 1.

¹⁵ *Reactions to Revelations Varies*, Church News (ugentligt supplement til det kirke ejede *Deseret News*), 15. juli 1978. Henvist til i Bringham & Smith (2006), s. 1.

¹⁶ *Charter Praises LDS Church Action*, A-1. Citeret i Bringham & Smith (2006), s. 2.

¹⁷ *A Heretic? U. Professor Distrusts LDS Orthodoxy; Pursues Reason*, Salt Lake Tribune, 20. November 1988. Citeret, i Bringham & Smith (2006), s. 2.

¹⁸ Se bilag *De mormonske krifter*.

¹⁹ 1. Nephi 19:17. 2. Nephi 26,33.

²⁰ 1 Nep. 22:28; 2 Nep. 30:8; Mosiah 27: 25; Alma 29:8; 3 Nep. 28:29 samt 1 Nep. 17:35; 2 Nep. 26:26-28,33; Mosiah 23:7; Alma 26:37.

Den tidlige kirke tog altså den evangeliske universalisme bogstavelig og missioneringen blev i disse tidlige dage udført uden hensynstagen til race, religion eller kultur. Dette skal dog ikke tages som indikation om at kirken og de SDH var uden racistiske fordomme. De tidlige SDH satte f.eks. ikke spørgsmålstegn ved antagelsen om den afrikanske races underlegenhed, eller den bredt accepterede teori der beskrev denne race som efterkommer af både Kain og Kanaan. Disse opfattelser og teorier havde bare ikke nogen umiddelbare konsekvenser for sortes ret til evangeliet, eller til præstedømmet. Således, og som vi senere vil beskæftige os mere indtrængerne med, var der flere afrikanere der i disse tidlige tider sluttede sig til kirken, og mindst en af disse, Elijah Abel, blev d. 3. marts 1836 ordineret til præst. Tre år senere, i 1839, blev Elijah Abel ligeledes indsat i de halvfjerds første quorum. I kirken er retten til præstedømmet forbeholdt mænd, og det at være præst i kirken er en forudsætning for mænds adgang til kirkens templer.²¹ Der er ingen tegn på nogen form for diskrimination i de regler der i 1834 blev vedtaget for kirkens tempel i Kirtland Ohio,²² eller i de forventninger det Første Præsidentskabs i 1840 havde ang. hvem der ville komme for at tilbede i Nauvoo templet i Illinois.

Allerede tidligt i 1830 syntes en udvikling at have taget sin begyndelse der på sigt betød enden på den evangeliske universalisme. I 1835-36 accepterede Joseph Smith praktiseringen af slaveri og opfordrede kirkens medlemmer til ikke at missionere blandt slaver. Der eksistere, i hvert fald i dag, ikke nogen kilder hvori Joseph utvetydigt forbyder sorte præstedømmet, men som det senere vil blive gjort klart er der noget der tyde på, at profeten i denne periode ligeledes indførte et forbud i syden mod at ordiner allerede døbte slaver til præstedømmet. Denne politik gjaldt ligeledes frie afrikaner i Syden.²³

Afrikanernes stilling i kirken blev over de næste femten - seksten år gradvist forværret. Til trods for at Joseph i starten af 1840'erne undsagde sig slaveriet legaliserede hans efterfølger Brigham Young

²¹ Kvinders forhold til præstedømmet er i de seneste årtier blevet et emne der i stigende grad diskuteres blandt SDH akademikere. Kirkens kvindelige medlemmer er som sagt udelukket fra præstedømmet, men der er flere der påpeger at kvinder i den tidlige kirke til en vis grad havde del i den præstedømmelige autoritet, dog uden direkte at være ordineret hertil. Bl.a. er der meget der tyder på at kvinder havde retten til at velsigne de syge ved håndspåleggelse, en ordinancer der i dag kun er forbeholdt mænd ordineret til præst i det Melkisedekske præstedømme. I det hele taget er der noget der tyder på at kvinders stilling i kirken siden slutningen af det 19. århundrede gradvist har udviklet sig i en negativ retning. Denne udvikling gælder dog kun i relation til kvinders stilling i kirkens administrative system. I forhold til familien pålægger kirken mænd at ære og tjene deres hustruer (Se Newell, L. K., *A Gift Given, A Gift Taken: Washing, Anointing, and Blessing the Sick among Mormon Women*, i Quinn (1992), s. 101-20).

²² History of the Church, bind 2, s. 368-69.

²³ Bush (1969), i Bush & Mauss (1984), s. 60

denne praksis i Utah²⁴ i 1852.²⁵ Samtidigt bekendtgjorde Young d. 16. januar 1852 overfor Utah territoriets lovgivende forsamling følgende, ”*Any man having one drop of the seed of Cain... in him cannot hold the priesthood and if no other Prophet ever spake it before I will say it now in the name of Jesus Christ I know it is true and others know it.*”²⁶ Denne forbandelse ville stå ved magt, ”...until the residue of the posterity of Michael and his Wife (Adam & Eva) recieve the blessings.”²⁷

Som Mauss (1969) gjorde opmærksom på bygger kirken på princippet om kontinuerlig åbenbaring, og kirkens ledere helt tilbage fra Joseph Smith og frem til i dag betragtes af de SDH, som profeter på lige fod med eks. v. Moses. Vel sagtens al lære og praksis i kirken har sit udgangspunkt i dette princip, dvs. lige med undtagelse af præstedømmeforbuddet, for i modsætning til f. eks. Josephs præstedømme- og pagtslære, kan denne praksis ikke føres tilbage til nogen kendt åbenbaring modtaget af hverken Joseph selv, Brigham Young, eller nogen anden leder af kirken.

Uden en konkret åbenbaring var tidspunktet for forbuddets indførelse usikkert. Som stifter af kirken har Joseph Smith altid haft en speciel plads i de SDH's bevidsthed. Det er derfor ikke overraskende at historie om hvorledes han personligt havde erklæret sorte uegnet til at holde præstedømmet begyndte at cirkulere i kirken allerede umiddelbart efter Brigham Youngs død i august 1877.

I 1879 påstod to SDH, Zebedee Coltrin²⁸ og Abraham O. Smoot²⁹, overfor Youngs efterfølger, John Taylor, at Joseph allerede i 1830'erne havde forklaret dem begge at sorte ikke havde ret til præstedømmet. Coltrin hævdede at Joseph i 1834 havde fortalt ham at, ”... *the spirit of the Lord saith the Negro has no right nor cannot hold the Pristhood.*”³⁰ Coltrin tjente som præsident for De Halvfjers Quorum i perioden fra marts 1835 til april 1837, og han slog fast at Joseph havde frataget

²⁴ Utah territoriet blev i 1850 givet til de SDH, men pga. af konflikten mellem kirken og den amerikanske regering ang. praktiseringen af polygami, blev territoriet først anerkendt som stat den 4. januar 1896, 6. år efter denne praksis ophørte. Utahs territoriets første guvernør var Brigham Young.

²⁵ Bringhurst & Smith (2006), 29.

²⁶ Governor's Message, to the Legislative Assembly of Utah Terretoriory, January 16, 1852”, SDH Kirke Arkiver, refereret i Bush (1973), i Bush og Mauss (1984), s. 70.

²⁷ Brigham Young, “*Speech to the Joint Session of the Legislative Assembly*”, 5. februar 1852, Brigham Young Papers, SDH Kirke Arkiver. Citeret i Bringhurst (1981), s. 124.

²⁸ Ifølge Coltrin havde Joseph Smith i 1834 givet ham følgende svar på spørgsmålet, *har sorte havde ret til præstedømmet?* ”... *the spirit of the Lord saith the Negro has no right nor cannot hold the Pristhood.*” citeret Bringhurst & Smith (2006), s. 32-33.

²⁹ Smoot havde diskuteret samme spørgsmål med andre missionere i forbindelse med missionsarbejde i de sydlige stater i perioden 1835-36 hvor flere farvede åbenbart ønskede af blive døbt. Josephs svar var, som han forstod det, at slavere, ”...were not entitled to the priesthood, nor yet to be baptized without the consent of their Masters.” Citeret i Op.cit, 39. Senere i 1838 i *Far West* Missouri havde han stillet Joseph Smith det samme spørgsmål selv, og her var svaret ligeledes det samme, Op.cit, s. 39-40.

³⁰ Bringhurst & Smith (2006), s. 32-33.

Elijah Abel præstedømmet mens han tjente i denne funktion.³¹ Smoot støttede Coltrin og slog fast at også han havde fået samme instrukser i forbindelse med missionsarbejde i de sydlige stater i perioden 1835-36.³² Efterfølgende forlagde Taylor Coltrin og Smoot's vidnesbyrd for De Tolv Apostles Quorum. Her var den nyligt udnævnte apostel Joseph F. Smith uenig med de to. Han gjorde det klart at Joseph ikke havde frataget Abel hverken præstedømmet eller hans kaldelse i de Halvfjerds Quorum., for Smith selv havde set Abels halvfjerdser certifikat fornyet i 1841 og senere i Salt Lake City. Samtidigt havde Abel forklaret Smith at det var Coltrin selv der i sin tid havde ordineret ham som halvfjerdser.³³

Elijah Abels status som præst i kirken forblev et paradoks selv efter hans død i 1884. I 1894, da en afrikansk kvinde ved navn Jane James bad om adgang til kirkens templer, dukkede hans navn således igen op. Kirkens daværende profet Wilford Woodruff spurgte i forbindelse med James hvorledes de Tolv Apostles Quorum forholdt sig til hendes race. Igen påpegede Joseph F. Smith Abels status om præst under Joseph Smiths ledelse af kirken, men apostlen George Q. Cannon var uenig. Han hævdede at mormonismens grundlægger utvetydigt havde erklæret at sorte ikke kunne modtage præstedømmet eller fungere i kirkens eklesiastiske hierarki, men Cannon kunne ikke fremvise for Quorumet nogen dokumentation herfor. I 1908, syv år efter at han afløste Lorenzo Snow som leder for kirken, ændrede Joseph F. Smith holdning i sagen. Abel var godt nok i sin tid både blevet ordineret til præst og kaldet som halvfjerdser, men Joseph Smith havde dog erklæret Abels begge for ugyldige på et senere tidspunkt. Med Elijah Abel ude af billedet opstod der endelig konsensus i kirkens ledelse, afrikaner var foreholdt retten til præstedømmet og denne praksis var grundlagt i kirken allerede inden Joseph Smiths død i sommeren 1844. Denne stilling har været kirkens siden da og frem til 1978.³⁴

Den forvirring der omgærede udviklingen væk fra evangelisk universalisme til en restriktiv racistisk politik der udelukkede afrikanere fra at nyde de samme privilegier i kirken som deres hvide brødre, specielt hvad angår retten til præstedømmet, er dette speciales emneområde.

Specialets problemstilling er da følgende; ***Hvad var baggrunden for, årsagen til og tidspunktet for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges beslutning om at ekskludere medlemmer af den afrikanske race fra dets præstedømme?***

³¹ Bush (1973) i Bush & Mauss (1984), s. 76.

³² Taggart (1970), s. 39. Bush (1973) i Bush & Mauss (1984), s. 76.

³³ Bush (1973) i Bush & Mauss (1984), s. 76-7.

³⁴ Op.cit., 78-9.

Disposition/Metode.

Specialet er inddelt i tre afsnit. Det *første* afsnit er en analyse af det mormonske teokrati eller retter sagt udviklingen hen mod et teokrati. I denne analyse vil specialet afdække to centrale og nært beslægtede emner; *præstedømmet* og den *mormonske nationsdannelse*. Formålet er at klarlægge præstedømmets betydning for, og placering i, Josephs vision om kirken som et nyt israelitisk præstemonarki. Afsnit *to* er en analyse af den afrikanske races placering i SDH teologi. Mere præcist søger afsnittet dels at beskrive udviklingen indenfor denne lære, og dels at forklare denne udviklings bagved læggende årsager.

På denne baggrund diskuteres i specialets *tredje* og afsluttende afsnit selve *institutionaliseringen* af præstedømmeforbuddet som en praksis i kirken.

Hvad angår specialets kildemæssige grundlag er det vigtigt at bemærke, at en del kilder, specielt i form af dagbøger og korrespondance, for en stor dels vedkommende er arkiveret forskellige steder i USA og således kun har været tilgængelig i det omfang de er blevet citeret eller refereret til af andre historikere. Der er dog stadig en betragtelig mængde kilder til rådighed. Det gælder f.eks. Josephs Smiths dagbøger fra perioden 1832-39, et væsentligt uddrag af hans personlige breve sendt til familie, venner, bekendte, kirkelige ledere, og verdslige øvrigheds personer, udgivet i forskellige tekstsamlinger, Josephs prædikener fra Nauvoo perioden 1839-44, og online er mange af de vigtigste tidlige SDH avis/tidsskrift fra perioden 1832-46 ligeledes tilgængelige. Ud over deres rolle som nyhedsformidlere har disse aviser ofte fungeret som et medie hvorigennem Joseph og andre ledende SDH har diskuteret en lang række teologiske emner og offentliggjort nye relevante åbenbaringer.

At ikke alle kilder er tilgængelig kan selvfølgelig være et problem idet specialet således i et vist omfang læner sig op af andre historikers arbejde, men de mest centrale kilder, de der har deres udgangspunkt i Joseph selv, er altså til rådighed og styrker således specialet.

Forskningsoversigt.

Indledningsvis syntes det på sin plads at se på udviklingen indenfor den mere generelle historiske forskning vedrørende Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges. Historieskrivningen der frem til midten af det 20. århundrede beskrev kirken har for størstedelens vedkommende været polemisk.

Den har været motiveret af ønsket om enten at forsvare eller kritisere kirken og derfor har den manglet den objektivitet historisk forskning kræver for at være pålidelig, og uden hvilken resultatet blot bliver polemisk propaganda.. Resultatet har været en til tider klinisk, overfladisk, og ofte forceret og forvrænget beskrivelse af kirkens historie.

Hvad der har bremset mange SDH i at tage et objektivt udgangspunkt i deres forskning er troen på at den kirke de tilhører er, ”... *den eneste sande og levende kirke på jordens overflade...*”, sanktioneret af Gud, og med en levende profet som den jordiske leder.³⁵ Holdningen i kirkens ledelse, og blandt dens medlemmer er, at hvad der ikke er opbyggende er farligt og derfor uønsket. Specielt hvad angår historisk forskning er det et problem da den i sin natur forsøger at forholde sig objektivt til fortiden og derfor ikke tager hensyn til kirkens interesser.

Juanita Brooks og Fawn M. Brodie, begge SDH historikere og medlemmer af den anden generation af SDH akademikere, var de første intellektuelle indenfor kirken der i deres arbejde rystede sig fri af hensynet til kirkens interesser. I bogen *No Man Knows My History: The Life of Joseph Smith* (1945), satte Brodie spørgsmålstegn ved Joseph Smiths oprigtighed i hans profetiske virke, og i bogen *The Mountain Meadows Massacre* (1950), forbandt Brooks Brigham Young (kirkens anden profet), samt en række SDH med massakren på en gruppe nybygger fra Kansas. Prisen var for Brodies vedkommende ekskommunikation, mens Brooks blev en udstødt blandt hendes SDH trosfæller. Deres arbejde var dog vigtigt idet de gjorde op med deres polemiske forgængere og åbnede op for en revision af mormonistiske historieskrivning, en revision der i dag kaldes ”*The New Mormon History*”.³⁶

Ifølge Quinn (1992) har specielt Brooks undgået hvad han kalder *de syv dødelige synder i tradetionel mormonsk historieskrivning*.³⁷ Brooks undgik følgende; ”*She did not shrink from analyzing a controversial topic. She did not conceal sensitive or contradictory evidence. She did not hesitate or follow the evidence to ”revisionist” interpretations that ran counter to “traditional” assumptions. She did not use her evidence to insult the religious beliefs of Mormons. She did not disappoint the scholarly expectations of academics. She did not cater to public relations*

³⁵ L&P 1:30.

³⁶ Quinn (1992), s. vii.

³⁷ Op.cit., s. viii.

*preferences. Finally she did not use an "academic" work to proselytize for religious conversion or defection.*³⁸

Der hersker uenighed hvormod Brodie var en del af starten på den *nye mormonistiske historie*. Quinn (1992) mener hun på nogle områder har mere til fælles med den ældre polemiske mormonistiske historieskrivning, ikke, som man ellers skulle tro, ved bl.a. at hensyn til kirken, men ved at være urimelig kritisk. Modsat Quinn holder historikere som Robert B. Flanders³⁹ og Gary Topping⁴⁰ på at Brodie sammen med Brooks var en del heraf.⁴¹ Efter min mening står Brodie sammen med Brooks for denne fornyelse idet hun, selvom hun godt nok er urimelig kritisk, gjorde hun hvad ingen historikere indenfor kirken før hende havde præsteret, nemlig at skrive en beretning om Joseph Smith der i det mindste ikke tog hensyn til det billede kirken præsenterede for verden.

I 1950'erne og 60'erne gjorde fortolkere af den mormonske historie brug af en ny trend der var opstået blandt de amerikanske historikere. For at forstå de religiøse strømninger i det 19. århundredes USA gjordes der brug af funktionalistiske teorier, som de vi f. eks. ser hos Max Weber, Ernst Troeltsch og H. Richard Niebuhr. På den måde fortolkede historikerne *den anden vækkelses* religiøse sekter ved at se dem, "... *in relation to social and economic transformation and the new political order of the young republic.*"⁴² For mormonismens vedkommende resulterede det i at dens fremkomst opfattedes som et resultat af det sociale stress fattige familier i det nordøstlige USA lå under for. Denne fortolkning kunne SDH historikere uden problemer tilslutte sig da de derved ikke nødvendigvis behøvede at så tvivl om ægtheden af Joseph Smiths profetiske kald, selvom nogen, som vi har set, gjorde lige netop dette.

Ifølge Brooke skabte denne forskningstilgang dog det problem at den, "... *discouraged a serious examination of the content – and possibly earthly origins – of mormon thought.*"⁴³ I stedet for kun at fokusere på de tidlige SDH's sociale og økonomiske situation i fortolkningen af mormonismens rødder, drog historikere som blandt andre Quinn (1998) og Brooke (1994) paralleller mellem mormonismens tankesystem og de ideer og religiøse strømninger der var en del af deres samfund.

³⁸ Op.cit., s. viii.

³⁹ Flanders (1974), s. 35. Henvist til i Quinn (1992), s. xiv.

⁴⁰ Topping (1989), s. 175. Henvist til i Quinn (1992), s. xiv.

⁴¹ Quinn, s. xiv, fodnote 7.

⁴² Brooke (1994), s. xiv.

⁴³ Op.cit., s. xv.

Derved blev bl.a. magi og okkultisme, som var en velintegreret del af det amerikanske samfund, draget ind i billedet som bidragsydere til mormonismens teologiske og mytologiske fundament. Dette resulterede i en hed debat mellem på den ene side mere konservative kræfter i kirkens akademiske miljø, specielt medlemmer af organisationen FARMS⁴⁴, og mere liberale SDH historikere, samt historikere udenfor kirken. I midten af 1980'erne foreslog FARMS skribenter som Stephen D. Ricks og Daniel C. Peterson f.eks. at man i diskussionen vedrørende den tidlige mormonisme helt burde erstatte ord som *magi* og *det okkulte* med det mindre værdiladede ord *ritual*, og beskrivelsen *magiske praksis* foreslog de burde erstattes med *religiøse ritualer*.⁴⁵ Det er tydeligt at FARMS på dette punkt ikke er drevet af et ønske om objektiv historisk forskning, men mere motiveret af hensynet til en kirke der klart ønsker at nedtone forbindelsen mellem Joseph Smith og hans lære, og så magi og okkultisme. Generelt set har kirkens ledere i det hele taget et problematisk forhold til historikere da de, for at udføre et ordentligt stykke arbejde, som sagt ikke kan tage hensyn til kirken og de troende. En af kirkens apostle Boyd K. Packer, udtalte i 1993, at de tre største farer kirken i dag står overfor er, ”... *gays and lesbians, feminist's, and the ever present problem of Intellectuals and Scholars*.”⁴⁶

Af relevans for specialet indledte Fawn M. Brodie bl.a. diskussionen om præstedømmeforbuddets egentlige oprindelse. I *No Man Knows My History: The Life of Joseph Smith* (1945) formulerede hun for første gang hvad der siden er blevet kendt som *Missouri tesen*. I perioden 1833-36 opstod der en delvis slaverrelateret konflikt mellem SDH og deres naboer i slavestaten Missouri. Ifølge Brodie er præstedømmeforbuddet en konsekvens af denne konflikt, idet Joseph og kirken, for at undgå fremtidige misforståelse og konflikter med indbyggerne i Missouri og andre sydstater, tog afstand til sorte.⁴⁷ Dette kom bl.a. til udtryk i 1835-36 hvor kirken accepterede praktiseringen af slaveri og angiveligt nægte farvede præstedømmet.⁴⁸ Denne nye kurs var så drastisk en drejning væk fra den tidlige evangeliske universalisme at Joseph ifølge Brodie havde brug for at retfærdiggøre sin beslutning. Dette gjorde han via en ny hellig skrift der fik titlen *Abrahams bog*.⁴⁹ Joseph accepterede Kam genealogien, dvs. den opfattelse at den afrikanske race var efterkommere af Kams søn Kanaan der, på grund af sin faders ulydighed mod sin egen fader Noah, blev forbandet

⁴⁴ Foundation of Ancient Research and Mormon Studies.

⁴⁵ Quinn (1998), s. xxvii.

⁴⁶ I TV dokumentar ”*The Mormons*”, produceret af PBS/Frontline, erkender eller vedstår apostel Boyd K. Packer denne udtalelse. Hele udsendelsen kan ses på <http://www.pbs.org/mormons/>, men interviewet med Packer finder sted i del 2, kap. 2 (Dissenters and Exiles).

⁴⁷ Brodie (1945), s. 173.

⁴⁸ Op.cit., s. 172-73.

⁴⁹ Se bilag *De Mormonske Skrifter*.

af Gud til at være, ”Den usleste træ... for sine brødre.”⁵⁰ Abrahams bog fortæller hvorledes Farao, der her beskrives som en efterkommer af Kam, tilhøre den, ”... slægtslinje, igennem hvilken han ikke kunne få retten til præstedømmet...”⁵¹ For Brodie havde Abrahams bog således karakter af en guddommelig blåstempling præstedømmeforbuddet.⁵²

Kirkens oplevelse i *Independence* Missouri blev også af andre historikere⁵³ op gennem 1950’erne og 60’erne set som nøglen til forståelsen af præstedømmeforbuddet.⁵⁴ Den mest indflydelsesrige bog skrevet i denne periode var Stephen L. Taggart’s *Mormonism’s Negro Policy: Social and Historical Origins*, (1970). Ligesom Brodie kæder Taggart her præstedømmeforbuddet sammen med kirkens besværligheder i Missouri.⁵⁵ Han hæftede sig ved at kirken, til trods for at de SDH i langt overvejende grad kom fra de nordlige stater og England og derfor som udgangspunkt generelt set var imod slaveri, ikke havde formuleret en holdning til denne praksis før den i 1832 bevægede sig ind i Missouri.⁵⁶ Accepten af slaveri i kølvandet på Phelps artikel viste ifølge Taggart hvorledes socialt stress var en medvirkende faktor i en general holdningsændring hos Missouri mormonerne i retning af en anti-sort sindsstemning.⁵⁷

Taggart fremført Zebedee Coltrin’s⁵⁸ og Abraham O. Smoot’s⁵⁹ erindringer som et bevis for hvorledes mormonismens stifter, ligesom de SDH i Missouri, fra 1833-34 generelt betragtede sorte i et stadigt mere negativt lys, og mere specifikt nu af sikkerhedsmæssige årsager forbød de SDH i det slaveholdige syd at ordinere sorte til præstedømmet. Til trods for at sorte stadig kunne modtage præstedømmet i det slavefri nord, måske helt frem til 1841, betragtede Taggart, ligesom Brodie før ham, Abrahams bog som et tegn på at profeten allerede i 1835 påtænkte implementeringen af et universelt forbud idet denne bog for Taggart var selve hovedhjørnestenen i formuleringen af et

⁵⁰ 1 Mose 9:25-27.

⁵¹ Abr. 1:25-27.

⁵² Abrahams bog 1:26.

⁵³ Kirkpatrick, L. H., Shipps, Jan, Lythgoe, Dennis L., Woodbury, Naomi

⁵⁴ Bringhurst, N. G.; *The Missouri Thesis Revisited: Early Mormonism, Slavery, and the Status of Black People* i; Bringhurst, N. G. & Smith, D. T. *Black and Mormon*, s. 14.

⁵⁵ Taggart (1979), s. 13-15.

⁵⁶ *Op.cit*, s. 13.

⁵⁷ Taggart (1970), s. 28.

⁵⁸ Ifølge Coltrin havde Joseph Smith i 1834 givet ham følgende svar på spørgsmålet, *har sorte havde ret til præstedømmet?* ”... the spirit of the Lord saith the Negro has no right nor cannot hold the Priesthood.” citeret Bringhurst & Smith (2006), s. 32-33.

⁵⁹ Smoot havde diskuteret samme spørgsmål med andre missionere i forbindelse med missionsarbejde i de sydlige stater i perioden 1835-36 hvor flere farvede åbenbart ønskede af blive døbt. Josephs svar var, som han forstod det, at slaver, ”... were not entitled to the priesthood, nor yet to be baptized without the consent of their Masters.” Citeret i *Op.cit*, 39. Senere i 1838 i *Far West* Missouri havde han stillet Joseph Smith det samme spørgsmål selv, og her var svaret ligeledes det samme, *Op.cit*, s. 39-40.

teologisk grundlag for en sådan praksis. Han skrev således at med Abrahams bogs udgivelse i 1842 var, ”... *all of the elements for the Church’s policy of denying the priesthood to negroes... present*”, “*The extension of the curse of Canaan to include priesthood denial was provided by The Book of Abraham.*”⁶⁰

Kort tid efter Taggarts bog forlod trykkeriget satte Lester E. Bush Jr., en anden SDH historiker, i artiklen *A Commentary on Stephen G. Taggart’s Mormonism’s Negro Policy: Social and Historical Origins*, spørgsmålstegn ved Taggarts centrale tese, at præstedømmeforbuddet var iværksat af Joseph Smidt, samt at begivenhederne i *Independence* var af central betydning herfor. Skønt Bush anerkendte Josephs accept af Kam genealogien slog han tvivl om hvorvidt profeten nogen sinde havde brugt Abrahams bog til at retfærdiggøre et præstedømmeforbud.⁶¹ Af flere grunde afviste han Coltrin og Smoot’s erindringer af noget sådant. For det *første*; alene af den grund at Coltrin’s udtalelser fandt sted hele 45 år efter hans samtale med Joseph burde de behandles med en vis skepsis. Som allerede nævnt havde Coltrin for det *andet* selv i 1836 indsat⁶² Elijah Abel i de halvfjerds tredje Quorum.⁶³ Samtidig tog Taggart ikke højde for Coltrin’s modvilje mod sorte.⁶⁴ For det *tredje*; Smoot syntes ligesom Coltrin at være præget af modvilje mod sorte. Han kom fra en familie der i generationer havde ejet slaver, og efter sigende havde han også selv have ejet en mens han boede i Utah.⁶⁵ Samtidigt havde Smoot under Joseph Smiths valgkamp for præsident embedet i 1844 nægtet at distribuere materiale hvori profeten udtalte sig kritisk om slaveri.⁶⁶

I 1973 nedtonede Bush *Independence* episodens betydning for kirkens lederskabs holdning til sorte.⁶⁷ Kirkens accept af slaveriet var mere en reaktion på abolitionisternes aktiviteter i Kirtland Ohio, det daværende center for kirken, end på konflikten mellem de SDH og missourianerne.⁶⁸ Bush anerkendte eksistensen af et forbud i syden fra 1835-36, men han pointerer at der her var tale om et lokalt forbud der fortrinsvist havde sit udgangspunkt i sikkerhedsmæssige forhold, og ikke så

⁶⁰ Taggart (1970), s. 58- 59.

⁶¹ Bush (1969), i Bush & Mauss (1984), s. 36-37.

⁶² Er en SDH term der betyder at vedkommende ved håndspåleggelse, gennem brugen af præstedømmet, er velsignet til at fungere i en given position i kirkens organisation.

⁶³ Bush (1969), i Bush & Mauss (1984), s. 60.

⁶⁴ Coltrin beskriver hvorledes han selv før hans samtale med Joseph havde argumenteret for at ekskludere sorte fra præstedømmet, og Coltrin forklarede ligeledes at han under indsættelsen af Abel var fyldt af modvilje og ikke igen ønskede at foretage sig noget lignende (se Mauss (1984) s. 43. fodnote 12).

⁶⁵ Carter, *The Negro Pioneer*, s. 24. Salt Lake City: Daughters of the Utah Pioneers, 1965. Henvist til i Mauss (1984), s. 43 fodnote 16.

⁶⁶ Mauss (1984) s. 34.

⁶⁷ Mauss (1984), s. 56-57.

⁶⁸ Bush (1973), i Bush & Mauss (1984), s. 56-7.

meget i et negativt forhold til sort.⁶⁹ Den tidligste reference til præstedømmeforbuddet som en kirkelig vedtaget politik var ifølge Bush, denne udtalelse Brigham Young⁷⁰ kom med d. 13. februar 1849, ”*The Lord had curced Cain’s seed with blackness and prohibited them from the priesthood*”.⁷¹

Historikerne Klaus J. Hansen og Newell G. Bringhurst stod for to mere komplekse og mindre tidsspecifikke teorier. Hansen (1981) knyttede forbuddet dels sammen med kirkens oplevelser i Missouri, der angiveligt havde gjort kirken hypersensitiv hvad angik den afrikanske race, og dels udviklingen af Josephs vision om jordiske Gudsrigge der, på grund af Josephs fokus på stammeidentitet og den rene israeltiske slægtslinje, ikke var specielt racetolerant.⁷²

Præstedømmeforbudet blev et middel til at opnå denne racerenhed idet det modvirkede sortes ønske om at tilslutte sig kirken og derpå emigration til Utah.⁷³ Han fastholdt ligeledes at Joseph dels accepterede Kam genealogien, og dels så en direkte forbindelse mellem skrifterne, og de sorte afrikanere, specielt hvad angår Abrahams bog. Denne bog var for Hansen, “... *the linchpin in the Negro doctrine*.”⁷⁴

Bringhurst delte flere af Hansens synspunkter. De mormonske skrifers både metaforiske og bogstavelige racisme var en forløber for en de tidlige SDH’s stigende fokus på race- og slægtslinjer. Her var den *hvide* hudfarve et symbol på renhed, mens den *sorte* hudfarve var et bogstaveligt tegn på apostasi. De SDH var ifølge Bringhurst optaget af flere *sorte* bibelske gudsforbandede antihelte, personer så som Kain, Kam, og Farao, og disse havde en central og negativ rolle at spille i Josephs nye skrifter – Abrahams bog og hans oversættelse af Bibelen. Denne udvikling havde sit udgangspunkt i Missouri konflikten i 1833-36. Josephs formulering i hans nye skrifter af racistiske koncepter direkte rettet mod sorte medvirkede til at bane vejen for implementeringen af præstedømmeforbuddet, og fungerede som dets teologiske grundlag.⁷⁵ Bringhurst lagde ligeledes vægt på forringelsen af de sortes status i de SDH’s i kirken, specielt efter 1839. Der opstod i kirken et intellektuelt miljø hvor sorte i stigende grad blev betragtet i et stadigt mere negativt lys. Kirken

⁶⁹ Op.cit, s. 60.

⁷⁰ Brigham Young var kirkens anden præsident. Efter mordet på Joseph Smidt i 1844 fragmenteredes kirken. Brigham Young overtog i 1847 lederskabet for den største del af den splittede kirke, den del der beholdte det oprindelige navn Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Det var ham der påbegyndte udvandringen fra Navuoo og ledte de SDH til Saltsø dalen, i det nuværende Utah, hvor de grundlagde Saltlake City.

⁷¹ Mauss (1984), s. 70.

⁷² Hansen (1981), s. 195.

⁷³ Op.cit, s. 187, 192-96, 200-01.

⁷⁴ Hansen (1981), s. 186-87.

⁷⁵ Bringhurst (1981), s. 44-6. Se også Bush (1984), i *Bush & Mauss (1984)*, s. 202.

tog således afstand til sorte både teologisk og socialt. Her var også Elijah Abels⁷⁶ status som præst vigtig, for ifølge Bringham udviklede Abel sig til en ubelejlig og pinlig besværlighed for de SDH. Samtidigt skabte den sorte profet McCary⁷⁷ en problemer for de SDH i vinteren 1846-47. Han gjorde bl.a. krav på præstedømmet og hævdede at han havde magiske kræfter. I sommeren 1847 indførte Brigham Young så et universelt forbud mod at ordinere sorte til præstedømmet.⁷⁸

Ronald K. Esplin, i artiklen *Brigham Young and Prishood Denial To The Blacks: An Alternate View*, bevægede sig ligeledes væk fra Missouri tesen. Esplin mente at Brigham Youngs selvopfattelse og ledelsesstil talte imod, at han kunne have stået for en sådan ny teologisk innovation. I stedet havde Joseph Smith selv introducerede præstedømmeforbudet ikke senere end 1843 i Nauvoo⁷⁹, selvom han indrømmer at ”... it would require additional documentation to raise the possibility from the realm of the probable to the certain.”⁸⁰ Årsagen hertil var Josephs udvikling af en kompliceret pagtslære der i høj grad var relateret til hans racelære.

I 1984 evaluerede Bush de sidste ti års forskning i artiklen *Whence the Negro Doctrine*.⁸¹ Her forholdte han sig specielt til Esplins tese, som han kritiserede for et manglende empirisk grundlag. Dog anerkendte han Esplins forsøg på at kæde præstedømmeforbudet sammen med de førnævnte tempelritualer, men i samme åndedrag påpegede Bush dog vanskeligheden ved at datere forbuddet som en officiel kirkelig politik tidligere end foråret 1847.⁸² Bush accepterede den del af Esplins tese der gjorde Abrahams bog til et tidligt skriftligt fundament for forbuddet, men fastslog samtidig dette først skete efter Josephs død.⁸³ Derudover erkendte Bush muligheden for, at Joseph Smith allerede i 1835, i forbindelse med oversættelsen af Abrahams bog, kunne have overvejet et eventuelt forbud.⁸⁴ Bush holdte fast i at Joseph ikke selv iværksatte forbuddet, men han accepterede muligheden for at

⁷⁶ Den føromtalte Elijah Abel, en af kirkens få sorte præst, var indblandet i en række kontroverser med de lokale under sin missionering i Canada og staten New York i 1838-39.

⁷⁷ William McCary var en selvproklameret sort indiansk profet, der i vinteren 1846-47 skabte stor postyr blandt de SDH i Winter Quarters.

⁷⁸ Bringham (1981), s. 86-91.

⁷⁹ Efter at Missouris guvernør Lilburn W. Boggs i 1838 udstedte et udryddelses dekret mod de SDH flygtede de til Illinois. Her grundlagde de byen Nauvoo i Hancock amtet ved bredden af Mississippifloden. Da indbyggertallet i 1845 var på sit højeste nåede det knap 12.000, kun overgået af Chicago med sine 15.000. Men heller ikke her formåede kirken at leve i fred med sine naboer. Efter en række stridigheder, der bl.a. endte med mordet på Joseph Smith d. 27 juni 1844, blev de SDH igen tvunget til flygte. Evakueringen af Nauvoo og det vestlige Illinois, påbegyndes i januar 1846, og

d. 4. februar krydsede de første grupper af SDH Mississippifloden i deres rejse mod vest til Saltsø dalen.

⁸⁰ Esplin (1979), s. 399.

⁸¹ Bush (1984), i *Bush & Mauss (1984)*.

⁸² Bush (1984), i *Bush & Mauss (1984)*, s. 205.

⁸³ Op.cit., 207-8.

⁸⁴ Op.cit., s. 205.

Joseph skabte konteksten ud fra hvilken Brigham Young og hans kollegaer blot så forbuddet som en logisk konsekvens.⁸⁵

Rex Eugene Cooper så, ligesom Hansen, en forbindelse mellem præstedømmeforbudet og de SDHs opfattelse af race, etnicitet og afstamning. I de SDHs forsøg på at skabe en særegen identitet delte de ifølge Cooper menneskeheden op i tre grupper ud fra de velsignelser og forbandelser Noah fremsagde over hans sønner. Israelitter var efterkommer af Shem, ikke-jøder af Japheth, og sorte af Kam. Guds forhold til mennesker var ifølge Cooper styret af pagter. Gud indgik f. eks. en pagt med Abraham at præstedømmet skulle tilhøre ham og hans efterkommere til evig tid. Præstedømmet gik således i arv til det bibelske Israel. Joseph betragtede kirken som det ny Israel og gennem hans pagtslære kunne alle der lod sig døbe adopteres ind i denne slægtslinje. Dermed arvede kirken og dens medlemmer retten til præstedømmet. Dette syn på pagt og privilegier via etnisk afstamning blev, ifølge Cooper, konceptualiseret i starten af 1840'erne i Nauvoo. Her tildeltes hver etniske gruppe specifikke karakteristika. De SDH, ved at identificere sig med Israel, så sig selv som en kongelig slægt indsamlet fra de omgivende ikke-jøder. Ikke-jøderne var oprørske og ulydige, mens afrikanerne blev karakteriseret uintelligente og åndeligt degenererede efterkommere af guddommeligt forbandede forfædre.⁸⁶ Cooper betragtede i denne proces udgivelsen af Abrahams bog i 1842, som central idet den efter hans mening, ”... *further established the concept that Abraham’s priesthood, received from the fathers back to Adam, could continue in his seed after him*”,⁸⁷ og den dermed udelukkede sorte fra præstedømmet.⁸⁸ Således var Cooper enig med Bush og Hansen i at forbuddets mytologiske fundament var Abraham bog, og med Bush var han ligeledes enig i det synspunkt, at forbuddet som en kirkelig politik bør dateres til efter udvandringen fra Nauvoo i 1846. Mere præcist mener Cooper at forbuddet med al sandsynlighed blev, ”*clearly authoritative by 13 February 1849 when Brigham Young declared that “the Lord had cursed Cain’s seed with blackness and prohibited them from the priesthood.”*”⁸⁹

Armand L. Mauss, en SDH professor i sociologi ved Washington State University, betragtede præstedømsforbuddet som et resultat af en række eksterne og interne faktorer. De eksterne faktorer, der dog hos Mauss ikke syntes af større betydning, havde at gøre med de SDHs forhold til det amerikanske samfund både før og efter udvandringen til Utah. De interne faktorer, der er vægтет

⁸⁵ Op.cit, s. 208.

⁸⁶ Op.cit, s. 116-19.

⁸⁷ D K P. Abr. 1:2-4, 2:8-11, citeret i Op.cit, s. 119.

⁸⁸ Op.cit, s. 119.

⁸⁹ Op.cit, s. 121.

langt højre, har at gøre med organisation og ideologi. Vigtigst for præstedømsforbudet var de SDHs fokus på etnicitet og race, hvilken Mauss mente var funderet i bl.a. Britisk Isralisme⁹⁰ og Angelsaksisk Triumfalisme⁹¹. Med specielt Brigham Young og andre under hans lederskab, begyndte de tidlige SDH i højere og højere grad at se sig selv som en del af Israel gennem direkte slægtskab med Ephrims⁹² stamme, og som et udvalgt og favoriseret folk af Herren. Mauss anerkendte ligeledes at Smith så afrikaner som værende i slægt med Kain, og at afrikaner var den hvide race underlegen. Til forskel fra Young så Smith ikke slægtskabet med Kain som årsagen til denne races underlegenhed, men tillagde i stedet dette den afrikanske races miljømæssige betingelser. Ifølge Mauss er der desuden ikke noget der tyder på, at Smith på baggrund af dette slægtskab konkluderede, at afrikanere således var uden ret til præstedømmet.⁹³ I forbindelse med dette fremhævede Mauss det faktum, at Elijah Abel ikke alene blev ordineret til præst mens Joseph var præsident for kirken, men at han ligeledes blev indsat som en af kirkens general autoriteter. I forlængelse af dette, samt i lyset af manglende beviser på det modsatte, konkludere Mauss at præsedømsforbudet først efter Josephs død i 1844 blev officiel politik i kirken.⁹⁴ Mauss så til 1852 som det tidspunkt hvor Brigham Young, i en tale til Utahs lovgivende forsamling, formaliserede og offentliggjorde præstedømsforbudet, samt klarlagde kirkens forhold til sorte og slaveri, og først herefter skabes det egentlige teologiske fundament for forbudet, en proces der desuden foresatte helt op i den første del af de 20. århundrede.⁹⁵

D. Michael Quinn skabte i 1987 stort postyr blandt hans SDH kollegaer da han i bogen *Early Mormonism and the Magic World View* undersøgte Joseph Smiths, og andre af kirkens tidlige ledere, forhold til magi og okkultisme. Quinn fremhæver at de fleste mennesker i 1820'ernes vestlige New York, samt mange andre steder i den vestlige verden, anskuede verden ud fra en sammenblanding af religion, magi og det okkulte, og at denne anskuelse var den primære når den enkelte fortolkede livet og verden. Quinn konstaterer at mennesker ikke opfattede deres tro og overbevisning, "... *as fantasy nor their experinces as purely imaginary and not physically real...*", eller at denne måde at anskue verden på blev set som værende, "... *nonrational, uneducated, or*

⁹⁰ Britisk Isralisme er troen på at de fleste briter bogstavelig talt var israliter i eksil. (se. Black and Mormon, s. 25).

⁹¹ Angelsaksisk Triumfalisme er den sekulære udgave af Britisk Isralisme. Her ses befolkningen i Stor-britainien og Nordeuropas dominans over det meste af verden som et resultat af racemæssig overlegenhed (se. Black and Mormon, s. 25).

⁹² Ephrim var søn af Jacob, og fader til en af Israels oprindelige tolv stammer.

⁹³ Mauss, A. L., *All Abraham's Children: Changing Mormon Conceptions of Race and Linage*, s. 214-15.

⁹⁴ Op.cit, s. 213.

⁹⁵ Op.cit, s. 215.

irreligious.⁹⁶ Mange amerikanere praktiserede forskellige former for, "... *Christian folk magic*."⁹⁷ Dette var angiveligt også tilfældet for Smith familien. I forbindelse med jagten på begravede skatte gjorde Joseph brug af tegnede magiske cirkler og seer stene. Ifølge moderen Lucy Mack Smith var det en tradition der gik langt tilbage i hendes familie.⁹⁸ Af relevans for vores emne er udviklingen af mormonismens forståelse af præstedømmet. I 1832 modtog Joseph Smith en åbenbaring om præstedømmet hvori dette ses overgivet ved håndspålæggelse fra Adam til Abel, Enock, Noah, Melchizedsk o.s.v. "... *through the lineage of their fathers*."⁹⁹ I samme åbenbaring blev to forskellige præstedømmer skitseret; det Aronske/levitiske præstedømme (det mindste af de to), og det Melkisediske præstedømme (det største). En sådan forståelse af præstedømmet er ifølge Quinn mere influeret af, "... *traditional views of magic rather than judeo-christian theology*."¹⁰⁰ Uden at behandle præstedømmeforbudet på et dybere plan hentydede Quinn dog til at der ligeledes her var en forbindelse til Smiths opfattelse af magi og det okkulte. Af specielt relevans er farven sort der i mange traditioner bliver forbundet med magi og det okkulte. Quinn forklarede at Smith havde et ambivalent forhold til denne farve, som han tillagde magiske kræfter. I mormons bog er sort forbundet med apostasi og Guds vrede set gennem straffedomme, og i Abrahams bog ses en forbindelse mellem Kain og den afrikanske race. Men Smith brugte ifølge Quinn ligeledes farven sort til at få fat på de guldplader han hævde Mormons Bog blev oversat fra.¹⁰¹ Quinn er tavs hvad angår tidspunktet for ikraftsættelsen af præstedømmeforbudet.

En anden historiker der ligesom Quinn så en forbindelse mellem mormonismens rødder og dens teologi, og magi og okkultisme, er John L. Brooke. Brooke skriver i *The Refiner's Fire; The Making of Mormon Cosmology, 1644-1844*, "Quite simply, there are striking parallels between the Mormon concepts of the coequality of matter and spirit, of the covenant of celestial marriage, and of an ultimate goal of human godhood and the philosophical traditions of alchemy and hermeticism, drawn from the ancient world and fused with Christianity in the Italian Renaissance."¹⁰²

Akkurat som Quinn behandler Brooke ikke præstedømmeforbudet som et tema, men han har nogle betragtninger der har betydning for vores forståelse heraf. Han påpeger at Joseph Smiths opfattelse af race var påvirket af bl.a. Bohemisk hermitisk magi. Smith, fortæller Brooke, var optaget af

⁹⁶ Quinn, (1998), s. xxi –xxiii.

⁹⁷ Op.cit., s. 30.

⁹⁸ Op.cit., s. 43-4, 57, 96, 136, 171-72, 243, 246-47.

⁹⁹ L. & P. 84:6-19.

¹⁰⁰ Quinn (1998), s. 220-23.

¹⁰¹ Op.cit, s. 165-66.

¹⁰² Brooke (1994), s. xiii.

allerede eksisterende koncepter af kampen mellem det gode og det onde, og her var myten om *de to slægter* af central betydning. Den gode slægt identificeres som israelitterne, mens den onde slægt identificeres med de Guds forbandede kanaanitter, efterkommer af Kain, og af Kam gennem dennes søn Kanaan.¹⁰³ I 1820'ernes frimurer mytologi viderebragte Noahs søn Kam en falske frimurer tradition, og ifølge Brooke kan konflikten mellem det gode og det onde i Mormons bog, der her sidestilles med hvide og sorte, ses, ”... *in terms of a contest between hermetic purity and danger, between diviners and counterfeiters, and between pure, primitive Freemasons and corrupt, spurious Freemasons.*”¹⁰⁴ Som efterkommer af Kain, der sammen med satan blev gjort til, ”... faderen til alle løgne”,¹⁰⁵ blev den afrikanske races desto mere ufavorabel. På grund af Kains mord af Abel gik Adams præstedømme til hans anden søn Seth og videre ned gennem en lang række af Bibelske patriarker, og Kains efterkommer var uden ret hertil. Denne måde at forstå præstedømmet på sætter Brooke ligeledes i forbindelse med Frimurer mytologi. Selve den skriftlige basis for præstedømmeforbudet findes ifølge Brokke, i Abrahams bogs fortælling om Kams efterkommer, hvor disse mister rette til præstedømmet.

¹⁰³ Op.cit., s. 24

¹⁰⁴ Op.cit., s. 164-65.

¹⁰⁵ Moses 4:4, 5:24-5 i Den Kostelige Perle.

Afsnit 1: Det mormonske Teokrati

1. Præstedømme, Autoritet, og Kirkens Gejstlige Struktur.

Præstedømmets Natur & Historie.

Det præstedømme Joseph Smith etablerede er på flere områder unikt blandt alle traditioner indenfor både jødedom og kristendom. Joseph opfattede præstedømmet som, ”... *et evigt princip*”, der, ”... *eksisterede hos Gud fra al evighed og vil gøre det i al evighed...*”¹⁰⁶ Guds magt og myndighed ér Hans præstedømme, og dette præstedømme, ”... *embraces all forms of God’s power. It is the power by which the cosmos was ordered, universes and worlds were organized, and elements in all there varied structures and relationships were put into place. Through the priesthood, God governs all things.*”¹⁰⁷ Jesus Kristus, der i mormonismen identificeres som det gamle testaments Jehova, er Faderens højpræst, og Han er således kilden til al sand præstedømmelig autoritet og magt på jorden.¹⁰⁸ Præstedømmet kan ikke modtages på nogen anden måde end gennem overdragelse ved håndspåleggelse af en der i forvejen er ordineret præst.¹⁰⁹ Ved at dele sit præstedømme med mennesker delagtiggøre Gud i et begrænset omfang præsten i Hans egen magt og autoritet.

Der er i præstedømmet tre ordner; det *Melkisedekske* præstedømme, det *Aronske*, inklusiv det *Levitiske*, præstedømme, og den *Patriarkalske* orden. Alt præstedømme er ifølge Joseph Melkisedeksk.¹¹⁰ De andre præstedømmelig ordner er kun, ”... *dele, forgreninger, magter og velsignelse...*, af det *højere* Melkisedekske præstedømme, det alene, ”... *besidder retten til at præsidere og har magt og myndighed over alle embeder i kirken i alle verdens tidsaldre til at forvalte det åndelig.*”¹¹¹ Den 27. august 1843 forklarede Joseph samtidigt at de der holder det Melkisedekske præstedømmes fylde, ”... *are kings and priests of the Most High God...*”, og at

¹⁰⁶ PJSJL, bind 4, s. 186. (Profetens tale til de Tolv).

¹⁰⁷ Ellsworth & Luthy, *Priesthood*, i *Encyclopedia of Mormonism*, s. 1135.

¹⁰⁸ Hebr. 5-10.

¹⁰⁹ Hebr. 5:4, L&P 1:38, L&P 42:11.

¹¹⁰ PJSJL, bind 4, s. 215.

¹¹¹ PJSJL, bind 4, s. 197-98. L&P 107:8, 18-19. *Den 28-30. april 1835. History of the Church*, bind 2. s. 209-17.

dette præstedømme er den perfekte, ”... *law of theocracy, and stands as God to give laws to the people...*”¹¹²

Præstedømmet; frafald og genoprettelse.

For helt at forstå forholdet mellem kirke og præstedømme i SDH teologi er det indledningsvist vigtigt at forklare hvorledes den kristne historie tolkes ud fra et mormonsk perspektiv.

På ethvert tidspunkt hvor der har eksisteret en guddommelig sanktioneret organisation, har en sådan organisation ifølge SDH lære altid været ledet via præstedømmet.¹¹³ Ifølge Josephs åbenbaringer blev præstedømmets Melkisedekske og Patriarkalske ordner givet Adam af Gud. Herefter blev det ført videre i en ubrudt linje fra Adam selv til Moses. Denne periode kaldes i mormonismen for patriarkernes tid. Her blev præstedømmet struktureret på den måde at rettigheden hertil, ”... *skulle gives videre fra far til søn og tilhører med rette de bogstavelige efterkommere af den udvalgte slægtslinje...*”¹¹⁴ Fra Abraham til hans barnebarn Jacob blev denne procedure dog ændret. På grund af de yngre sønners retfærdighed var det nu dem der i denne perioder modtog præstedømmet. Således kædes retten til præstedømmet ligeledes sammen med personlig retfærdighed.¹¹⁵ Den bibelske fortælling om Kain og Abel anses i mormonismen for endnu et eksempel herpå.¹¹⁶

Efter patriarkernes tid forefandtes denne organisation i det Bibelske Israel ved det Levitiske præstedømme. Ifølge Bibelen opstod der gentagende gange frafald blandt Israelitterne, der bl.a. dræbte flere profeterne og forfaldt til afguds dyrkelse, hvorfor Gud efterfølgende straffede dem.¹¹⁷ Selve flere af Israels, her iblandt Samson gjorde sig skyld i apostasi og afguds dyrkelse, og profeten Jeremias beklagede sig over israelitternes troløshed.¹¹⁸ Ifølge mormonistisk tradition førte disse gentagende frafald både til de to rigers ødelæggelse ved invasioner foretaget først af Assyrien i 722 f. Kr. og dernæst Babylonien i 586 f. Kr., og mere vigtigt til tabet af præstedømmet.

Under Jesu tjenestegering genoprettede frelseren en guddommelig sanktioneret organisation ved at grundlægge sin kirke. Det gjorde han ifølge Joseph på et fundament af Apostle og profeter, og disse

¹¹² History of the Church, bind 5, s. 554-55.

¹¹³ Ellsworth & Luthy, *Priesthood*, i Encyclopedia of Mormonism, s. 1135.

¹¹⁴ L&P 107:40-41. *Den 28-30. marts 1835. Den 28-30. april 1835.* History of the Church, bind 2, s.209–217.

¹¹⁵ 1 Mose 4:1-16.

¹¹⁶ 1 Mose 17:19-21; 21:12; 25:31-33; 27:1-19. Ludlow, V. L., *Priesthood in Biblical Times*, Encyclopedia of Mormonism, s. 1139.

¹¹⁷ Matt. 23:31-34; Lukas 11:47; 1 Kong. 16:7; Es. 1:2-4; Jer. 2:19; Ez. 16.

¹¹⁸ 1. Kong. 11:7. Jer. 7:17-8.

personer blev da ordineret til det Melkisedekske præstedømme.¹¹⁹ Herefter bød Jesus sine Apostle at lede og opbygge riget men Joseph konkluderede at Apostlene mislykkedes i udførelsen af dette hverv. Resultatet blev angiveligt en forvanskning af Kristi evangelium der ledte til et komplet og universelt frafald af Kristi sande kirke. Følgen af frafaldet blev blandt andet igen tabet af både præstedømmet og den kirkestruktur Jesus oprettede med Apostle og profeter. I 1832 beskrev Joseph at han blev bekendt med dette frafald da han som tolvårig studerede skriften, ”... *mankind... had apostatized from the true and living faith and there were no society or denomination that built upon the gospel of Jesus Christ as recorded in the new testament...*”¹²⁰ I frustration over denne viden, og over sin egen syndighed, anråbte Joseph fire år senere Gud om nåde. Herefter beskriver Joseph hvorledes Herren åbenbarede sig for ham og erklærede hans synder forladte, og at Herren ligeledes bekræftede Josephs antagelse om frafaldet, ”... *none doeth good no not one they have turned asside from the gospel and keep not my commandments...*”¹²¹

James E. Talmage, en tidligere apostel i kirken, beskrev hvorledes frafaldet angiveligt var forudsagt af både gammeltestamentlige profeter, af Jesus selv, og af Jesu egne Apostle, iblandt hvem Peter og Paulus var de mest fremtrædende.¹²² Talmage fremhævede forfølgelsen af den primitive kristne kirke som en af årsagerne til dette frafald. Også den Hellenistiske filosofis angivelige indflydelse på den primitive kirke anså Talmage for værende tæt knyttet til frafaldet, både som en årsag og følgevirkning. Resultatet blev dels en nedbrydelse af den oprindelige kirkelige struktur, og dels forvanskningen af det oprindelige evangelium udmøntet i bl.a. den Nikænske¹²³ trosbekendelse og

¹¹⁹ Matt. 16:18; Ef. 2:19-20. PJSJL, s. 383.

¹²⁰ *A History of the Life of Joseph Smith (1832)*, i Joseph Smith Letterbook 1, side 1-6, LDS Church Archives, Salt Lake City. Citeret i Jesse, Dean C., (2002), s. 10-12.

¹²¹ *A History of the Life of Joseph Smith (1832)*, i Joseph Smith Letterbook 1, side 1-6, LDS Church Archives, Salt Lake City. Citeret i Jesse, Dean C., (2002), s. 10-12. I kirken kaldes denne begivenhed for *Det Første Syn*. I 1838 påbegyndte Joseph at nedskrive kirkens historie frem til dette tidspunkt. Her gav han ligeledes en detaljeret beskrivelse af både det første syn og de begivenheder der ledte op hertil, og lige på dette punkt er der en række uoverensstemmelser mellem de to versioner. I 1838 udgaven beskrev Joseph nu hvorledes hans hjemegn var præget af en stærk konkurrence mellem forskellige kristne sekter, men til forskel fra 1832 udgaven havde Joseph ikke mistanke om et frafald. Han ønskede tvært imod at nå til en erkendelse af hvilken af alle de konkurrerende, ”... *sektterne der havde ret, så jeg kunne vide, hvilken en jeg skulle slutte mig til...*” Opgivende måtte Joseph dog erkende at han ikke vidste hvad han skulle gøre, ”... *for de forskellige sekters religionslærere forstod det samme skriftsted på så forskellig måde, at al tillid til at kunne afgøre spørgsmålet ved at henvise til Bibelen.*” (Se *DKP* s. 54-56). Det var nu Josephs *opgivenhed* og hans ønske om at finde den *sande kirke*, samt at opnå syndsforladelse, der var motivet bag den bøn der ledte til *det første syn*. I 1838 udgaven bliver han således overrasket da Gud forklare ham at ingen kirke har hans velbehag, men at de alle var frafaldende. Det er sandsynligt at ændring af motivet bag hans bøn, altså at han blot ønskede at vide besked om hvilken kirke han skulle tilslutte sig, i sig selv var motiveret af et ønsket om at fremstå mindre forudindtaget for derved at styrke hans troværdighed.

¹²² Amos. 8:11-12; Matt. 24:4-13, 23-26; ApG. 20:29-30; Gal. 1; 2 Thess. 2:7-8; 1 Tim. 4:1-3; 2 Tim. 3:1-6; 4:1-4; Jud. 1:3-4; Åb. 13:4-9, 14:6-7.

¹²³ Den Nikænske trosbekendelse blev udformet under den Romersk Katolske kirkes første økumeniske koncil holdt i den nordtyrkiske by Nikæa i maj-juni år 325 f.Kr. Denne trosbekendelse var starten på formuleringen af den kristne

ændringen/opgivelsen af forskellige ordinancer så som dåb ved nedsækning og besejlingen af Mand og hustru i et evigt ægteskab. Fra specielt den sidste halvdel af det tyvende århundrede og fremefter har en mere sofistikeret opfattelse af frafaldet og dets årsager taget form. Her argumenteres der for at den primitive kirke startede ud som en centraliseret jødisk organisation der, ”...faced with the challenge of a Hellenized/Oriental, ascetic Gnostic Christianity... became like its enemy in order to compete”, og at hele ideen om en centraliseret kristen kirke efter bruddet med jødedommen, ”... has given way to a picture of diverse and fragmented early Christianity, were it is hard to determine what is orthodox and what is heretical, what is Gnostic and what is mainstream.”¹²⁴

Protestantiske reformatorer så som Luther, Calvin, Tyndale, og Zwingli søgte at reformere kirken ved at genopdage eller rekonstruere den oprindelige kristendom. I modsætning hertil følte Joseph sig ikke kaldet af Gud til at genopdage eller rekonstruere, men i stedet gennem åbenbaring at genoprette selve den urkristne kirke ved Guds kraft gennem åbenbaring. Denne genoprettelse indebar for det *første* gengivelsen af præstedømmelig autoritet, og for det *andet* selve genoprettelsen af den, som Joseph så det, oprindelige kirkelige struktur med profeter og apostle. I en åbenbaring givet d. 1. november 1831 bekendtgjorde Herren angiveligt at den kirke Joseph havde stiftet i april året før var, ”... den eneste sande og levende kirke på hele jordens overflade, hvori jeg... har velbehag...”¹²⁵ I Josephs optik var den urkristne kirke således genoprettet i mormonismen og siden al anden kristendom var i en tilstand af apostasi monopoliserede JKKSDH al præstedømmelig autoritet.

treenighedslære og den mest udbredte trosbekendelse i den kristne liturgi (Se http://en.wikipedia.org/wiki/Nicene_Creed).

¹²⁴ Compton, T., *Apostacy*, i Encyclopedia of Mormonism, s. 58.

¹²⁵ L&P 1:30. *Den 1. nov. 1831*. History of the Church, bind 1, s. 221–224. Af den grund at kirken opfatter sig selv som værende den eneste organisation på jorden der besidder præstedømmet har den i sin egen optik et autoritets monopol. Sagt på en anden måde er kirken den eneste organisation der har ret til at tale for Gud, og forrette religiøse ritualer der er bindende i dette liv, og i livet herefter. Af den grund døbes alle der træder ind i kirken lige meget hvilken religiøs baggrund de så end har.

Præstedømmet og kirken.

Josephs fokus på autoritet havde sit udgangspunkt i de bølger af religiøs vækkelse der i årtier havde gennemsyret det New England han voksede op i, men som var kendetegnet ved splittelse og sekterianisme. Joseph ønskede religiøs enhed og for ham var gudgiven autoritet svaret herpå. Op igennem 1830'erne og 40'erne udviklede denne autoritet sig til præstedømmet.

Ifølge kirkens lære eksisterede der fra maj 1829 et veldefineret dualistisk præstedømme i kirken; *først* gengivet i form af Det Aronske¹²⁶ præstedømme ved Johannes døberen d. 15. maj 1829, og *dernæst* i form af Det Melkisedekske¹²⁷ præstedømme ved Apostlene Peter, Jacob, og Johannes på et senere uspecificeret tidspunkt sidst i samme måned. Dette tidspunkt for præstedømmets gengivelse er utrolig vigtigt for kirken, idet det placerede i Josephs hænder den nødvendige gudgivne autoritet til at organisere inden kirkens stiftelse d. 6. april 1830.

Denne position er ikke støttet af de historiske kilder. I en pjece fra juni samme år forklarede Cowdery at det var *Jesus* der åbenbarede sig og ved sit *ord* overdrog de to myndigheden til at døbe i Hans navn. Dernæst blev de to kaldet som Jesu apostle; ”... *even as unto Paul mine apostle, for you are called even with that same calling with which he was called.*”¹²⁸

Cowdery nævnte ikke noget om et præstedømme i sin pjece. Joseph og Cowdery lagde i stedet vægt på autoritet der havde sin basis i syner, åbenbaringer og karismatisk¹²⁹ eller åndelig magt.¹³⁰ De to var angiveligt kaldet som Apostlen Paulus og forskellen på ham og de andre nytestamentlige apostle var, at hans apostelkald kom via synet af den opstandende Kristus på vejen til Damaskus.¹³¹ Myndighed der havde udgangspunkt synet af det guddommelige var ifølge Quinn netop det der gjorde mormonismen specielt tiltrækkende for folk på dette tidspunkt.¹³²

¹²⁶ DKP JS-H 68-73. L&P 13. *Den 15. Maj 1829*. History of the Church, bind1, s. 39.

¹²⁷ DKP JS-H 72. L&P 27:12. *Den 4. Sep. 1830; 128:20, d. 6. sep. 1842*. History of the Church bind 1, s. 106-8, & bind 5, s. 148-53.

¹²⁸ *Articles of the Church of Christ*, skrevet af Oliver Cowdery i 1829. Se <http://saintswithouthalos.com>. I 1834 nævnte Cowdery maj som måneden for synet, og året efter d. 15. som selve dagen. *Messenger And Advocate*, Okt., 1834, s. 15-6. Quinn (1994), s. 20.

Se <http://saintswithouthalos.com>.

¹²⁹ Karismatisk, af græsk *karisma* "nådegave", betyder spirituelle som tungetale, profeti og helbredelse. Se http://no.wikipedia.org/wiki/Karismatisk_kristendom.

¹³⁰ Quinn, s. 8-9, 20.

¹³¹ APG. 9; Gal. 1:1.

¹³² Quinn (1994), s. 20.

Ud over den *karismatiske/åndelige* myndighed indførte Joseph ifølge Whitmer og Cowdery i august 1829 tre administrative embeder i kirken; ældste, præst, og lære.¹³³ Apostelkaldet var derimod ikke i sig selv et administrativt embede, og frem til 1831 handlede apostlene, ”... *by virtue of the office to witch they had been ordained, either elder, priest, or teacher.*”¹³⁴ Selvom apostlene tjente i de forskellige embeder fastsatte en åbenbaring fra april 1830, at en apostel var en ældste.¹³⁵ På den måde knyttedes den *karismatiske* myndighed til ældste embedet.¹³⁶ Siden alle mandlige medlemmer ligeledes blev ordineret til ældster med retten til at udføre religiøse ordinancer, så som eks. v. dåb og administration af nadveren, opstod der i kirken en form for lægmands myndighed. Under religiøse handlinger brugtes ordene fra dåbsbønnen ofte til at referere til myndighed.¹³⁷

I december 1831 sluttede Sidney Rigdon, en baptistisk præst der få måneder før havde ladet sig døbe, sig til Joseph Smith i Palmyra, New York. Rigdon var overbevist om at Oliver Cowdery, der havde introduceret ham til evangeliet, godt nok besad guddommelig myndighed, men at han ikke forstod denne myndigheds sande natur. Rigdons indflydelse på Joseph var øjeblikkelig. Få dage efter hans ankomst dikterede Joseph en åbenbaring hvori den opstandende Jesus angiveligt sammenlignede betydningen af Rigdons’ komme med Johannes døberens før Herrens egen tjenestegerning i Palæstina.¹³⁸

Den 2. januar 1831 modtog Joseph endnu en åbenbaring. Heri blev de SDH lovet, ”... *kraft fra det høje...*”, uden dette nye begreb dog blev forklaret.¹³⁹ I dagene mellem d. 1-8. feb. 1831 reviderede Joseph Smith og Sidney Rigdon så det fjortende kapitel af Bibelens 1. Mose bog hvori Melkisedek, konge af Salem, optræder. De lagde her seksten nye vers til den Bibelske tekst, og i deres revidering definerede de en antik orden i hvilken Melkisedek var ordineret højpræst.¹⁴⁰ Denne revidering forbandt for første gang præstedømmelig myndighed med virkelig håndgribelig magt idet Melkisedek, i kraft af sin funktion som *høj præst*, kunne udøve, ”... *power, by faith, to break mountains, to divide the seas, to dry up waters, to turn them out of their course; To put at defiance the armies of nations, to divide the earth, to break every band ...*”¹⁴¹ I november blev myndighed

¹³³ Quinn (1994), s. 27. *Articles of the Church of Christ*, skrevet af Oliver Cowdery i 1829. Se <http://saintswithouthalos.com>.

¹³⁴ Prince (1995), s. 11.

¹³⁵ L&P 20:38 (BoFC 24:31). *April 1830*. History of the Church, bind 1, s. 64–70.

¹³⁶ Quinn, s. 28. Prince, s. 11. History of the Church, bind 1, s. 64-70.

¹³⁷ Prince (1995), s.11. Crawley (1980), s. 29.

¹³⁸ L&P 35: 3-6. *Den 7–11. dec. 1830*. History of the Church, bind 1, s. 128–131.

¹³⁹ L&P 38: 32. *Den 2. jan. 1831*. History of the Church, bind 1, s. 140-43.

¹⁴⁰ Prince s. 16. Genesis 14:30-31. *The Inspired Version of the Bible*.

¹⁴¹ Prince s. 16. Genesis 14:30-31. *The Inspired Version of the Bible*.

ligeledes kædet sammen med magten, ”... til at besege de ikke-troende og oprørske både på jorden og i himlen...”¹⁴², og i februar året efter med magten til at besege troende til evigt liv.¹⁴³ Den N. T. model for denne lære var Jesus’ overdragelse af himlens nøgler til Peter.¹⁴⁴ Joseph og de SDH var således givet magt både på jorden og i himmelen.

Første gang selve ordret præstedømme blev brugt var under generalkonferencen d. 3. juni 1831. Her introducerede Joseph en *høj præstedømmelig orden*. Denne orden var både et nyt præstedømme/myndighed, og et nyt embede.¹⁴⁵ I oktober blev magten, ”... to seal up the Saints unto eternal life.”, knyttet til ordnen, og måneden efter ligeledes magten til at besege de ugudelige til fortabelse.¹⁴⁶ Ved introduktionen af den højpræstedømmelige orden opstod der således en todelt myndighed i kirken, og højpræstembedets myndighed rangerede over de allerede eksisterende embeder; ældste, biskop, præst, lære, og diakon, der alle knyttedes til den lægmands myndighed der havde eksisteret i kirken siden maj 1829.¹⁴⁷

I september 1832 dikterede Joseph en åbenbaring hvori to præstedømmer nævnes; ”... det hellige præstedømme...”, og, ”... det mindre præstedømme...”¹⁴⁸ Det hellige præstedømme associerede Joseph med Melkisedek. Hertil knyttede han højpræstembedets myndighed, samt nu også ældste, og biskopembederne. Det mindre præstedømme associerede Joseph med Moses bror Aron og hertil knyttedes lægmands myndigheden og embederne; præst, lære, og diakon. Åbenbaringen erklærede samtidigt at det hellige præstedømme, ”... fortsætter i Guds kirke gennem alle slægter...”¹⁴⁹ Vi skal dog helt frem til 1835 før en åbenbaring eksplicit erklærede at der i kirken er, ”... to præstedømmer, nemlig det melkisedekske og det aronske, som omfatter det levitiske præstedømme.”¹⁵⁰

I november 1831 satte en åbenbaring gang i en centralisering af kirkens ledelse bygget op omkring disse to præstedømmer. Den definerede både præstedømmernes og embedernes indbyrdes forhold og ansvarsområder, og den gjorde det klart at én højpræst skulle udvælges til at præsidere over

¹⁴² L&P 1:8. *Den 1. nov. 1831*. History of the Church, bind 1, s. 221–224.

¹⁴³ L&P 76. *Den 16. februar 1832*. History of the Church, bind 1, s. 245–252.

¹⁴⁴ Matt. 16:19.

¹⁴⁵ Quinn (1994), s.28-29; Crawley (1980), s. 29.

¹⁴⁶ Far West Record, 20-21, i *Prince (1995)*, s. 20. L&P 1: 6-10. *Den 1. nov. 1831*. History of the Church, bind 1, s. 221–224.

¹⁴⁷ Quinn, s. 28. *Prince (1995)*, s. 17-21.

¹⁴⁸ L&P 84: 6, 14, 17-19, 26. *Den 22-3. Sep. 1832*. History of the Church, bind 1, s.286–295.

¹⁴⁹ L&P 84:26. *Den 22-3. Sep. 1832*. History of the Church, bind 1, s.286–295.

¹⁵⁰ L&P 107:1 (1971), L&P 3:1 (1835). *Den 28-30. April, 1835*. History of the Church, bind 2, s. 209–217.

kirken høj-præstedømme, ”... og at være ligesom Moses...”¹⁵¹ Under en konference holdt d. 24. januar 1832 ordinere Sidney Rigdon så Joseph til præsident for høj-præstedømmet. Ordinationen var dog en formalitet idet Joseph, som allerede nævnt, i realiteten havde været kirkens *Moses* siden september 1830.¹⁵² Ved samme konference blev Orson Pratt kaldet til at præsidere over ældsterne, og under en anden konference afholdt i Independence, Missouri, blev ordination til embederne præst, lære, og diakon lagt ind under kirkens øverste ledelse. I marts 1832 udnævnte Joseph Jesse Gause til sin førsterådgiver og Sidney Rigdon til sin andenrådgiver, og tilsammen udgjorde de kirkens præsidentskab.¹⁵³ I februar 1835 blev yderligere to organer i kirkens struktur oprettet; de Tolv Apostles Quorum, og de Halvfjerds Quorum.¹⁵⁴ For apostlene betød det at det *karismatiske* og *evangeliske* apostelkald institutionaliseredes.¹⁵⁵ Over det næste årtier blev forholdet mellem de forskellige organer i den kirkelige struktur fin-tunet til hvad vi ser i dag.

Det Lineære Præstedømme.

Sidst i 1832 begyndte Joseph at betragte præstedømmet ud fra et lineært perspektiv, dvs. at retten til præstedømmet blev knyttet helt specifikke slægtsmæssige forhold. Det ses f.eks. i en åbenbaring fra december 1832 hvor Herren henvender sig til en unavngiven del af kirkens medlemskab; ”... Derfor, så siger Herren til jer, hos hvem præstedømmet er fortsat gennem jeres fædres slægtslinje for i er retmæssige arvinger med hensyn til kødet og har været skjult for verden med Kristus i Gud.”¹⁵⁶

Den 18. december året efter gav den unge profet sin far, Joseph Smith sen., en velsignelse hvori fader Smith erklæres for specielt velsignet af Herren. Det blev ham her lovet at han en dag ville, ”... stå midt imellem sine efterkommere... og skal af dem blive kaldt fyrste over dem og skal regnes blandt dem, som har ret til det patriarkalske præstedømme, ja dette embedes nøgler. Thi ligesom Adam vil han samle sine efterkommere; og den forsamling, som Adam sammenkaldte, skal være et eksempel for min fader...” Herefter beskriver velsignelsen Adams forsamling som en begivenhed

¹⁵¹ Åbenbaring givet d.11. nov. 1831. Trykt i sin originale form i *KRB* (1832), s. 84-86. I forbindelse med 1835 udg. af *L&P* blev denne og den senere 28-30. april, 1835 åbenbaring slået sammen i sektion 3. Her er disse åbenbaringer placeret således; d.11. nov. 1831 i (v). 31-44. Den 28-30. april, 1835 i (v). 1-30. I den nuværende (1989) udg. af *L&P* figurere den samlede åbenbaring i sektion 107 hvor de to er placeret således; d.11. nov. 1831 i (v). 59-100. Den 28-30. april, 1835 i (v). 1-58. *History of the Church*, bind 2, s. 209-217.

¹⁵² *L&P* 18:2 (BofC 30:2). Den 20-26. Sep. 1830. *History of the Church*, bind 1, s. 109-111.

¹⁵³ *KRB*, s. 10-11, d. 8. marts 1832.

¹⁵⁴ *History of the Church*, bind 2, s. 183-87, 201-3.

¹⁵⁵ Quinn (1994), s. 57-8.

¹⁵⁶ *L&P* 86:8-9 (BofC 6:3). Den 6.Dec.1832. *History of the Church*, bind 1, s. 300.

hvor Adams efterkommere først, ”... *stod op og velsignede Adam og kaldte ham Mikael, fyrsten, ærkeengelen...*”, og hvor Herren dernæst åbenbarede sig og, ”... *trøstede Adam og sagde til ham: **Jeg har sat dig til at være hovedet - mange folk skal komme af dig, og du skal være en fyrste over dem evindeligt...***” Afslutningsvist blev, ”... *nøglerne til det patriarkalske præstedømme over Guds rige på jorden, ja, **Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige...***”, overdraget fader Smith.¹⁵⁷

Gennem velsignelsen introducerede Joseph et nyt begreb i kirken; det *patriarkalske præstedømme*. Dette præstedømme havde både et *familie-* og *kirkemæssigt* aspekt. Det *familiemæssige* aspekt var todelt. For det *første* havde Joseph Smith sen., og dermed også profeten selv, *ret* til det *patriarkalske præstedømme* på baggrund af slægt. For det *andet* knyttede det *familiemæssige* aspekt sig til Joseph Smith sen. status som *fyrste/patriark* over sine efterkommere. Disse forhold byggede på den model Herren angiveligt etablerede da Han satte Adam til for evigt at være en fyrste over sine efterkommere, altså hele den menneskelige slægt. Ordret *fyrste* indikerer samtidigt et royalt forhold mellem både Adam og Joseph Smith sen. og deres efterkommere. Det *kirkemæssige* aspekt knytter sig til beskrivelsen af det *patriarkalske præstedømme* som et embede i kirken over hvilken Joseph Smith sen. havde autoritet. I marts 1835 dikterede Joseph en åbenbaring hvori slægtsretten blev gjort til selve princippet bag præstedømmet, ”... *at det (præstedømmet) skulle gives videre fra far til søn og tilhører med rette de bogstavelige efterkommere af den udvalgte slægtslinje...*”¹⁵⁸ Senere i januar 1845 forklarede Brigham Young at de der via deres slægt har ret til præstedømmet besidder denne ret fra fødslen og derfor ikke behøver at ordineres hertil.

Udviklingen indenfor Josephs præstedømmelære havde sit udgangspunkt i interne magtkampe i kirkens øverste ledelse. I modsætning til kirkens nuværende lære var den ved dens formelle organisering d. 6. april 1830 i praksis en løst forbundet demokratisk institution uden et hierarki. Ved organiseringsmødet blev Joseph godt nok kaldet som kirkens *første* ældste og ved åbenbaring ordineret til, ”... *a seer, a translator, a prophet, an apostle of Jesus Christ, an elder of the church...*”, men åbenbaringen omtalte kun Joseph som *én* profet og ikke profeten.¹⁵⁹ En anden åbenbaring havde påbudt Oliver Cowdery og David Whitmer at finde værdige mænd til apostelkaldet således der i kirken kunne være tolv af slagsen, en opgave de havde løst allerede omkring juni-juli samme år, og ifølge David Whitmer besad, ”... *Ziba Peterson, Hiram Page,*

¹⁵⁷ Manuscript History of the Church, 18. dec.1833, Oliver Cowdery, fuldmægtig og nedskriver, I Archives of the Church of Jesus Christ of Latterday Saints (nu LDS Church Archives). Citeret i Bates & Smith (2003), s. 33-34. History of the Church, bind 1, s. 465-67.

¹⁵⁸ L&P 107:40 (L&P 3:18 (1835)). Den 28-30. april, 1835. History of the Church, bind 2, s. 209-217.

¹⁵⁹ L&P 21:1 (BofC 22:1). Den 6. April 1830. History of the Church, bind 1, s. 74-79.

Oliver Cowdery, Parley P. Pratt, Orson Pratt, Peter Whitmer, Christian Whitmer, John Whitmer..”, og han selv, ”... *the gift of prophesy.*” I forbindelsen med kirkens oprettelse blev Joseph således blot set som én profet blandt potentielt mange, og han skilte sig kun ud i kraft af sin rolle som oversætter af Mormons bog.¹⁶⁰

Kirken som en demokratisk organisation var dog kortlevet. I august udbrød der en magtkamp mellem Hiram Page¹⁶¹ og Joseph Smith. Page havde i den sidste uge af denne måned dikteret en åbenbaring for kirken som en helhed, og både Cowdery og Whitmer familierne havde accepteret denne åbenbaring som inspireret og sand.¹⁶² Noget sådant var ikke var overraskende i en demokratisk menighed, ”... *in which all expected to enjoy the benefits of devine insperation.*”¹⁶³ Joseph reagerede herpå ved i september 1830 at diktere en ny åbenbaring hvori han blev erklæret for kirkens Moses, den eneste der havde retten til at modtage bud og åbenbaringer for kirken som en institution.¹⁶⁴ Ved en konference i kirken i september 1830 undsagde Hiram Page sig sin egen åbenbaring og indordnede sig, og i februar året efter understregede en ny åbenbaring igen Josephs eksklusive ret hertil.¹⁶⁵

Denne udvikling var i modstrid med en tidligere åbenbaring givet i en kontekst af 1829’ernes demokratiske fællesskab. Heri blev Joseph rolle begrænset til oversættelsen af Mormons bog; ”... *he (Joseph) has as gift to translate the book, and I have commanded him that he shall pretend to no other gift.*”¹⁶⁶ Denne åbenbarings tekst blev i forbindelse med udgivelsen af Lære & Pagter i 1835 ændret, ”***And you have a gift to translate the plates; and this is the first gift that I bestowed upon you, and I have commanded that you should pretend to no other gift until my purpose is fulfilled in this; for I will grant unto you no other gift until it is finished.***”¹⁶⁷ Fra september 1830 var Joseph således kirkens ubestridte leder.

¹⁶⁰ Quinn (1994), s.10-12. Whitmer, David, *An Address to All Believers in Christ*, s. 53-4. Richmond, Missouri: 1887. Se <http://www.utlm.org/onlinebooks/address1.htm>.

¹⁶¹ Hiram Page (1800-1852). Hiram var en af de otte vidner der I juni 1829 angiveligt så de guldplade Joseph oversatte Mormons bog fra. Sammen med hans kone Cathrine blev han døbt d. 11. april 1830 af Oliver Cowdery, og i juni måned blev Hiram ordineret til lære i kirken. Under urolighederne i Jackson Amtet, Missouri, blev Hiram overfaldt af en gruppe af kirkens modstander, og året efter blev han og kirkens medlemmer uddrevet fra dette amt. Sammen med John Whitmer blev Hiram udelukket af kirken i 1838. Han døde i 1852 efter at være blevet knust under en hestevogn. Til trods for bruddet med Joseph og kirken afskrev Hiram aldrig Mormons bog. (Se Wikipedia).

¹⁶² Bushman (2007), s. 120-21.

¹⁶³ Crawley (1980), s. 29.

¹⁶⁴ L&P 28:2 (BofC 30:2). *Den 20-26. sep. 1830*. History of the Church, bind 1, s. 109–111.

¹⁶⁵ L&P 43:3-4 (BofC 45:3-4). *Den 9-23. feb.1831*. History of the Church, bind 1, s. 154–156.

¹⁶⁶ L&P 5:2 (BofC 4:2). *Den 29. marts, 1829*. History of the Church, bind 1, s. 28–31.

¹⁶⁷ L&P 5:4 (L&P 32:1 (1835)). *Den 29. marts, 1829*. History of the Church, bind 1, s. 28–31.

Andre ledende og indflydelsesrige SDH, så om Warren Cowdery og Mormons bog vidnet David Whitmer, mænd der begge havde været med helt tilbage fra sidst i 1820'erne, var nervøse og forbeholden over udviklingen væk fra den mormonske bekendelsesløse primitivisme. I november 1831 blev det i kirkens ledelse besluttet at trykke de ca. tres åbenbaringer Joseph indtil dato havde modtaget eller dikteret i ét samlet værk med titlen *Book of Commandments*.¹⁶⁸ At udgive disse åbenbaringer i bogform ville give dem langt større vægt og autoritet. Denne udvikling modsatte bl.a. David Whitmer sig idet han mente at disse ikke *lov*. De blev i stedet givet til enkeltpersoner, ”... for their individual instruction, and the church had no need for them... It was not the will of the Lord that the revelations should be published.”¹⁶⁹ Det var specielt Josephs stigende magt i kirken, hans nye præstedømmelære, og den hierarkiske organiseringen af kirkens ledelses struktur tilhængerne af den mormonistiske primitivisme modsatte sig. Warren Cowdery gav udtryk for denne bekymring i juli 1837 udgaven af *Messenger & Advocate*, og i et tilbageblik beskrev David Whitmer i 1887 hvorledes præstedømmet og dets forskellige ordner, her iblandt de lineære præstedømme, i virkeligheden havde sit udgangspunkt i Sidney Rigdon. Whitmer anklagede Joseph for i 1835 at ændre de oprindelige åbenbaringer med det formål at retfærdiggøre hans tiltagende magt og udviklingen af hans lære, specielt den knyttet til præstedømmet. Den 13. april 1838 blev David Whitmer udelukket af kirken.¹⁷⁰

Josephs svar på denne kritik kom i form af en ny hellig tekst. En omrejsende antikvitethandler ved navn Michael H. Chandler ankom til Kirtland, Ohio, d. 3. juli 1835 med flere egyptiske papyrusruller og en mumie. Efter at have undersøgt papyrusrullerne erklærede Joseph to af disse ruller for forfattet af henholdsvis Abraham og Joseph der blev solgt til slaveri i Egypten. Med finansiell hjælp fra de SDH købte Joseph to dage senere samlingen på kirkens vegne.¹⁷¹ Allerede samme dag påbegyndte Joseph oversættelsen af Abrahams rulle, men på grund af mere presserende gøremål og manglende finansielle midler gik arbejdet langsomt frem. Arbejdet med denne rulle var først helt færdigt i maj 1842 hvor den blev trykt i tre numre af *Times & Seasons* under titlen

¹⁶⁸ History of the Church, bind 1, s. 221-2, 229. Henvist til i Crawley (1980), s. 30.

¹⁶⁹ Whitmer, David, *An Address to All Believers in Christ*, s. 53-4. Richmond, Missouri: 1887. Se <http://www.utlm.org/onlinebooks/address1.htm>.

¹⁷⁰ *Opcit*, s. 56-65.

¹⁷¹ Hansen (1981), s. 30; Bushman (2007), s. 285-86; Bringham (1981), s. 34-5; Brodie (1945), s. 171.

Abrahams bog, men det første og det meste af det andet kapitel var færdigt ikke senere end 1837, og sandsynligvis allerede i sommeren og efteråret 1835.¹⁷²

I den del af *Abrahams bog* Joseph gjorde færdig i perioden 1835-37 gør Abraham krav på præstedømmet på baggrund af sin herkomst, ”*Den (retten til præstedømmet) blev overdraget mig fra fædrene; den kom fra fædrene fra tidernes begyndelse... nemlig den ret, som tilhører den førstefødte...*”¹⁷³ Herren anerkendte Abrahams ret, ”*Se, jeg vil lede dig ved hånden, og jeg vil tage dig til mig og sætte mit navn på dig, nemlig din fars præstedømme, og min kraft skal være over dig. Ligesom det gik med Noa, således skal det gå med dig; men ved din tjenestegerning skal mit navn blive kendt på jorden for evigt, for jeg er din Gud.*”¹⁷⁴ Ifølge *Abrahams bog* havde Abrahams far dyrket andre guder end Yahweh. Derfor var Abraham nød til at søge præstedømmet hos højpræsten Melkisedek, kongen af Salem¹⁷⁵, der som en efterkommer af Noah ligeledes havde arvet retten til præstedømmet.¹⁷⁶ Herren lovede Abraham at han herefter ville blive en velsignelse for sine efterkommere idet, ”... *de i deres hænder skal bære... dette præstedømme...*”¹⁷⁷ Abrahams biologiske efterkommere udpeges dermed som den ene udvalgte slægtslinje marts 1835 åbenbaringen omtalte.¹⁷⁸ Som efterkommere af Abraham gennem dennes fortrukne søn Isak, og hans barnebarn Jacob knyttedes retten til præstedømmet til nationen Israel. På grund af apostasi og ulydighed blandt israelitternes inddrog Moses denne form for præstedømme. I stedet knyttede han det mindre præstedømme til Levi’s stamme over hvilken han ordinerede sin bror Aron til at præsidere. Levi’s stamme kom således gennem århundreder til at fungere som et præsteskab i Israel.¹⁷⁹

Et af de centrale temaer i *Abrahams bog* er så fremdeles; retten til præstedømmet er knyttet til Israel og kun israelitter kan gøre krav herpå. Således vindicerede bogen Josephs præstedømmelære og viste derved at han stadig var favoriseret af Gud. Det gjorde *Abrahams bog* idet de SDH opfattede denne som en original antik tekst skrevet ikke af Joseph Smith selv, men af en af de største og

¹⁷² Times & Seasons, 1. marts, 15. marts, & 16. maj 1842. Se Peterson, H. Donald, *Book of Abraham, & Translation And Publication Of The Book Of Abraham*, i Encyclopedia of Mormonism, s. 132-34. *Abrahams bog* blev kanoniseret af kirken i 1880 som en del af Den Kostelige Perle.

¹⁷³ Abr. 1:3, i *DKP*. Se også Quinn (1994), s. 33-34.

¹⁷⁴ Abr.b. 1:18-19, i *DKP*.

¹⁷⁵ Jerusalem.

¹⁷⁶ L&P 84:14. *Den 22. og 23. Sep. 1832*. History of the Church, bind 1, s. 286-295.

¹⁷⁷ Abr.b. 2:8-11.

¹⁷⁸ L&P 107:40. *Den 28-30. april, 1835*. History of the Church, bind 2, s. 209-217.

¹⁷⁹ 1 Krøn. 23:14. Cooper, s. 119.

vigtigste bibelske patriarker. Den var for kirken en den hellige tekst på linje med både Bibelen og Mormons bog.

Den Patriarkalske Orden.

I april 1836 åbenbarede en række bibelske personer sig angiveligt for Joseph Smith og Oliver Cowdery i Kirtland templet. En engel ved navn Elias, der ifølge Joseph havde levet i tiden umiddelbart efter Abraham, gengav til de to Abrahams evangelium, hvorefter *profeten Elias*¹⁸⁰ åbenbarede sig og overdrog dette evangeliums beseglingsnøgler, disse nøgler besad magten til at, ”... vende fædrenes hjerte til børnene og børnene til fædrene, for at hele jorden ikke skulle blive slået med en forbandelse...”¹⁸¹ I 1838 reviderede Joseph en tidligere beskrivelser af de syner han som fjortenårig angiveligt havde oplevet, hvor englen Moroni åbenbarede sig for ham en nat i hans værelse. I denne version citerede og ændrede Moroni den bibelske profet Malakias profeti om Elias’ komme. Moroni lagde her vægt på vigtigheden af børns accept af fædrenes traditioner, og han forbandt profeten Elias med præstedømmet, ”... Se, jeg vil åbenbare præstedømmet for jer ved profeten Elias’ hånd, før Herrens store og frygtelige dag kommer...”¹⁸² I en prædiken året efter knyttede Joseph igen profeten Elias til præstedømmet samtidigt med at han her gjorde det klart, at der eksistere et nært forhold mellem de levende og de døde.¹⁸³ Den 15. august 1840 indførte Joseph praksissen hvor SDH kn lade sig døbe på vegne af deres afdøde slægtninge. På den måde fik levende SDH en aktiv rolle i deres afdøde slægtninges frelse.¹⁸⁴

I endnu en prædiken givet d. 5. oktober 1840 erkendte Joseph at kirkens hidtidige forståelse af præstedømmet, til trods for begivenhederne i 1829, 1831, 1836, stadig var ufuldstændig og at der endnu var flere sandheder der skulle åbenbares. Uden en specifik dato for dets gengivelse, og uden en fuldstændig forståelse af dets natur, var Josephs koncept om præstedømmet således flydende.¹⁸⁵ I denne prædiken blev profeten Elias ikke bare knyttet til præstedømmet, men han blev med ét den

¹⁸⁰ Han der ifølge Bibelen blevet ført til himmels i en ildvogn. Se 2. Kong. 2:11.

¹⁸¹ L&P 110:12. *Den 3. april 1836*. History of the Church, bind 2, s. 435–436.

¹⁸² Joseph Smiths – Historie, v. 37-39, i DKP. Joseph havde tilbage i 1832 nedskrevet mange af de religiøse oplevelser han havde haft i sin barndom og ungdom. I tråd med datidens forståelse af præstedømmet og dets gengivelse citere Moroni her ikke Malakias, ej heller henviser han til Elias og hans forbindelse til præstedømmet. 1838 fortællingens reference til Elias og præstedømmet, og ligeledes citeringen af Malakias, reflektere altså en senere forståelser og er derfor anakronistisk. Se ligeledes *Prince (1995)*, s. 37, *fodnote 118*.

¹⁸³ Datoen for denne prædiken er usikker men ligger før 8. aug. 1839. History of the Church bind 3, s. 385-92. Ehat & Cook (1996), s. 47.

¹⁸⁴ Prince (1995), s. 37.

¹⁸⁵ Op.cit., s. 38.

vigtigste person i genoprettelsen, ”... *Elijah was the last prophet that held the keys of this priesthood... Why send Elijah because he holds the Keys of the Authority to administer in all the ordinances of the priesthood and without the authority is given the ordinances could not be administered in righteousness.*¹⁸⁶ Disse præstedømmenøgler, forklarede Joseph i et brev til kirken i 1842, er den *besejlende og bindende magt* Jesus overdrog Peter.¹⁸⁷

Den 27. august 1843, mere end ti år efter Joseph i velsignelsen af sin far havde nævnt et patriarkalsk præstedømme, proklamerede profeten at der i præstedømmet ikke kun var to men i stedet tre ordner; de *Melkisedekske, Patriarkalske, og Aronske* ordner, nævnt efter rang. Joseph, der tidligere havde knyttet det Melkisedekske præstedømme til Abraham og de bibelske patriarker, gendøbte dette efter patriarkernes lineære myndighed, og tillagde den nye orden den Melkisedekske titel.¹⁸⁸ Idet prædikenen fra d. 5. oktober knyttedes til profeten i stedet for englen Elias, blev besejlingsmagten en del af den Nye Melkisedekske orden.

Den patriarkalske orden fik hurtigt en central rolle i kirken. I maj 1843 havde Joseph forklaret at præstedømmets grundlæggende natur er den, ”... *evigtvarende ægteskabspagt...*”, og i august inkluderede han ægtefællers børn i pagten.¹⁸⁹ *Den patriarkalske orden* blev således eviggørelsen af familien organiseret efter et patriarkalsk mønster. Ved præstedømmets *bindende magt besejles* det enkelte individ som barn til forældre, som mand eller hustru til en ægtefælde, og som forældre til mindst et barn. Det betyder endvidere at hele den menneskelige race *besejles* i én evigtvarende og himmelsk familiestruktur bygget på det patriarkalske *fader-styre* efter et royalt princip, hvor ægtefæller krones konger og dronninger, og præster og præstinder for *Den Højste Gud*. Alle generationer forenes således i ét stor evigtvarende familie *kongerige* med Adam og Eva de første af Guds børn.¹⁹⁰

Måden hvorpå den enkelte fik mulighed for at træde ind i den evige patriarkalske orden var gennem en række pagtsordinancer Joseph introducerede i Nauvoo. Disse ordinancer er; *vielse til evigt*

¹⁸⁶ History of the Church, bind 4, s. 207-212. Ehat & Cook (1996), s. 85. Prince (1995), s. 38.

¹⁸⁷ Nauvoo, Illinois, den 6. september 1842, History of the Church, bind 5, s. 148–153. Præstedømmets nøgler er retten til at udøve magt i Jesu Kristi navn, eller retten til at præsidere over forskellige funktioner og embede i præstedømmet. Dvs. en biskops ret er begrænset til hans specifikke embede, mens profetens ret er at præsidere over alle præstedømmets embeder. Enhver præstedømme bærer har nøglerne til at præsidere over familien.

¹⁸⁸ Prince (1995), s.40-41. L&P 107:40. *Den 28-30. april, 1935*. History of the Church, bind 2, s. 209–217.

¹⁸⁹ History of the Church, bind 5, s.529-31. Ehat & Cook (1996), s.361-62. Prince (1995), s. 39. Lærdomme fremsat af profeten Joseph Smith i Ramus, Illinois, den 16. og 17. maj 1843. Se History of the Church, bind 5, s. 392–393. Disse lærdomme blev kanoniseret i L&P 131:1-4.

¹⁹⁰ McKinlay A., Lynn. *Patriarchal Order of the Priesthood*. Se <http://www.lib.byu.edu/Macmillan/>. Cooper, s. 107-8, 112-13, 130. L&P 131:1-4. Ramus, Illinois, d. 16. og 17. maj 1843. History of the Church, bind 5, s. 392–393.

*ægteskab*¹⁹¹, *begavelsen*¹⁹², *den anden salvelse*¹⁹³, og *dåb for de døde*.¹⁹⁴ Med meget få undtagelser udførtes disse ordinancer kun i kirkens tempel, hvilket stadig er praksis i dag.

I to prædikener givet i vinteren 1844 færdiggjorde Joseph sin præstedømmes teologi. Her ses *englen Elias* som bæreren af det Abrahamiske evangeliums nøgler, altså det patriarkalske præstedømme/orden, mens *Profeten Elias* er bæreren af denne ordens beseglingsmyndighed. I prædiken givet d. 21. januar karakteriseres Joseph Elias som besiddende det Melkisedekske præstedømmes fylde, og som værende ansvarlig, “... *for all salvific ordinances for the living and the dead.*”¹⁹⁵ I Franklin D. Richards beskrivelse af prædiken givet d. 10 marts sammenlignes englen Elias’ myndighed med stenene i det tempel der var underopførelse i Nauvoo, mens profeten Elias’ myndighed sammenlignes med cementen der binder disse sten sammen.¹⁹⁶ Det var således ved det Melkisedekske præstedømmes bindende magt at organiseringen af den patriarkalske orden gennem tempelordinancerne var gyldige i Guds øjne. Uden indtrædelsen heri er der ifølge mormonismen umuligt for mennesket at opnå frelse.¹⁹⁷

Joseph påbegyndte for alvor udviklingen af sin pagtslære i tiden umiddelbart efter fordrivelsen fra Missouri i 1838-39, og denne proces stod på igennem de næste fire år. Denne periode var i starten, og flere gange senere, præget af massiv frafald og indre splittelse i kirken. Pagtslæren kom til at

¹⁹¹ Evtigt ægteskab er en pagt indgået mellem mand og vinder, og mellem disse to og Gud. Ægteskabet er kun evigt såfremt ægteskabsritualet er foretaget under ledelse af en person ordineret til det Melkisedekske præstedømme. Mænd og kvinder viet på denne måde vil altså også i evigheden være ægtefæller. Ritualer foretages kun i et af kirkens templer. Indgåelsen af en sådan ægteskabspagt anses for nødvendigt for at opnå ophøjelse, dvs. guddommeliggørelse. Personer der har levet et gudfrygtigt og retfærdigt liv, men som af forskellige årsager ikke indgår denne pagt, vil ifølge kirken godt nok kunne frelses, men de er for evigt afskåret fra guddommeliggørelse, og de vil være som engle i himmelen. (L&P 131:1-4, 132:19).

¹⁹² Begavelsen er et ritual hvor igennem den enkelte SDH bliver informeret om en række evangeliske lærdomme og principper. Gennem forskellige symbolske handlinger og pagter bliver begavelsen ligeledes kulminationen af dåbspagten, og novicen introduceres til forskellige tegn og kodeord vedkommende efter verdensdommen skal bruge for at passere de engle der står ved indgangen til Himmelen.

¹⁹³ Den *første* salvelse refererer til en del af begavelsen der kaldes *tvætning* og *salvelse*. Her salves deltageren til at *blive* enten en konge og præst, eller dronning og præstinde for *Den Højeste Gud* og således opnå ophøjelse. Den *anden* salvelse var et ritual kun få SDH opnåede at deltage i. Her salves manden og kvinden *som konger og præster*, eller dronninger og præstinder. Hvor ophøjelse i den første salvelse kun er et løfte, sikres den igennem den anden salvelse. I gennem dette ritual bliver deltagerne således givet alt der kan gives dem her på jorden.

¹⁹⁴ Dåb for de døde er en rituel handling hvor en stedfortræder gennemgår dåbspagten på foranledning af en afdød. I begyndelsen gjaldt det kun for medlemmer af en egen slægt, men i dag udfører SDH ligeledes stedfortrædende dåb for personer de ikke er relaterede til. Denne praksis har sit udgangspunkt i opfattelsen af at ingen kan frelses uden først at acceptere Jesus som Kristus, og derefter visse denne accept ved at indgå pagt med Faderen, både den der indgås ved dåben, begavelsen, og ved indgåelse af et evigt ægteskab. Derfor udføres alle disse rituelle handlinger stedfortrædende for personer der er gået bort således at også de kan opnå frelse.

¹⁹⁵ 21. januar 1844, History of the Church, bind 6, s. 183-85. Ehat & Cook (1996) s. 404-05. Prince (1995), s. 41.

¹⁹⁶ 10. marts 1844, History of the Church, bind 6, s. 249-54. Ehat & Cook (1996) s. 423-27. Prince (1995), s. 41-2.

¹⁹⁷ L&P 131:1-4. *Den 16. og 17. maj 1843*. History of the Church, bind 5, s. 392–393.

virke som en modvægt hertil idet den bandt de SDH sammen i en evig familiemæssig relation der gjorde gruppen utrolig homogen.

I martsprædikenen gik Joseph igen tilbage til en dualistisk opfattelse af præstedømmet. Det Aronske og Melkisedekske præstedømme blev knyttet til den kirkelige ledelse, mens det Patriarkalske præstedømme blev knyttet til ledelsen af familien. Endvidere gjorde Joseph denne orden til et embede i det Melkisedekske præstedømme og kirken anerkender i dag ikke en patriarkalsk orden uafhængig af den Melkisedekske orden.

Sammenfatning.

Udvikling indenfor præstedømmet betød overgangen fra en primitiv demokratisk mormonisme med en meget enkel opfattelse af myndighed, til en kompliceret og stærkt hierarkisk struktureret mormonisme bygget op omkring et veldefineret dualistisk præstedømme med virkelig håndgribelig magt. Alle præstedømmets ordner blev uløseligt forbundet med kirken, Guds rige på jorden, og præstedømmet blev til, ”... *en fuldkommen teokratisk lov, og står som Gud for at give love til folket...*”¹⁹⁸

Oprindeligt identificerede Joseph det Melkisedekske præstedømme som det der var gået i arv, ”... *fra far til søn...*”, i patriarkernes tid, og som blev knyttet til Israel gennem Jacob, Isak og Abraham.¹⁹⁹ Den 27. august 1843 skilte han dog de to koncepter fra hinanden og kaldte herefter den arvelige patriarkalske myndighed for det Patriarkalske præstedømme, mens den nye myndighed gengivet ved profeten Elias herefter blev beskrevet som det Melkisedekske præstedømme fyldte. Det Patriarkalske præstedømme forblev dog et embede i det nye Melkisedekske præstedømme.

Joseph knyttede det Aronske og Melkisedekske præstedømme til kirkens ledelse, mens han knyttede det Patriarkalske lineær præstedømme til ledelsen af familien. Den patriarkalske ordens *faderstyre* blev modellen for de SDH's familiemønster, og ved det Melkisedekske præstedømmes beseglende magt blev den enkelte SDH familie gjort til én evig enhed i den store evige menneskelige familie med fader Adam og moder Eva som overhoved.

Udformningen af Josephs præstedømmelære var, specielt i kirkens første årti, motiveret af interne magtkampe i kirkens øverste ledelse. Den gav guddommelig legitimitet til Josephs position som

¹⁹⁸ PJSJL, s. 322. *Den 27. aug. 1843*, History of the Church, bind 5, s. 554-56.

¹⁹⁹ L&P 107:40. *Den 28-30. april, 1835*. History of the Church, bind 2, s. 209-217.

kirkens absolutte leder ved at beskrive hans ret hertil som et slægtsanliggende Gud angiveligt anerkendte. Samtidigt gav kirkens status som den genoprettede sande kristne kirke udvalgt blandt alle andre som eneforvalter af præstedømmet, kirken og dens medlemmer en selvforståelse af guddommelig eksistensberettigelse. Der ud over sikrede præstedømmelæren kirken fra opløsning under de voldsomme forfølgelser der til stadighed prægede dens to første årtier.

2. Den Mormonske Nationsdannelse og Præstedømmet.

Kirtland og Kirkens Begyndelse.

Joseph Smith havde allerede i sin ungdom og spæde voksen liv været en kontroversiel person. Indledningsvist skyldtes det bl.a. hans brug af hermetiske magiske ritualer og seer stene²⁰⁰ i søgen efter hemmelige skatte og des lignende.²⁰¹ Senere var det påstande om åbenbaringer, udgivelsen af ekstra bibelske skrifter i form af Mormons bog (april 1830), og stiftelsen af en ny, og for mange mennesker, særpræget kirke, der gav anledning til postyr. Joseph og mormonismen delte ganske enkelt skarpt vandende mellem de der tog imod budskabet og de der forkastede det.

Kirken blev stiftet i d. 6. april 1830 og i løbet af sommeren samme år lod nogle hundrede sig døbe. Blandt disse var mænd som Martin Harris, Oliver Cowdery og brødrene David og Peter Whitmer der alle fik stor betydning for kirken. Skønt det således tidligt lykkedes Joseph at finde tilhængere der var villige til at følge ham, var der mange der ikke betragtede mormonismen som en himmelsendt velsignelse. Allerede i 1830 i Fayette, New York, var der mange der reageret meget negativt på Josephs budskab om guddommelige åbenbaringer og ekstrabibelske skrifter. Kritikkerne begyndte at se ham, ikke bare som en religiøs særling, men som en urostifter, og henover sommeren 1830 intensiveredes modstanden mod Joseph og hans tilhængere gradvist.

For at genoprette orden og harmoni i det lokale samfund påtog folk sig på denne tid ofte selv ansvaret for at disciplinere sådanne urostiftere.²⁰² Der var episoder med beskadigede ejendele, en ødelagt dæmning lavet til det formål at skabe en sø der kunne bruges til dåb, og der var trusler om vold mod både Joseph selv og andre SDH. Den 28. juni tog ordensmagten fat. Joseph blev anklaget for urostiftelse og anholdt af betjenten Ebenezer Hatch. Han blev ført til byen South Bainbridge og stillet for retten. Under den dagslange rejse blev de to mænd forfulgt af en gruppe Hatch mente ønskede hans fange ondt. Anklageren i South Bainbridge A. W. Benton, havde ifølge ham selv til formål med retsagen at sætte en stopper for, ”... *the progress of delusion, and open the eyes and*

²⁰⁰ En seer sten er sten der bliver betragtet som besiddende magiske kræfter. Ofte borede brugeren huller i disse sten til at se igennem. På den måde troede man bl.a. at begravede skatte kunne findes, eller at de usynlige kunne blive synligt.

²⁰¹ Quinn (1998); *magiske seer sten*, s. 42-43; *seer sten og åbenbaringer*, s. 37, 174-75; *seer sten og oversættelse af MB*, s. 96, 136, 145, 171-74, 242-43, 246; *seer sten og skattejagt*, s. 43-4, 57, 96, 136, 171-72, 243, 246-47; *rituel magi*, 66, 68-72, 101, 117, 141-43, 150, 180, 196, 218, 267. For forbindelse mellem Joseph og mormonismen, og så magisk overtro og teori se, Quinn (1998), Brooke (2001), Buerger (1983), og Owens (1994).

²⁰² Bushman (2007), s. 116-18.

understandings of those who blindly followed.”²⁰³ Dommeren frifandt dog den unge profet, men han blev da straks anholdt af en betjent fra nabo amtet hvor han stod anklaget for den samme forbrydelse. Som før endte det med en frifindelse, men Joseph måtte dog flygte ud af bagdøren da hans modstander planlagde at rulle ham i tjære og fjer.²⁰⁴

Joseph Smith var dog langt fra den eneste religiøse skikkelse der hævde at have modtaget åbenbaringer. De gamle nordøstlige stater hvor Joseph voksede op havde været hjemsted for flere religiøse vækkelser, og var kendt for sine mange radikale religiøse skikkelser. Mange af disse personer havde det til fælles med den unge profet, at de ligeledes hævdede at have modtage guddommelige åbenbaringer, eller i synet at havde set engle, djævle eller det hinsides, og som ligeledes profeterede osv. Til forskel for Joseph blev ingen af disse dog forfulgt. Det skyldes formentlig at disse visionære menneskers synet og åbenbaringer, til forskel fra Josephs, hverken indikerede oprettelsen af nogen form for institutionelle former, fremlagde nye teologisk lære, eller havde form af bud og befalinger. I stedet indgød de ifølge Buschman (1997) blot ærefrygt, ” ... *at the presence of invisible powers made visible but were an occasion to marvel rather than to act.*”²⁰⁵ På den måde havde disse oraklers oplevelser ikke nogen implikationer for samfundet, men kun for de troende. Josephs åbenbaringer derimod, ” ... *radically redirected people’s lives. His writings became authoritative statements of doctrine and the divine will. They implied an ecclesiastical polity and a reorganization of society.*”²⁰⁶ Det var disse forhold der mere end nogen andet opildnede til modstand, for med sine åbenbaringer fik Joseph magt, i det mindste over de mere troskyldige. Derfor blev den selvproklamerede profet en kilde til bekymring for sine omgivelser, og derfor vendte de lokale sig imod ham.

Allerede fra kirkens tidligste tid forestillede Joseph sig kirken som samlet på et, eller i hvert fald på ganske få steder. Som det senere vil blive forklaret mere indgående betragtede Joseph indledningsvist forholdet mellem både Guds folk, og individet, som værende styret af *Abrahams pagt*, indgået mellem Gud og Abraham. Et vigtigt element af denne pagt var ifølge Mormons bog løftet et *forjættet* og *udvalgt* land, et område hvor Guds folk kunne bosætte sig.²⁰⁷ I Josephs øjne overtog kirken Israels status som Guds pagtsfolk og det betød at løftet om land blev relevant for

²⁰³ Op.cit., s. 117.

²⁰⁴ Op. cit., s. 116-18.

²⁰⁵ Bushman (1997-98), s. 133-46.

²⁰⁶ Op.cit., s. 133-46.

²⁰⁷ L&P 28:9 *Den 20-26. sep. 1830. History of the Church, bind 1, s. 109–111. MB. 1 Ne. 5:5; 7:13; 19:16; 2 Ne. 1:5; 9:2; 10:7; 3 Ne. 20:13, 29.*

kirken. På det *land* bød Gud kirken at grundlægge et *Ny Jerusalem*. Denne by skulle være centrum for Guds rige på jorden, en by hvortil til SDH, i forbindelse med Kristi nært forestående *andet komme*, kunne samles for at være, ”... *forberedt i alle ting til den dag, da trængsel og ødelæggelse skal sendes over de ugudelige*”.²⁰⁸ Dette *Zion*, sagde en anden åbenbaring, skulle etableres, ”... *i de egne, der grænser op til lamanitterne*”, hvilket for Joseph og kirkens medlemmer betød det vestlige Missouri, en del af datidens USA's ydreområde.²⁰⁹

I endnu en åbenbaring givet i efteråret 1830 genlød buddet om at samles, ”... *jeg vil ligeledes samle mine udvalgte fra jordens fire hjørner...*”²¹⁰ I januar året efter fik de SDH besked på at samles i, ”... *Ohio, og der vil jeg give jer min lov...*”. I denne åbenbaring fik de SDH ligeledes af vide at de var Israel, at de skulle frelses, samt at såfremt de SDH fulgte Herren ville de, ”... *blive et frit folk...*” Løftet blev ligeledes givet kirken på et tidspunkt i fremtiden ikke ville, ”... *have andre love end mine*”.²¹¹ Tre dage senere, d. 5. januar, dikterede Joseph atter en åbenbaring hvori Gud forklarede hvorledes det var Hans hensigt at, ”... *genoprette...*”, sit folk, ”... *der er af Israels hus...*”²¹² Disse åbenbaringer er vigtige idet de gjorde tre ting; for det *første* identificerede de kirken med *Israel*, og for det *andet* lover Gud de SDH at de i Ohio vil modtage Herrens *lov*, og for det *tredje* udråbte Gud de SDH som *sit folk*.

I februar flyttede Joseph Smith og hans familie så til Kirtland, Ohio. Her sluttede Joseph og hans familie sig til en ca. 130 mand stor menighed ledt af Sidney Rigdon, en af kirkens mest betydningsfulde ledere frem til Josephs død i 1844. I denne samme måned modtog Joseph angiveligt den lov åbenbaringen havde omtalt. Loven lagde fundamentet for et præstedømmeligt hierarki samtidig med at den skitserede en række forskellige regler efter hvilken *Zion* skulle organiseres. Der ud over forpligtigede den ligeledes kirken og dens medlemmer til missionærarbejdet.²¹³

Profeten så dog ikke Kirtland som værende det endegyldige samlingssted for kirken. Måned efter sin ankomst hertil rejste han sydvest på til Missouris ydre områder. Her identificerede Joseph byen Independence, i Jackson County, som de SDH's samlingssted (L&P 57:1-3). Her skulle der skabes

²⁰⁸ L&P 29:8. *Den 20-26. sep. 1830*. History of the church, bind 1, s. 109–111.

²⁰⁹ L&P 28:9. *Den 20-26. sep. 1830*. History of the church, bind 1, s. 109.

²¹⁰ L&P 33:6. *Den 18-31. okt. 1830*. History of the church, bind 1, s. 126–127.

²¹¹ L&P 38: 22. *Den 2. jan. 1831*. History of the church, bind 1, s. 140-43.

²¹² L&P 39:11. *Den 5. jan. 1831*. History of the church, bind 1, s. 143–145.

²¹³ L&P 42. *Den 9, 23 feb. 1831*. History of the church, bind 1, s. 148-54.

et nyt Zion hvortil de, ”... *retfærdige fra alle nationer skal samles og komme til Zion med frydesang og evig glæde*” (L&P 45:71).²¹⁴

Åbenbaringerne der talte om indsamling, emigration, og om Zions grundlæggelse påbegyndte Joseph at dikterede umiddelbart efter forfølgelserne i sommeren 1830. Joseph var sandsynligvis kommet til den konklusion at det ikke var muligt for ham og kirken at leve i fredelig sameksistens med det omgivende samfund, i hvert fald ikke i den vestlige del af USA, og derfor søgte Joseph at flytte kirken til landets ydreområder hvor han opfattede chancen for at leve i fred som værende størst. Mormons bogs fokus på indsamling viser dog at skønt der tydeligvis eksistere en forbindelse imellem disse åbenbaringer og kirkens situation, var indsamling langt fra fremmed for mormonismen.

Modstand og forfølgelse kom til at hjemsøge profeten i hvert eneste område han og de SDH bosatte sig i, helt frem til efter Josephs død da kirken udvandrede til det nuværende Utah, over 2200 kilometer fra USA's daværende grænse.

Missouri og de SDH.

Et af de mest kontroversielle emner i datidens amerikanske samfund var slaveriet. Dette emne endte med at kaste USA ud i en fire år lang blodig borgerkrig, den hidtil blodigste konflikt i landets historie frem til nu. Slaveriet var ligeledes et emne der endte med at blive problematisk for de SDH. Mange af kirkens medlemmer kom fra de nordlige stater, og ret hurtigt også fra Storbritannien, og de fleste havde derfor som udgangspunkt den holdning at slaveriet burde afskaffes. Dette var ikke et problem så længe kirken og dens medlemmer befandt sig i de nordlige stater hvor slaveriet ikke var lovligt, men med oprettelsen af menigheder i Jackson County, Missouri, specielt i byen Independence, bevægede kirken sig ind i en slavestat. Joseph og andre ledende SDH var da også bekymret for hvad en stillingstagen i debatten kunne komme til at betyde for kirkens fremtid i Missouri. For at opretholde et ordentligt forhold til deres naboer her forsøgte kirkens ledelse derfor indledningsvist at forholde sig neutrale til praktiseringen af slaveri.

Et tydeligt eksempel på hvor bekymret Joseph var for slavespørgsmålet kom i form af en åbenbaring han dikterede d. 25. december 1832. Denne åbenbaring forudsagde en kommende konflikt der ville indledes med et oprør i Syd-Carolina og medføre at, ”... *Sydstaterne skal skille sig*

²¹⁴ L&P 57:1-3 (L&P 27:1 (1835)). *Den 7. marts 1831*. History of the church, bind 1, s. 158–163.

ud fra Nordstaterne...” Profetien beskrev samtidigt hvorledes, ”... *slaver, udrustet og indøvet til krig, skal rejse sig mod deres herrer...*”²¹⁵ Profetien, der blandt SDH betragtes som en forudsigelse af den amerikanske borgerkrig, kæder ikke eksplicit den kommende konflikt sammen med slaveri, men Joseph har utvivlsomt set selv draget den konklusion. Som et tegn herpå undlod Josephs at offentliggøre denne vigtige åbenbaring.²¹⁶

Også W. W. Phelps, redaktøren på Missouri kirkens månedlige tidende *The Evening and Morning Star (EMS)*, var bekymret for hvad slavespørgsmålet kunne betyde for kirken og til trods for at han personligt ønskede praksissen ophævet, forsøgte Phelps at holde EMS så fri for slaveri relateret emner som muligt. Kun få gange før juni 1833 blev emnet bragt op, og hver gang på en meget forsigtig måde.²¹⁷

Forsøget på at holde kirken uden for debatten blev dog stadig vanskeligere for de ledende SDH, specielt i Jackson County, Missouri. Her havde der siden maj 1832 fundet en stadig større tilflytning sted af SDH fra de slavefrie områder i det østlige og midt-vestlige USA. Så stor var denne tilflytning at 1200 af byens 5071 indbygger i juli 1833 var SDH. Sandsynligvis på grund af sin egen modstand mod slaveri, og den selvsikkerhed det store antal SDH sikkert bibragte, valgte W. W. Phelps, hurtigt til hans egen og Josephs store fortrydelse, i juli 1833 udgaven af *EMS* at smide forsigtigheden over bord. I artiklen *Free People of Color* skitserede han de forskellige retningslinjer der var gældende for de frie sorte der ønskede at bosætte sig i staten, og i en efterfølgende artikel med informationer til de SDH der levede udenfor Missouri løftede han sløret for hans egen negative holdning til slaveriet idet han sagde, ” *As to slaves we have nothing to say. In connection with the wonderful events of this age, much is doing towards abolishing slavery, and colonizing the blacks, in Africa*”.²¹⁸

Reaktionen fra beboerne i Independence kom prompte og resolut. Provokeret af hvad de så som en trussel mod deres levevis underskrev en række af byens mest betydningsfulde borgere²¹⁹, sammen med hundredvis af andre, et manifest rettet mod Phelps og kirken. Heri beskyldtes kirken for at

²¹⁵ L&P 87:1, 3. *Den 25. dec. 1832*. History of the Church, bind. 1, s. 301–302.

²¹⁶ Profetien blev først offentliggjort i 1851, 7 år efter profetens død. Her blev den trykt som en del af den første udg. af *Den Kostelige Perle*. Se Bringham (1981), s. 28, note 16.

²¹⁷ *The Evening and Morning Star*, Okt. og Dec. 1832, samt Maj og juni. 1833.

²¹⁸ *Free People of Color*, *Evening And the Morning Star*, Nr. 14, Juli 1833, s. 109, 111.

²¹⁹ Her iblandt; Lewis Franklin, *Jailor*, Samuel C. Owens, *clerck*, Russel Hicks, *deputy county clerck*, R. W. Cummins, *Indian agent*, James H. Flournoy, *postmaster*, S. D. Lucas, *colonel and judge of the court*, Henry Chiles, *attorney-at-law*, N. K. Olmstead, *M. D.*, John Smith, *justice of the peace*, William Brown, *constable*, Abner F. Staples, *captain*, Thomas Pitcher, *deputy constable*, Moses G. Wilson and Thomas Wilson, *merchants*. Se *History of the church*, bind. 1, s. 376.

have inviteret, "... *free negroes and mulattoes from other states to become "Mormons," and remove and settle among us.*" Endvidere anklagede byens borger nogle SDH for at opdne deres slaver til oprør imod dem, samt at kirkens leder, efter at være blevet gjort opmærksom herpå, undlod at gribe ind. Independens borgere så det derfor som en pligt, "... *we owe to ourselves, our wives, and children, to the cause of public morals, to remove them from among us...*" Udstødelse af kirken fra amtet følte de var retfærdigt selvforsvar.²²⁰

Konfronteret med Independens beboernes vrede trykte Phelps d. 16. samme måned en ekstra udgave af *EMS* i form af en løbeseddel. Heri trak han i land ved at hævde, at hans tidligere artikel var blevet misforstået, "... *our intention was not only to stop free people of color from emigrating to this state, but to prevent them from being admitted as members of the church*".²²¹ Denne holdningsændring havde ikke den ønskede effekt, og blot fire dage senere brændte en pøbel af vrede Independence beboer *EMS* trykkeriet. Herefter opsøgte de bl.a. biskop Edward Partridge, og en række andre SDH, og krævede at de øjeblikkeligt skulle forlade amtet. Da disse SDH nægtede at efterkomme pøbelens ønske blev de rullet i tjære og fjer. Den 23. juli, tre dage senere, samledes Independens borgerne igen. Bevæbnet fremførte de igen kravet om at de SDH skulle forlade amtet. Konfronteret med denne trussel accepterede kirkens ledelse, der bestod af så prominente SDH som Mormons bog vidnerne Oliver Cowdery og John Whitmer, samt Phelps selv, dette krav. Aftalen blev at alle SDH skulle ville forlade amtet indenfor ni måneder.²²²

Størstedelen af de fordrevne SDH bosatte sig i løbet af efteråret og vinteren 1833-34 i nabo amtet Clay Amtet. Historien gentog sig dog også her. Efter indledningsvist at blive vel modtaget fik også dette amts beboer nok af kirkens medlemmer.²²³ I endnu et manifest, der havde meget til fælles med det tidligere fra Jackson Amtet, bød også borgerne her d. 29. juni 1836 de SDH om at rejse. Manifestet nævnte kirkens holdning til slaverit som en af årsagerne hertil, "*They are non-slaveholders, and opposed to slavery, which in this peculiar period, when abolitionism has reared its deformed and haggard visage in our land, is well calculated to excite deep and abiding prejudices in any community where slavery is tolerated and protected.* Afslutningsvis siges der i manifestet, "... *let our opinions be what they may, we must fight in self-defense*".²²⁴

²²⁰ History of the church, bind. 1, s. 377.

²²¹ Evening and the Morning Star, 16. juli, 1833.

²²² History of the church, bind 1, s. 390-94.

²²³ Bushman (2005), s. 228.

²²⁴ History of the church, bind 2, s. 449-51.

Med udsigten til en voldelig konflikt besluttede kirkens lokale ledere, uden at rådføre sig med profeten der på dette tidspunkt var i Kirtland at efterkomme manifestets krav. Stadig uvillige til at opgive deres Zion i Missouri bosatte de SDH sig i amterne Caldwell og Daviess i den nordlige del af staten.

Traditionelt set er kirkens vanskeligheder i Missouri blevet forklaret ud fra Phelps artikel *Free People of Color* samt også de SDH's missionering blandt slaverne. Det var sådan Joseph selv forstod hele miseren, og det var derfor han reagerede ved at konceptualisere kirkens holdning til slaveri. Så entydige er de to manifeste dog ikke. I stedet vidner de om en befolkning der i begge amter forholdsvis hurtigt udviklede en helt grundlæggende modvilje mod de SDH, en modvilje der ikke kun havde med slaveri at gøre. Begge manifeste udtrykker forbehold overfor de kulturelle og religiøse forskelle der herskede mellem de to grupper. I Independence manifestet kritiseres de SDH for at hævde, at de modtog åbenbaringer, "... *They openly blaspheme the Most High God, and cast contempt on His holy religion, by pretending to receive revelations direct from heaven...*", og kirkens medlemmer beskrives her som, "... *deluded fanatics...*", der foregav at kommunikere, "... *face to face with the Most High God...*, og troede de kunne heale, "... *the sick by laying on hands...*"²²⁵ Clay manifestet nævner ikke slaveri men kritiserer i stedet de SDH for deres fremmede, "... *manners, habits, customs, and even dialect...*"²²⁶

En anden og meget vigtig factor var kirkens og dens medlemmers, forsøg på at opkøbe land, samt medlemmernes taktløse tendens til både offentligt og i religiøse sammenhænge, at hævde at Independence var givet dem og de indianske efterkommer af profeten Lehi som arveland af Gud. Det er ikke utænkeligt at Phelps artikel, og kirkens uklare holdning til slaveri, kan have været hovedårsagen til kirkens vanskeligheder i både Jackson og Clay amterne, hvilket uden tvivl var den konklusion Joseph selv drog. Det er dog værd at erindre, at ingen af de to manifeste hverken nævner disse forhold først, eller brugere megen plads herpå. I stedet er emner som de SDH's religion og religiøsitet og deres fremmede kultur mere centrale i manifesternes tekst. Det mest centrale budskab syntes at være frygten for at tabe de byer, og det land, beboerne her betragtede som værende deres. Således bruges der megen tekst plads på at kritisere de SDH for deres eksplosive emigration og opkøb af land, og for disse tilflytters opfattelse af at de havde en gudgiven

²²⁵ Op.cit., bind 1, s. 376.

²²⁶ Op.cit., bind 2, s. 449-51.

ret hertil.²²⁷ I begge manifestere forklares der, at beslutningen om at fordrive de SDH blev truffet i selvforsvar. En sådan tolkning syntes bedre at kunne forklare hvorfor det ikke lykkedes for Joseph og kirken at vende folkestemningen til trods for de store indrømmelse der blev gjort angående kirkens forhold slaveri.

Begyndelsen på Mormonistisk Teokrati og Militarisme.

Da nyheden om de SDH's udstødelse fra Jackson amtet nåede Joseph i Kirtland i august 1833 dikterede han en åbenbaring der lagde fundamentet til en teokratisk mormonistisk nation.²²⁸

Angående forholdet mellem guddommelige og sekulære love sagde åbenbaringen, ”... *angående landets love: Det er min vilje, at mit folk skal gøre alt, hvad jeg befaler dem. Og den lov i landet, der er forfatningsmæssig og garanterer frihed og tilsikrer folkets rettigheder, tilhører alle mennesker og er retfærdig for mig. Derfor retfærdiggør jeg, Herren, jer og jeres brødre i min kirke, om I er venlig stemt mod den lov, som er landets grundlov. Og angående menneskenes love, hvad der er mer eller mindre end dette, kommer af det onde... Og jeg befaler jer, at I skal afstå fra alt ondt og holde fast ved alt godt, at I må leve af hvert ord, der udgår af Guds mund.*”²²⁹

For det *første* indrettede åbenbaringen et hierarki hvori guddommelig lov stod over sekulær lov. For det *andet* definerede åbenbaringen de forfatningsmæssige love som *frihedsgaranterende* i stedet for rammesættende for personlig frihed og rettigheder, og for det *tredje* begrænsedes den sekulære regerings autoritet over de SDH idet åbenbaringen befalede kirkens medlemmer til ulydighed mod sekulære love i det tilfælde at disse var i strid med Guds åbenbarede vilje.²³⁰

Denne udvikling var *teokratisk* idet Joseph Smith allerede fra sensommeren 1830 havde optaget pladsen som *rigets* ubestridte leder.²³¹ Det teokratiske hierarki krævede hvert medlems absolutte lydighed mod kirkens leder, og ved åbenbaring var de SDH blevet formanet om at være *et i alle ting*, hvilket indebar at, ”... *Mormons were supposed to view any factionalism in spiritual or temporal matters as contrary to God's will.*”²³² Joseph var således den person der alene afgjorde

²²⁷ Evening and the Morning Star, July 1833, s. 110. For mere angående de SDH's opkøb af land se *Bushman (2007)*, s. 223.

²²⁸ Quinn (1994), s. 82.

²²⁹ L&P 98:4-11 (L&P 85:1-3 (1835)). *Den 6. august 1833*. History of the church, bind 1, s. 403–406.

²³⁰ Quinn (1994), s. 81.

²³¹ Fayette, New York, September 1830. History of the church, bind 1, s. 109.

²³² L&P 101:50, *d. 16. dec. 1833*; 102:3, *d. 17. feb. 1834*; 104:21, *d. 23. april, 1834*; 107:27, *d. 28. marts 1835*. Se henholdsvis History of the Church, bind 1, s. 458–464; 2, s. 28–31; 2, s. 54–60; 2, s. 209–217. Quinn (1994), s. 86.

kirkens standpunkt i både åndelige og timelige anliggender, og som således fortolkede på både kirkens og dens medlemmers vegne, hvilke sekulære love der bude efterleves og hvilke der bude afvises.

Derved blev 1833 åbenbaringen i sidste ende en *de facto* mormonistisk uafhængighedserklæring, en erklæring der i virkeligheden var lige så radikal som den amerikanske nations egen syvoghalvtreds år tidligere. I Josephs øjne var kirken nu principielt, men ikke faktisk, en religiøs suverænitæt indenfor et sekulært USA.

Teokratiseringen af kirken kom til udtryk i udviklingen af hvad Quinn (1994) kalder "... *theocratic ethics*". Denne *teokratiske etik* tillod kirkens leder og læg medlemmer at foretage handlinger der var i strid med både lovgivningen og almen accepteret etik og moral. Starten herpå var øjensynligt en vielse Joseph i 1835 foretog af Newel Knight og den allerede gifte Lydia Goldthwaite, en vielse han af staten Ohio desuden slet ikke var godkendt til at udføre. Herefter fulgte andre ulovlige og, i det omgivende samfunds øjne, uetiske vielser der resulterende i polygame, bigamiske og polyandrome ægteskaber mellem både fætre-kusiner, onkler-niecer, og brødre-søstre. I visse tilfælde indebar det ægteskaber mellem voksne mænd og unge pige helt ned til tolv års alderen. Denne praksis deltog profeten i al hemmelighed selv i, og han havde her seksuelle forhold med egne hustruer så unge som fjorten år.²³³ I 1830'ernes Kirtland, og årtier frem, manifisterede denne *teokratiske etik* sig samtidigt i, "... *the official denials of actual events, the alternating condemnation and tolerance for counterfeiting and stealing from non-mormons, threats and physical attacks against dissenters or other alleged enemies, the killing and castration of sex offenders, the killing of anti-mormons, the bribery of government officials, and business ethics at odds with church standards.*"²³⁴ I november 1836 forsøgte kirkens ledelse, der iblandt Joseph selv samt mange lægmormoner, f. eks. at true Kirtlands fredsdommer²³⁵ til at forlade byen.²³⁶ Forsøget bar ikke frugt men i april lykkedes det at få Oliver Cowdery og Frederick G. Williams valgt til selv samme hverv.

En teokratisering af kirken fandt desuden støtte i Josephs Mormons bog. Til trods for at denne bog godt nok advarer mod tyranske konger har den det oplyst monarki som den ideelle styreform, "... *hvis det var muligt, at I altid kunne have retfærdige mænd til at være konger for jer, ville det være*

²³³ Quinn (1994), s. 88-89. Se desuden note 35 s. 326 for kildehenvisninger.

²³⁴ Op. Cit., s. 89. Se desuden note 35 s. 327-30 for omfattende kildehenvisninger.

²³⁵ justice of the peace.

²³⁶ Quinn (1994), s. 91.

godt for jer at have en konge”²³⁷, og ”... Hvis det derfor var muligt, at I kunne få retfærdige mænd til at være jeres konger, som ville stadfæste Guds love og dømme dette folk i henhold til hans befalinger... jeg siger jer, at hvis dette altid kunne være tilfældet, så ville det være tjenligt for jer altid at have konger til at regere over jer.”²³⁸

I tråd med Bibelen skildrer også Josephs åbenbaringer kirken som Guds *rige*. Det ses allerede i de tidligste åbenbaringer og denne tradition forblev et vigtigt element i de fleste åbenbaringer Joseph senere dikterede.²³⁹ Hvor mormonismen indledningsvist, på samme måde som de fleste kristne denominationer, betragtede *Guds riget* som noget spirituelt og kirkeligt, begyndte Joseph at tolke dette mere bogstaveligt. Det danske ord *rige* her er oversat fra det engelske *Kingdom*. Det engelske ord kommer tættere på Josephs nye opfattelse af kirken. Til trods for at det er usikkert hvilken form selve *Guds riget* på daværende tidspunkt tog i Josephs tanker, om det i fremtiden betød den totale sammensmeltning af kirken og stat, så tog beskrivelsen af kirken som det nye Israel en hel ny dimension.

Uden offentligt at give udtryk herfor ønskede Joseph nu i princippet kirkens uafhængighed. Paradoksalt nok betød det ikke at han dermed vendte ryggen til hverken regering, det politiske apparat, eller til lovgivningen. En åbenbaring fra december 1833 erklærede at Gud havde etableret den amerikanske grundlov gennem retfærdige mænd, og at de SDH skulle søge retfærdighed for forfølgelserne i Missouri gennem de civile myndigheder.²⁴⁰ I samme ånd nedfældede Oliver Cowdery i 1835 en tros erklæring der gjorde det klart at kirken støttede landets regering og lovgivning, samt at kirken var imod religiøse indblanding i civile styre, ”... sådan at det ene trossamfund begunstiges, og det andet bliver underlagt forbud, hvad angår dets åndelige privilegier, og dets medlemmer bliver nægtet deres personlige rettigheder som borgere.”²⁴¹ Denne erklæring fik Joseph kanoniseret ved en generel forsamling i august samme år. Som Quinn (1994) gør opmærksom på forholder disse åbenbaringer og erklæringer sig dog ikke til den situation hvor én enkelt religion gennemtrænger alle niveauer i en civil regering mens den samtidig tillade religiøs

²³⁷ Mosiah 23:8.

²³⁸ Mosiah 29:13. Se også; 2. Nep. 5:18; 6:2; Omni 12; Mosiah 7:9; 19:26; 23:8; 29:13. Bushman (1979).

²³⁹ L&P 25:1. *Juli 1830*. History of the Church, bind 1, s. 103–104; L&P 29:5. *September 1830*. History of the Church, bind 1, s. 111–115; L&P 35:27. *December 1830*. History of the Church, bind 1, s. 128–131; L&P 38:9. *Den 2. jan. 1831*. History of the Church, bind 1, s. 140–143; L&P 2:69. *Den 9. feb. 1831*. History of the Church, bind 1, s. 148–154; L&P 65:2. *Oktober 1831*. History of the Church, bind 1, s. 218; L&P 72:1. *Den 4. december 1831*. History of the Church, bind 1, s. 239–241; L&P 76:107. *Den 16. februar 1832*. History of the Church, bind 1, s. 245–252; L&P 90:3. *Den 8. marts 1833*. History of the Church, bind 1, s. 329–331; L&P 99:3. *August 1832*; L&P 105:32. *Den 22. juni 1834*. History of the Church, bind 2, s. 108–111.

²⁴⁰ L&P 101; 80-86. *Den 16. december 1833*. History of the church, bind 1, s. 458–464.

²⁴¹ L&P 134:9, d 17. august 1835. History of the Church bind 2. s. 247–249.

frihed for landet borgere, et privilegium Joseph d. 1. marts 1842 gjorde til en del af kirkens trosartikler.²⁴²

I Kirtland perioden 1834-37 søgte både Joseph og andre ledende SDH da også indflydelse på lokalpolitik. Åbenbaringerne fra 1830-31 der startede de SDH's praksis med at samle sig (L&P 33:6; 37: 3; 38:32), gav de SDH denne mulighed. I april 1834 forsøgte Joseph og flere af kirkens general autoriteter at blive valgt til lokale politiske poster i netop Kirtland. For dem blev valget dog en skuffelse idet alle valgbare poster rent faktisk gik til lægmedlemmer fra kirken. I oktober søgte Joseph posten som Coroner i Kirtland, men han led et sviende nederlag. Efter optællingen viste det sig at profeten kun havde sikret sig to stemmer i alt. Først i 1836 stillede nogle af kirkens general autoriteter igen op til valg, og selv om resultaterne her var bedre var det stadig langt fra hvad man havde håbet.²⁴³ I denne periode beklædte kirkens medlemmer poster som; *township trustee, township treasurer, constable, election judge, election clerk, fence viewer, highway supervisor, og school examiner.*

Baggrunden for dette forsøg på at opnå politisk indflydelse var dog ikke kirkens teokratisering, men mere ønsket om at kunne beskytte sig mod kirkens fjender. Denne teokratisering kom dog til udtryk på et andet men relateret område, nemlig militariseringen af kirken. En åbenbaring fra august 1833 gjorde op med den hidtidige mormonistiske pacifisme. Konfronteret med uddrivelsen fra Jackson amtet og overgrebene kirkens medlemmer her havde været udsat for, blev de SDH nu opfordret til at forsvare sig med vold, ”*Dog er jeres fjende i jeres hænder, og dersom i lønner ham efter hans gerninger, er I retfærdiggjort. Dersom han har stræbt jer efter livet, og jeres liv er i fare ved ham, da er jeres fjende i jeres hænder, og I er retfærdiggjort.*”²⁴⁴ Frem til, og under, midsommerens forfølgelser havde kirken som sagt praktiseret pacifisme selv under de værste omstændigheder.²⁴⁵ Vold mod kirken og dens medlemmer blev ikke fulgt op af hævnaktioner, hvilket ligeledes gjaldt angrebet på Phelps, biskop Edward Partridge, samt de andre SDH der blev offer for pøbelens vrede i juli dagene d. 20-23. Men nu blev der med et sat grænse for hvor meget vold og forfølgelse de SDH burde finde sig i. Efter et eventuelt fjerde angreb mod medlemmer, ligegyldig hvor det så var,

²⁴² History of the Church, bind 4, s. 535–541.

²⁴³ Quinn (1994), s. 87, 90.

²⁴⁴ L&P 98:31. Den 6. aug. 1833. History of the church, bind. 1, s. 403-406.

²⁴⁵ F. eks., i marts 1832 blev Joseph og Sidney Rigdon om natten overfaldet af en vred menneskemængde i profetens hjem i Hiram, Ohio. De blev hevet fra deres senge, slået bevidstløse, Joseph blev forsøgt forgiftet, og begge blev rullet i tjære og fjer. Værst var at en af Josephs adopterede tvillinger, Joseph S. Murdock, døde elve måneder gammel som følge af den kulde han den nat blev udsat for. History of the church, bind 1, s. 261-265.

godkendte Gud de SDH's ret til selvforsvar.²⁴⁶ Den 4. november 1833 angreb en gruppe missourianer en række mormonske gårde i Jackson amtet. Under dette angreb overraskede de SDH dog deres fjende og slog igen, og i en træfning der har fået navnet *Slaget ved Blue River*, blev to missourianere dræbt mens flere andre blev såret.²⁴⁷

Disse begivenheder var begyndelsen til en militarisering af mormonismen. Sidst i 1833 påbegyndte Joseph etableringen af en sikkerhedsstyrke, og i januar 1834 observerede en ikke-SDH at profeten var beskyttet af en gruppe på 4-6 mænd.²⁴⁸ Denne *bodyguard* var ved starten af sommeren vokset til tyve mænd under ledelse af Josephs storebror Hyrum.²⁴⁹

I løbet af februar 1834 modtog Joseph yderligere besked om forfølgelser af de SDH i Missouri. Som en reaktion herpå dikterede Joseph d. 24. februar en ny åbenbaring hvori de SDH bosiddende i det nordøstlige USA, primært i Ohio, blev befaleet at bistå Missouri mormonerne. Åbenbaringen forpligtigede Joseph til forløse Zion "... med magt...", og samle "... et hundrede af mit (Guds) hus' styrke..." og "... hævne..." sig på Herrens "... fjender...", og de der "... ikke vil give sit liv for min skyld, er ikke min discipel..." lød advarslen.²⁵⁰ På et højrådsmøde samme dag blev profeten nomineret til *Commander in Chif of the Armies of Israel*.²⁵¹ Denne åbenbaring var begyndelsen til *Zion's Camp*, en ekspeditions styrke på tohundrede mand fra Ohio og Michigan oprettet med det formål at bistå de SDH i Independence, Missouri. Ekspeditionen påbegyndte sin rejse d. 1. maj 1834 med, "... horses, and wagons, and firearms, and all sorts of munitions of war."²⁵²

At Joseph ligefrem havde til hensigt at invadere Jackson amtet med vold for at tilbageerobre kirkens og dens medlemmers gårde og gods er dog tvivlsomt. Det havde Zions Camp ekspeditionen ganske enkelt ikke styrke nok til, og det hele endte i fiasko. Ifølge Bushman (2005) sammenligner februar åbenbaringen Josephs rolle med Moses der ledte Israelitterne ud af Egypten (v. 16), og ikke Joshua der invaderede Kanaan. Den form for *magt* der lægges op til er ifølge Bushman mere en åndelig *magt*; altså i stedet for at skyde skal de SDH, "... hævne", sig "på mine fjender...", ved at "... forbande dem... Og hvem I forbander, vil jeg forbande..."²⁵³ Joseph var uden tvivl godt klar over at

²⁴⁶ L&P 98:23, 25-26, 31. (BofC 85). *Den 6. aug. 1833*. History of the church, bind 1, s. 403-406.

²⁴⁷ History of the church, bind 1, s. 407, 410-15, 423-31. Quinn (1994), s. 84.

²⁴⁸ B. F. Norris til Mark Norris, 6 jan. 1834, Mark Norris papers, Burton Historical Collection, Detroit Public Library. Citeret i Quinn (1994), s. 84.

²⁴⁹ History of the church, bind 2, s. 88.

²⁵⁰ L&P 103:1, 15, 25-6, 28, 34. *Den 24. feb. 1834*. History of the Church, bind 2. 36-39.

²⁵¹ Kirtland High Council, Minutes, Feb. 24, 1834. Citeret i *Bushman (2007)*, s. 235.

²⁵² History of the church, bind 2, s. 63.

²⁵³ L&P 103:25-6. *Den 24. feb. 1834*. History of the Church, bind 2. 36-39. *Bushman (2007)*, s. 235-24.

kirken ikke havde mulighed for at løse konflikten med vold, og de medbragte våben var mere sandsynligt tiltænkt som nødværge, men resultatet af hele miseren blev dog at Joseph støt og sikkert begyndte at oparbejde en militær kapacitet, samt at profeten og hans tilhængere nu var villige til at bruge dødelig kraft som et middel til at beskytte både kirkens medlemmer og dens interesser.

Den 24. sep. 1835, ca. tre måneder efter Zion's Camp fiaskoen, og uden nogen umiddelbar trussel, begyndte Joseph at organisere en egentlig militær kirkelig styrke. Under et højråds møde denne dag foreslog han at kirken skulle organisere, ”... *Eight hundred men [or one thousand] well armed men ... to live or dy in Jackson County*”.²⁵⁴ Ifølge kirkens daværende historiker, John Whitmer, blev Joseph Smidt under dette møde ligeledes udnævnt til, ”... *head of the war department of the Lords Host*”.

Den Mormonske Krig.

Den 2. november 1836 havde Joseph grundlagt Kirtland Safety Society Bank. Mange SDH havde investeret store summer i dette foretagende og i Kirtland by, men som et resultat af dårlig håndtering og økonomisk afmatning krakkede banken i november året efter. Som en konsekvens af Josephs forfejlede bankeventyr endte mange Ohio SDH, her iblandt Joseph selv, i store økonomiske vanskeligheder. Krakket endte i frafald blandt SDH på alle niveauer, og blandt de ledende SDH i Kirtland udviklede situationen sig noget mest af alt mindede om et oprør mod profeten. Selv så prominente og trofaste SDH som Orson og Parly P. Pratt vaklede, og under et møde rejste apostlen David Patten så mange provokerende og fornærmende spørgsmål at Joseph gav ham en lussing og smed ham ud af sit hus. Josephs assistent Warren Parrish forsøgte ligefrem at afsætte Joseph som kirkens præsident.²⁵⁵ Han blev efterfølgende anklaget for at have taget af bankens kasse og ekskommunikeret. Også personer som Frederick G. Williams, Orson Hyde, og apostlen Thomas B. Marsh forlod i 1838 kirken enten frivilligt eller ved ekskommunikation.²⁵⁶

Situationen var uholdbar for Joseph og i januar 1838 flygtede han sammen med flere loyale ledende SDH fra Kirtland. De slog sig ned i byen *Far West*²⁵⁷ i Caldwell amtet i det nordlige Missouri og

²⁵⁴ Joseph Smidts dagbog, d. 24 sep. 1834, i Jessee (2002), s. 83-84.

²⁵⁵ Bushman (2005), s.330-32.

²⁵⁶ Crawley (1980, s. 26-37. Bringhurst (1881), s. 44.

²⁵⁷ Byen Far West, Caldwell Amt, Missouri, blev i august 1836 grundlagt af W. W. Phelps og John Whitmer på profetens egen opfordring. Med en befolknings på mellem 3-5000, heraf langt de fleste SDH, blev den hovedsæde i amtet.

her etablerede Joseph kirkens nye hovedsæde.²⁵⁸ I de følgende måneder fulgte også andre loyale SDH deres profet til Caldwell amtet, men også her forekom der apostasi. Efter et længere tids tiltagende modsætningsforhold mellem profeten og Oliver Cowdery, W. W. Phelps, og David og John Whitmer ekskommunikerede Joseph disse personer af kirken. En del af årsagen til Phelps ekskommunikation var at han angiveligt have lukreret økonomisk på de SDH's flugt til *Far West* i 1837-38.²⁵⁹ De tre bosatte sig herefter i omegnen omkring Far West hvorfra de skabte en del problemer for Joseph og kirken.²⁶⁰ Den 17. juni 1837 holdt Sidney Rigdon sin berømte *Salt Sermon* tale hvori han søgte at true de frafaldende til enten omvendelse eller flugt. Hvis ikke de makkede ret ville de blive, ”... *cast down and trodden under foot of men*”.²⁶¹ I juni 1838 organiserede Sampson Avard en hemmelig, og med tiden meget frygtet, paramilitær organisation kaldet *Daniterne*. Denne organisation kom til at fungere både som et instrument til at sikre at kirkens medlemmer kun stemte på kandidater godkendt af kirkens første præsidentskab, og henover sensommeren og efteråret 1838 udviklede den sig til en dissideret kampklar milits styrke. Den 18. juni underskrev Hyrum Smith, profeten bror og rådgiver, sammen med hans onkel og firs andre Daniter, et brev der ligeledes truede de frafaldende med vold. Herefter flygtede mange.²⁶²

Flugten til Missouri endte dog som en katastrofe for Joseph og kirken. Mange SDH fulgte deres profet og bosatte sig i nyetablerede kolonier rundt omkring i Caldwell amtet, samt i naboamterne Davies og Carroll. Den voldsomme tilstrømning af ny SDH blev af indbyggerne her opfattet som en trussel mod deres økonomiske og politiske magt, akkurat som det havde været tilfældet i Jackson og Clay amterne i henholdsvis 1833 og 1836, specielt da kirken nu tydeligvis var parat til at sætte magt bag dens ambitioner om at holde fast i deres tilstedeværelse i staten. Bekymringen hos befolkningen førte til opstand og vold mod de tilflyttende SDH. I Daviess County d. 6. august 1838 forsøgte Joseph at få Rigdon valgt til postmester, men indbyggerne her var fast besluttede på at forhindre de SDH i at stemme. I byen Gallatin førte det til voldelige sammenstød mellem *Daniterne* og byens indbygger. Denne episode blev starten på *Mormon Krigen*²⁶³, en konflikt mellem de SDH og indbyggerne i primært det nordlige Missouri. Den endte med Joseph Smiths overgivelse til

²⁵⁸ Bushman (2005), s. 336-42.

²⁵⁹ Martin Harris, ekskommunikeret dec. 1837, gendøbt d. 17. sep. 1870; Hiram Page, ekskommunikeret april 1838, vendte ikke senere tilbage til kirken, Warren Parrish, ekskommunikeret i 1837, vendte ikke senere tilbage til kirken; David Whitmer, ekskommunikeret d. 13. april 1838, vendte ikke senere tilbage til kirken; John Whitmer, ekskommunikeret april 1838, vendte ikke senere tilbage til kirken; Oliver Cowdery, ekskommunikeret d. 12. april 1838, gendøbt d. 12. nov. 1848; W. W. Phelps, ekskommunikeret d. 10. marts 1838, gendøbt i juni 1840.

²⁶⁰ Quinn (1994), s. 93.

²⁶¹ Citeret i Op.cit., s. 94.

²⁶² Op.cit., s. 94-95, og Bushman (2005), s. 349.

²⁶³ For en dybere gennemgang af denne konflikt se Quinn (1994), og Bushman (2005).

statsmilitsen d. 1. november 1838 og hans efterfølgende fængsling i Liberty, Missouri. De mest berømte begivenheder fra denne konflikt er træfningen ved *Crooked River* (vundet af *Daniterne* der efter et vellykket angreb slog deres fjender på flugt), *Haun's Mill masakren* (hvor atten SDH blev myrdet i en lade), *udryddelses dekretet* (udstedet af Guvernør Lilliburn Boggs hvori guvernøren gjorde det lovligt at fordrive og dræbe kirkens medlemmer), samt *belejringen af Far West*. I denne konflikt gjorde begge parter sig skyldig i en række grusomheder, her iblandt både mord og lemlæstelser, og mange hjem på begge sider blev ødelagt og familier fordrevet. Der er dog ingen tvivl om at når alt gøres op blev kirkens medlemmer ramt væsentligt hårdere end deres fjender.²⁶⁴ Denne kendsgerning skal ikke tolkes som et udtryk for en mere tilbageholdende indstilling blandt de SDH, men mere som et resultat af en styrkemæssig underlegenhed. Havde oddsene været mere lige, eller måske i kirkens favør, havde billedet sikkert set anderledes ud. På kirkens side var specielt *Daniterne* aktive (de talte mellem otte hundrede til tusinde mand), men efter overgivelsen i november ophørte de med at eksistere som en ordnet gruppe. Mange *Daniter* blev dog ryggraden i de næste årtiers mormonske sikkerhedsstyrker, hvilket ifølge Quinn (1994) både skyldtes deres sammenhold og antal.²⁶⁵ Til forskel fra kirkens udstødelse fra Jackson og Clay var spørgsmålet om slaveri i denne konflikt ubetydelig.

Nauvoo, Illinois.

Med truslen om udryddelse var de SDH nød til at opgive deres hjem og besiddelser i Missouri. Konflikten i 1838 endte således med de SDH's fordrivelse fra staten, og ikke igen i det 18. århundrede ville større grupper af kirkens medlemmer bosætte sig her. Kirkens nye hjemsted blev i staten Illinois. Profeten havde i april 1839 held til at flygte fra fængslet sammen med sin bror Hyrum og andre SDH. Måned efter grundlagde han en ny by på den østlige bred af Mississippifloden. Denne gav han navnet *Nauvoo*, en hebræisk betegnelse for *det smukke sted*, og Nauvoo blev virkelig den smukkeste og mest succesfulde af alle de byer han grundlagde. Her var det at Joseph søgte etableringen af sin vision om et teokratisk Gudsrig, men det var også her han blev myrdet knap fem år senere.²⁶⁶

I fængslet i Liberty, Missouri, forsøgte Joseph at forstå hvordan Zion kunne være gledet de SDH af hænde. Igennem de åbenbaringer han hævdede at have modtaget havde Gud jo havde gjort det klart,

²⁶⁴ Quinn (1994), s. 99.

²⁶⁵ Op.cit., s. 102-3.

²⁶⁶ Bushman (2005), s. 383-85.

at det fremtidige Zion skulle opbygges i Independence, Jackson amtet, Missouri.²⁶⁷ Hele situationen var uholdbar og meget problematisk for Joseph, for nederlaget satte spørgsmålstegn ved hans status som profet, og den truede hans stilling i kirken. Mange af kirkens medlemmer, også mange af de prominente, havde svært ved at forstå hvordan de SDH kunne lide nederlag hvis værket de kæmpede for virkelig var Herrens. Profeten mistede i 1838-39 mange venner og loyale støtter; her iblandt Oliver Cowdery, David Whitmer, Fredericks G. Williams, W. W. Phelps, Orson Hyde, Martin Harris, og Thomas B. Marsh.

Måden hvorpå Joseph endte med at tolke Missouri affæren var todelt. For det *første* udviklede han en *lidelsesteologi*. Alt hvad Joseph som person, og de SDH som kirke og folk, havde gennemgået af modgang, lidelser, og rædsel, ”... *alt dette...*”, sagde en åbenbaring, ”... *skal give dig erfaring og tjene dig til bedste. Menneskesønnen steg ned under alt dette; er du større end han?*”²⁶⁸ Ifølge Bushman (2005) betød brugen af ordet *erfaring* i forbindelse med *prøvelser* at livet nu blev set som en prøvestand, ”*The Missouri tribulations were a training ground... Experience implied a future elevation or condition*”.²⁶⁹ En tidligere åbenbaring givet i forbindelse med besværlighederne i Jackson County havde allerede forklaret de SDH at de nødvendigvis måtte, ”... *tugtes og prøves ligesom Abraham, som fik befaling til at ofre sin eneste søn...*”²⁷⁰ Bushman skriver videre, ”... *growth into a fullness comes from suffering. Those who would be like Christ must suffer like Christ*”.²⁷¹ Tabet af Zion i Missouri blev de SDH’s offer til Gud på samme måde som Abraham måtte ofre sin søn. En af de første åbenbaringer givet i Nauvoo slog endnu engang dette fast, ”*Sandelig, sandelig siger jeg jer, at når jeg giver nogle af menneskesønnerne en befaling om at gøre en gerning i mit navn, og disse menneskesønner går ind for den af al kraft... og om fjenden kommer over dem og hindrer dem i at udføre den gerning, se, da skal jeg ikke mere fordre den gerning af disse menneskers hænder; men jeg antager deres offer... Af denne grund har jeg antaget deres offer, hvem jeg befalede at bygge en by og et hus til mit navn i Jackson County, Missouri, og som blev forhindret deri af deres fjender, siger Herren, jeres Gud*”.²⁷² Denne åbenbaring muliggjorde desuden en bredere forståelse af Zion hvor denne ikke længere nødvendigvis burde

²⁶⁷ L&P 45:46, d. 7. marts 1831. History of the Church, bind 1, s. 158–163; L&P 57:1-3, d. 20. juli 1831. History of the Church, bind 1, s. 189–190.

²⁶⁸ L&P 122:7-8. Liberty fængslet, Missouri, marts 1839. History of the Church, bind 3. s. 300.

²⁶⁹ Bushman (2005), s. 380-81.

²⁷⁰ L&P 101:4-5. Den 16. dec. 1833. History of the Church, bind. 1, s. 458–464.

²⁷¹ Bushman (2005), s. 381.

²⁷² L&P 124:49-51. Den 19. jan. 1841. History of the Church, bind 4, s. 274–286.

betragtedes som værende knyttet til et enkelt begrænset geografisk område. I stedet blev Zion nu, ”... *any place where the Saints gather...*”²⁷³

De SDH vedblev dog med at samle sig og Nauvoo voksede hurtigt. I 1844 nåede byens indbyggertal op på ca. tolv tusind hvoraf langt de fleste var medlemmer af kirken. Dermed blev byen Illinois anden største kun overgået af Chicago med sine femten tusind indbygger. Grunden til den fortsatte samling blandt de SDH er todelt. For det *første* havde de tidlige åbenbaringer skabt en sådan tradition blandt kirkens medlemmer, og for *det andet* havde de bitre erfaringer fra kirkens første årti lært de SDH at de havde brug for den sikkerhed antal kunne give dem.

Ved Nauvoo's grundlæggelse blev byen tildelt en række stiftelsesprivilegier der gjorde den til en semi-uafhængig bystat under Illinois med retten til udstedelse af love (der dog skulle være i overensstemmelse med Illinois og Unionens love), oprettelsen af et universitet (med hvilken byen selv havde kontrol), samt oprettelsen af en bymilit. Denne milit talte i 1842 hele tre tusinde mand på et tidspunkt hvor hele Unionshæren blot var på otte et halvt tusinde.²⁷⁴ Stiftelsesprivilegierne gjorde det ligeledes muligt at posterne som både borgmester, dommer og general for militsen kunne samles under en mand. Fra maj 1842 var det netop hvad Joseph gjorde. Med både den politiske, juridiske, og militære magt i sine hænder havde han nu mere end på noget andet tidspunkt muligheden for at skabe sig det Guds rige der var gledet ham af hænde i Missouri, altså etableringen af et *teokrati*. Ved byrådsvalget i april året før blev fire af kirkens generalautoriteter valgt ind; Joseph selv, hans bror Hyrum, Sidney Rigdon, og Vinson Knight. I juli vendte medlemmerne af de *Tolv Apostles Quorum* tilbage fra en yderst succesfuld missionsrejse til de britiske øer. I taknemlighed for deres indsats ønskede profeten at inkludere Quorumet i hans teokratiske planer. Februar valget havde udfyldt alle byrådets ni pladser men da Josephs bror Don Carlos døde i august arrangerede Joseph det sådan at Carlos' plads blev overtaget af apostlen Brigham Young, Quorumets leder. Stadig ikke tilfreds valgte Joseph i oktober ganske enkelt at udvide byrådet med syv pladser hvoraf seks blev fordelt blandt apostlene.²⁷⁵ Til trods for at der var nogle få lokale, men prominente, kirkeleder i byrådet blev Nauvoo's offentlige demokratiske embede således i vid udstrækning en forlængelse af kirkens øverste ledende præstehierarki.

I løbet af foråret og sommeren 1844 nåede Josephs teokrati sit klimaks. Allerede tilbage i august 1843 havde Joseph forklaret at de der holder det Melkisedekske præstedømmes fylde, ”... *are kings*

²⁷³ Words of Joseph Smith, 19. Juli 1840. Citeret i Underwood (1993), s. 34. Se ligeledes note 46 s. 160.

²⁷⁴ Quinn (1994), s. 105-06, 110.

²⁷⁵ Op.cit., s. 107-8.

and priests of the Most High God...”, og at dette præstedømme er den perfekte, ”... *law of theocracy, and stands as God to give laws to the people...*”²⁷⁶ Den 11. marts 1844 organiserede profeten så i hemmelighed enogtyve SDH i et nyt teokratisk ledelsesorgan hvoraf tolv havde gennemgået det ligeså hemmelige pagtsritual, *den anden salvelse*, hvor disse var blevet salvet som konger og præster. I begyndelsen kaldtes rådet for ”*Kingdom of God*” eller ”*Council of the Kingdom of God*”, men da det hurtigt voksede til halvtreds medlemmer blev det kutyme at omtale rådet som *De Halvtreds’ Råd*.²⁷⁷ Ifølge en åbenbaring, der godt nok aldrig blev kanoniseret men dog blev accepteret af kirkens øverste ledelse som Guds ord, var rådets formål bl.a.; at fremme opbygningen af gudsriget, beskytte kirken, beskytte dens medlemmers rettigheder og religiøse frihed, og introducere og implementere guddommeligt givet love.²⁷⁸ Under generalkonferencen d. 5. april forklarede Sidney Rigdon, “... *When God sets up a system of salvation He sets up a system of government. When I speak of a government, I mean what I say. I mean a government that shall rule over temporal and spiritual affairs... A man is not an honorable man, if he is not above all law and above government... The law of God is far more righteous than the laws of the land. The kingdom of God does not interfere with the laws of the land, but keeps itself by its own laws.*”²⁷⁹ Derudover forklarede Rigdon ved samme konference at etableringen af dette *Guds rige* var noget der havde været i støbeskeen siden hans egen indtræden i kirken i 1830.²⁸⁰ Visionen for *Guds kongerige* blev trykt i lederen i *Times and Seasons* to dage efter konferencen. Heri kritiserede profeten adskillelsen af kirke og stat; ”... *the church must not triumph over the state, but actually swallow it up.*”²⁸¹ Tilbage i februar blev Joseph, med de tolv apostles quorums velsignelse, nomineret til kirkens officielle præsident kandidat²⁸², og d. 12. maj udtalte han offentligt at det var hans intention at, ”... *lay a foundation that will revolutionize the whole world.*”²⁸³

Hvad der før maj i midlertidigt ikke blev offentliggjort var hvad dette *rige* i virkeligheden betød.²⁸⁴ William Clayton, det første præsidentskabs daværende sekretær, beskriver i sin dagbog hvorledes Joseph Smith under et hemmeligt møde i *De Halvtreds’ Råd* d. 11. april, blot to dage efter generalkonferencen, fortæller, blev opretholdt som, ”... *our Prophet, Priest and King by*

²⁷⁶ History of the Church, bind 5, s. 554-55.

²⁷⁷ Quinn (1994), s. 120.

²⁷⁸ Henvist til i Quinn (1994), s. 122.

²⁷⁹ History of the Church, bind 6. s. 292. *Times and Seasons*, d. 1 maj 1844, bind 5, s. 524.

²⁸⁰ History of the Church, vol. 6. s. 288-89.

²⁸¹ *Times and Seasons*, 15. mar. 1844, bind 5, s. 470-71, 477.

²⁸² Nauvoo Neighbor, 14. Feb. 1844 (2), og *Times and Seasons*, 15. feb. 1844, bind 5, s. 441. Henvist til i Quinn (1994), s. 117, og s. 356, fodnote 68.

²⁸³ History of the Church, bind. 6. s. 365.

²⁸⁴ Hansen (1981), s. 132.

Hosannas”.²⁸⁵ Josephs status som konge skulle ifølge William Mark, en anden af mødets deltager, tages helt bogstavelig. Han beskriver hvorledes Joseph, ”... *suffered himself to be ordained a king, to reign over the house of Israel forever*”.²⁸⁶ Siden Joseph allerede havde samlet al sekulær og religiøs magt i Nauvoo indebar hans kroning et endegyldigt brud med både den amerikanske republiks mest grundlæggende politiske værdier, og med den amerikanske traditions skarpe skæl mellem religion og politik. Joseph forsøgte at tilsidesætte, overflødiggøre, og udkonkurrere alle politiske, religiøse, og sociale institutioner gennem kirken, der, som Hansen (1981) siger det, ”... *included all conceivable facets of human existence*.”²⁸⁷

En Konges Død.

De Halvtreds' Råd selv var skjult for offentligheden og det samme var både Josephs kroning, og ifølge Quinn (1994) var kun få SDH i det hele taget bekendte med det fulde omfang af de planer Joseph gik med.²⁸⁸ Der var dog rygter og da Joseph i maj i en prædiken talte om at, ”... *revolutionize the whole world...*”, begyndte alt hurtigt at falde fra hinanden.²⁸⁹ Bekymret over profetens ambitioner vendte flere medlemmer af *de halvtreds råd* sig i hemmelighed mod Joseph

Josephs politiske og religiøse ambitioner, bl.a. hans kroning til konge, samt introduktionen af læren om flerkoneri og hans egen praktisering heraf, blev for meget for flere af medlemmerne af *de halvtreds råd* og flere valgte at forråde ham. De dannede avisen *Nauvoo Expositor* og d. 7. juni afslørede de heri hans kroning og praktiseringen af polygami, en praksis der indtil da havde været så hemmelig at ikke engang alle i rådet kendte hertil. Sammen med en række loyale medlemmer besluttede Joseph at ødelægge avisens trykkeri, hvilket de gjorde tre dage senere. Skaden var dog sket og ødelæggelsen af trykkeriet var kun benzin på bålet.

Den 24. juni blev Joseph fængslet i byen Carthage sammen med hans bror Hyrum og apostlen John Taylor. Omkring kl. 17. torsdag d. 27. samme måned blev fængslet angrebet af en menneskemængde på ca. tohundrede halvtreds mand, fortrinsvis bestående af forhenværende SDH. En venlig fangevogter havde ført fangerne ind i sit værelse på første sal. Da de hørte larm for foden

²⁸⁵ William Claytons dagbog, 1. Jan. 1845. Hans skrivelse fra 11. april 1844 siger, “... *voted our P P and K with loud Hosannas.*” Citeret og forklaret i Quinn (1994), s. 360-61, fodnote 101.

²⁸⁶ William Marks to “Beloved Bretheren,” 15 Juni 1853, i *Zion's Harbinger and Baneemy's Organ* (Juli 1853). Citeret i Quinn (1994), s. 361, fodnote 102.

²⁸⁷ Hansen (1981), s. 114.

²⁸⁸ Quinn (1994), s. 123-4.

²⁸⁹ Op. cit. 123-24.

af trappen, og skud splintrede vinduet, greb Joseph og Hyrum to pistoler der dagen før var blevet smuglet ind til dem. De kastede sig mod døren men var ikke i stand til at holde den lukket. Ramt af et skud i ansigtet døde Hyrum øjeblikkeligt. Ved døren, der stadig kun var halvt åben, slog John Taylor ud efter angriberne med sin stok men han blev hurtigt selv ramt af flere skud. Joseph stak sin pistol gennem døråbningen og affyrede seks skud der sårede tre af angriberne. Derefter løb han hen mod vinduet hvor han, med det ene ben ude, blev ramt af flere skud og faldt død til jorden nedenfor. Mormonismen havde mistet sin konge.²⁹⁰ Kun John Taylor overlevede angrebet og han blev senere kirkens tredje profet.

Riget flytter mod vest.

Til trods for afsløringerne i *Nauvoo Expositor* og mordet på Joseph forblev mange SDH loyale mod deres profet. Heller ikke mordet på Joseph havde den virkning kirkens modstander havde håbet på. Til trods for at kirken blev ramt af både frafald og indre splittelse efter mordet, så lykkedes det apostlenes quorum under Brigham Youngs ledelse, at samle langt størstedelen af de SDH under deres lederskab.

I efteråret 1844 begyndte modstanden mod kirken at brede sig blandt Illinois befolkning. Flere SDH gårde blev brændt af men statsmilitsen tvang kirkens modstander til at stoppe deres forehavende. I januar 1845 ophævede Illinois lovgivende forsamling så Nauvoo's stiftelsesprivilegier der blandt andet havde tilladt oprettelsen af Nauvoo militsen. I foråret blev kirken og dens ledere præsenteret for en række civile søgsmål og i september påbegyndte kirkens modstandere blandt Illinois befolkning igen at afbrænde mormonske gårde i områderne omkring Nauvoo, og de SDH fra de ramte områder begyndte at strømme til byen. I september 1845 blev medlemmerne af de tolv apostles quorum, med Brigham Young i spidsen, klar over det urealistiske i at blive i byen.²⁹¹

I årene for Josephs død var områderne omkring *Rocky Mountains* blevet udforsket med henblik på kolonisering, specielt omkring *The Great Basin*²⁹². Den 2. februar 1846 blev det besluttet at kirken ville drage mod vest væk fra det mere og mere befolkningsrige centrale USA. Den 15. samme

²⁹⁰ Quinn (1994), s. 138-41. Bushman (2007), s. 549-50. Arrington & Bitton (1980), s.81.

²⁹¹ Arrington & Bitton (1980), 94-95.

²⁹² *The Great Basin* er et stort og tørt område i den vestlige del af USA. Det ligger mellem Wasatch og Sierra Nevada bjergkæderne og dækker, afhængigt af hvordan det defineres, staterne Utah, Californien, Nevada, Oregon, og Wyoming. Se http://en.wikipedia.org/wiki/Great_Basin#History.

måned krydsede de første SDH Mississippi floden, og i september samme år var udvandringen overstået. På grund af det hastige farvel til Nauvoo var de SDH ikke parate til denne sommer at rejse de mere end to tusinde kilometer over den amerikanske prærie til saltsø dalen i det nuværende Utah. Brigham Young oprettede derfor en lejr i det nordlige Omaha tæt på Missouri floden. Lejeren, der siden er blevet kaldt *Winter Quarters*, var henover vinteren 1846-47 hjem sted for mere end 2500 SDH. Her led mere end 350 mormoner døden som følge af sult, sygdom, og kulde.²⁹³ I juli 1847 nåde de første SDH frem til saltsø dalen hvor Brigham grundlagde Salt Lake City og udpegede stedet for opførelsen af Salt Lake templet og over de næste toogtyve år emigrerede cirka 70.000.

I Utah søgte Brigham Young, der i december 1847 blev indsat som kirkens anden profet, at realisere Josephs' vision om et storslået teokratisk Gudsrige, Israel, ved at lede de SDH ud i et ingenmandsland i vildniset. De SDH drog paralleller mellem deres egen udvandring fra Nauvoo og så den israelitiske af Egypten. Den modgang kirken havde været ude for under Josephs ledelse, mordet på deres profet i 1844, uddrivelsen fra Nauvoo i 1846-47, alt det medvirkede blot til at styrke båndet mellem de trofaste SDH. De var Israel og værket Joseph havde startet havde Gud ved roret. Forfølgelsen af kirken var for apostlen Wilford Woodruff²⁹⁴ det stærkeste bevis herpå, ”*Why? Because we have been chosen out of the world and therefore the world hates us... We are but a handful of people chosen... before we were born... to come forth in this day and generation to do Gods work.*”²⁹⁵

Brigham Young ønskede at isolere kirken og gøre den selvforsynende og økonomisk uafhængig af det amerikanske samfund de SDH var flygtet fra, men denne uafhængighed varede dog kun ganske få år.²⁹⁶ I 1848 afstod Mexico hele den vestlige del af Nordamerika til USA og i september 1850 blev Utah erklæret for et territorium i unionen.²⁹⁷ Den. 9. februar 1851 blev Brigham Young indsat som territoriets første guvernør og for at gøre kirken så uafhængig af Washington som muligt

²⁹³ Arrington & Bitton (1980), s. 94-99.

²⁹⁴ Wilford Woodruff, Sr. (1. marts, 1807 – 2. sep. 1898), blev kirkens 4. præsident d. 7. april 1889. Han sluttede sig til mormonismen i dec. 1833. Woodruffs største bidrag til kirken var afskaffelsen af polygami i okt. 1890. Denne beslutning kom efter en lang periode hvor kirken havde været under hårdt pres fra regeringen i Washington, et pres der truede selve kirkens fortsatte eksistens. Hans beslutning var kontroversiel og modstandere både i og udenfor kirken den kritiserede præsident Woodruff for at taget denne beslutning som et resultat af det pres kirken lå under for. I protest forlod nogle SDH kirken for at videreføre denne praksis. Det har betydet at der i specielt i USA er en helt række mindre udbrydergrupper der den dag i dag stadig lever i polygame forhold og betragter sig som de sande mormoner.

²⁹⁵ *JD*, bind 21, s. 193. Wilford Woodruff, 3. april 1880.

²⁹⁶ Arrington & Bitton (1980), s. 122.

²⁹⁷ Oprindeligt dækkede territoriet områder der i dag er fordelt blandt staterne Utah, Nevada, Colorado og Nebraska.

forsøgte han at få territoriet anerkendt som en stat i unionen. Striden om praktiseringen af flerkoneri satte dog en stopper herfor og i 1857, efter falske rygter havde spredt sig om et forstående mormonsk oprør, sendte regeringen tropper til territoriet for at indsætte en ny guvernør. I 1858 trådte Young så tilbage og Alfred Cumming overtog hans embede.²⁹⁸

Under Brigham Youngs periode som guvernør i Utah var hans magt over de SDH næsten uindskrænket. Som religiøs leder var han, ligesom Joseph havde været det, Moses, Guds talerør, og som politisk leder havde han stort set håndplukket territoriets lovgivende forsamling. Han deltog ivrigt i forsamlingens arbejde og møder, og hans underskrift var nødvendig for at de lovforslag der her blev udarbejdet overhovedet kunne vedtages. I guvernør embedet lå nemlig muligheden for at forhindre love gennem retten til veto.²⁹⁹ På intet andet tidspunkt i USA's historie har en person været så tæt på helt at ophæve adskillelsen af kirke og stat som Brigham Young var det i denne periode, og var det lykkedes ham at få territoriet accepteret som en stat havde situationen været endnu mere udtalt.³⁰⁰ Som både religiøs og sekulære leder er hans indflydelse på alle aspekter af de SDH's liv næsten total, ”... *There is no man on earth who can receive the Kingdom of God in his heart and be governed according to the laws to that Kingdom, without being governed in all temporal matters*”³⁰¹, ”*The Kingdom we are talking about, preaching about and trying to build up is the Kingdom of God on earth. We are trying to establish the Kingdom of God on the earth to witch really and probably everything that pertains to men – their feelings, their faith, their affections, their desires, and every act of their lives – belong, that they may be ruled by it spiritually and temporally.*”³⁰²

²⁹⁸ Op. cit., s. 238.

²⁹⁹ Arrington (1986), s. 223-249.

³⁰⁰ Op.cit., s. 237.

³⁰¹ *JD*, bind 10, S. 338. Brigham Young, d. 22-29. juni 1864.

³⁰² *JD*, bind 10, s. 329. Brigham Young d. 22-29 juni, 1864.

3. Kirken som et nyt Israel.

De SDH som israelitter.

Med udgangspunkt i de samme problemstillinger der forårsagede udviklingen fra kirke til teokrati, altså konflikten mellem kirken og dens fjender, fandt der ligeledes på et teologisk plan en identitetsskabende proces sted indenfor mormonismen.

På baggrund af Mormons bog opdelte kirken før 1838-39 menneskeheden i to basale grupper; *Israelitter og Ikke-Israelitter*. Israelitter er efterkommer af Jacob, Abrahams barnebarn, og kaldtes kollektivt for Israels hus. Angående hvem der hørte til de forskellige grupper syntes der her at være opstået to forskellige retninger. Den *første* af disse to så Israelitter som bestående af tre forskellige under-grupper; Jøder, Lamanitter (Amerikanske Indianere), og de ti tabte stammer. Ikke-Israelitter inkluderede alle andre individer. SDH blev betragtet som omvendte Ikke-Israelitter.³⁰³ Ifølge Mormons Bog vil Herren i de sidste dage ”... udføre et forunderligt værk blandt ikke-jøderne...”, ved, via dem, at genindsamle Israels ti tabte stammer.³⁰⁴ Det *forunderlige værk* blev af de SDH forstået, som genoprettelsen af den urkristne kirke i mormonismen, Mormons bogs fremkomst, og det mormonske evangelium. På den måde blev kirken det instrument hvorved Gud ville genindsamle Israels hus.³⁰⁵ Som omvendte ikke-israelitter var det således de SDH’s opgave at bringe *det forunderlige værk* til hele Israels hus.³⁰⁶

Den *anden* retning adskilte sig fra den foregående på to væsentlige punkter; for det *første* identificerede Joseph i stigende grad kirken med *Israel*, og for det *andet* begyndte han at opfatte sig selv, samt nogle af de mere prominente ledende SDH, som biologiske efterkommer af Abraham gennem en af de ti tabte stammer.³⁰⁷ Mormons bog syntes f.eks. at indikere at Joseph Smith var en efterkommer af den bibelske Joseph.³⁰⁸ Det samme gør en åbenbaring fra november 1831. Denne er mere specifik idet den antyder at både Joseph og andre SDH’s muligvis havde et efraimisk

³⁰³ L&P 109:60-69, d. 27. marts 1836. History of the Church, bind 2, s. 420–426; 133:26-35, d. 3. nov. 1831. History of the Church, bind 1, s. 229–234. EMS okt. 1832, nr. 5, s. 33-34; juni 1833, nr. 13, s. 101; jan., 1834, nr. 16, s. 126, april, 1834, nr. 19, s. 148. MA okt. 1835, nr. 13, s. 193-95.

³⁰⁴ M.B. 1. Nep. 22:8.

³⁰⁵ L&P 14:10. Juni 1829. History of the Church, bind 1, s. 48–50. Se også L&P 110:11-16. Den 3. april 1836. History of the Church, bind 2, s. 435–436.

³⁰⁶ Cooper, s. 72. I forlængelse heraf sendte Joseph Smidt i oktober 1830 missionærer ud blandt de amerikanske indianere idet disse folk jo blev betragtet som efterkommer af den israelske stamme Juda. History of the Church, bind 1, s. 118-20.

³⁰⁷ Cooper (1990), s.72-73.

³⁰⁸ M.B. 2. Nep. 3:6-15.

ophav.³⁰⁹ Ifølge Mauss (2003) adskiller sproget i disse tidlige åbenbaringer sig dog ikke meget fra datidens protestantiske forestillinger der anerkendte den *efraimitiske* stammes overherredømme over Israels ti tabte stammer.³¹⁰ Ej heller er der noget fra denne tids prækner eller religiøse foredrag der giver anledning til at tro, at Joseph og de SDH på dette tidlige tidspunkt var specielt optaget af en biologisk forbindelse mellem dem selv og Israel.

I perioden fra sidst i 1832 og frem til starten af 1834 skete der dog et skifte i Josephs forståelse af forbindelsen mellem kirken og Israel. I november 1832 hentyder W. W. Phelps til en biologisk forbindelse mellem i det mindste nogle SDH og den bibelske Joseph, fader til Efraim og Mannasah. Han skriver hvorledes Josephs og Efraims efterkommere, der er spredt blandt alle nationer, i de sidste dage vil, ”... *be brought from the east, and gathered from the west, ready to meet the Redeemer...*”, i forbindelse med Zions genoprettelse.³¹¹ I marts året efter skriver han i endnu en artikel, ”*The hour of the Lord is nigh. . . and who are ready? not the rebellious, for they are not the blood of Ephraim.*”³¹² Endnu mere direkte er en række åbenbaringer fra 1832-34. Her udpeges både Joseph og andre SDH som efterkommer af patriarken Joseph. Den 6. dec. 1832 henvendte Herren sig i en åbenbaring til en unavngiven del af kirkens medlemskab; ”... *Derfor, så siger Herren til jer, hos hvem præstedømmet er fortsat gennem jeres fædres slægtslinje for i er retmæssige arvinger med hensyn til kødet og har været skjult for verden med Kristus i Gud.*”³¹³ Den 4. juni året efter blev medlemmet John Johnson gennem en åbenbaring erklæret for en efterkommer af den bibelske Joseph med ret til de samme velsignelser der var blevet givet hans antikke forfader, og d. 24. februar året efter erklærede en ny åbenbaring de forfulgte SDH i Jackson County, Missouri, for, ”... *Israels børn og af Abrahams sæd...*”³¹⁴ Wilford Woodruff blev i 1837 erklæret for en efterkommer af Joseph, Efraims far, med retten til de velsignelser der var blevet givet Abraham.³¹⁵ Erastus Snow fik same besked, ”*Thou art an Ephraimite, a son of Joseph that sold into Egypt...*”³¹⁶ Disse åbenbaringer og velsignelser er meget mere specifikke i beskrivelsen af forbindelsen mellem de SDH og det bibelske Israel.

³⁰⁹ L&P 133:7, 12, 21, 26, 30-34. *Den 3. nov. 1831*. History of the Church, bind. 1, s. 229–234.

³¹⁰ Mauss (2003), s. 21-2. Cooper (1990), s. 73.

³¹¹ ”... *brings again Zion*”, skal forstås som den mormonske genoprettelse. *EMS* november 1832, nr. 6, s. 41-43.

³¹² *EMS*, marts 1833, bind 1. nr. 10, s. 77.

³¹³ L&P 86:8-10. *Den 6. dec. 1832*. History of the Church, bind 1. s. 300.

³¹⁴ L&P 96:7. *Den 4. juni 1833*. History of the Church, bind. 1, s. 352–353. L&P 103:17. *Den 24. februar 1834*. History of the Church, bind. 2, s.36–39.

³¹⁵ Woodruff, Journal, 15 Apr. 1837, citeret i Cooper (1990), s. 75.

³¹⁶ Erastus Snow, entries for 1837, citeret i Cooper (1990), s. 75.

Samtidigt indførte Joseph Smith i 1833 som nævnt det *patriarkalske* embede i kirken og hertil kaldte han sin far Joseph Smith sen. Som patriark var det en af Joseph sen.'s vigtigste ansvar at velsigne kirkens medlemmer. De velsignelser han gav kaldes i kirken *patriarkalske velsignelse*³¹⁷, og de er en speciel livs-vejledning fra Gud til det enkelte medlem. En af velsignelsens vigtigste funktioner blev med tiden erklæringen om modtagerens stammerelation til Israels hus, og oprindeligt blev denne stammerelation opfattet som noget bogstaveligt. Modtagerne af sådanne erklæringer blev således betragtet virkelige biologiske efterkommer af det bibelske Israel. I perioden frem til 1835 var det næsten udelukkende enten medlemmer af Josephs familie, både de nære og fjerne slægtninge, og prominente SDH der stod profeten meget nært, der blev tilbudt en patriarkalsk velsignelse. Herefter blev denne handling mere udbredt, og ved de SDH's udvandring fra Nauvoo i 1846 var tusindvis af velsignelser givet til kirken medlemmer.³¹⁸ Det var dog langt fra alle disse velsignelser der indeholdt en sådan erklæring. I en undersøgelse af 54 patriarkalske velsignelser givet i perioden 1833-38, fandt Cooper (1990) frem til, at først i 1838 indeholdt alle disse en sådan erklæring.³¹⁹ I en mere omfattende undersøgelse af nogle hundrede patriarkalske velsignelser konstaterede Mauss (2003), at før 1836 var det kun en tredjedel af de givne velsignelser der identificerede modtagerens Israelitiske slægtsbånd, mens denne andel steg til halvdelen i perioden 1836 til 1844. Først efter 1846 blev en sådan deklARATION normen.³²⁰ Joseph gik således fra at se kirken som et symbolsk til et virkeligt Israel hvor det oprindelige israelitiske blod stadig flød i årene på de kirkemedlemmer der stod Joseph nært.

Skiftet der i perioden 1832-35 fandt sted i Josephs lære angående forholdet mellem Israel og de SDH, var motiveret af mindst to faktorer; for det *første* var det en reaktion på den modstand Joseph oplevede fra flere indflydelsesrige SDH. Vi har allerede set hvorledes bl.a. Warren Cowdery og David Whitmer modsatte sig udviklingen væk fra den mormonistiske primitivisme, en udvikling der tydeligst ses i Josephs præstedømmelære. Den lineære opfattelse heraf indebar at retten til præstedømmet knyttede sig til den israelitiske slægt. De patriarkalske velsignelser medvirkede til at give legitimitet til Josephs ret til præstedømmet ved at skabe en direkte biologisk forbindelse mellem Joseph og det bibelske Israel. I forlængelse heraf fungerede Abrahams bog, fra 1835-37, netop som

³¹⁷”A patriarchal blessing's primary purpose is to declare the recipient's lineage within the House of Israel and what blessings and responsibilities are his in this life. It can also reveal talents and strengths which the person should develop during his life. Often, individuals receive guidance about weaknesses or temptations they may face. Sometimes, but not always, prophecies may be made regarding the person's life” (se Patriarchal Blessing på MormonWiki, http://www.mormonwiki.com/Patriarchal_Blessings).

³¹⁸ Mauss, s. 21-22.

³¹⁹ Cooper, s.74.

³²⁰ Mauss, s. 21-22. De to undersøgelsers forskellige resultater skyldes med al sandsynlighed deres forskellige størrelse.

en kanonisk verificering af denne lære, og sammen styrkede de således Joseph position i kirken betragteligt.

For det *andet* kom skiftet, i relation til kirkens medlemskab generelt, som en reaktion på katastrofen i Jackson County, Missouri. Det ses i den allerede citerede åbenbaring fra d. 24. februar 1834 hvor kirkens medlemmer her erklæres for, ”... *Israels børn og af Abrahams sæd*...”³²¹ Senere drog de SDH paralleller mellem deres egen uddrivelse af både Missouri (1838-39) og Illinois (1846-47), og så Israels udvandring af Egypten. Apostelen Parley P. Pratt forventede således at Herren ville lede kirken, ”...*out of Egypt into some new Canaan*.”³²² I samme tråd beskrev flere SDH *Winter Quarters*, Nebraska, som *Israels's Camp*, og forfølgelsen af kirken under både Josephs og Brigham Youngs lederskab blev sammenlignet med den Abel, Moses, og andre bibelske profeter og ledere selv havde oplevet.³²³

For at underbygge, og udvikle, forbindelsen mellem de SDH og det bibelske Israel konstruerede Joseph en pagtslære der gradvist blev mere og mere kompliceret men også mere bredtfavnende.

I det gamle testamente indgik Gud pagter med Enok, Abraham og Sarah, Moses, Israels konger, og mange af profeterne, og Jesus indstiftede nadveren som en pagt mellem Ham selv og den troende.³²⁴ Josephs Mormons Bog er fyldt med pagts billedsprog. Ifølge Cooper forekommer ordet pagt 145 gange her, imens ord som *sværge, ed, og løfte* forekommer 173 gange.³²⁵ Mormons bog var en af de fundamentale årsager til at mennesker fra de forskellige grene af kristendommen tilsluttede sig den nye mormonistiske bevægelse, og dens pagts billedsprog blev hurtigt centralt i de SDH's verdens syn.³²⁶

Pagtslærens betydning ses bl.a. i den kendsgerning, at pagtslignelsen fundet i *Jacobs bogs* 5 og 6 kapitel i Mormons bog, tillige med dertil knyttede kommentarer, i 1832 blev trykt i dens fulde version i kirkens *EMS*.³²⁷ Artikler der omhandlede pagtsrelaterede emner var i denne periode de mest trykte og diskuterede specielt emner som forholdet mellem Israelitter og ikke-israelitter,³²⁸

³²¹ L&P 103:17. *Den 24. feb. 1834*. History of the Church, bind. 2, s.36–39.

³²² Times & Seasons, okt. 1840; Parley P. Pratt til Elias Smith 18 feb. 1845, I Parley P. Pratt Papers, henvist til i *Brighamurst (1981)*, s. 95.

³²³ Brighamurst (1981), s. 95-96. Latter-day Millennial Star, juli 1841, aug. 1843, Times & Seasons, 1. sep. 1842, 1. juli 1844, citeret i *Brighamurst (1981)*, s. 96.

³²⁴ 2. Krøn. 34:29-32. Hebræ. 8:6, 13:20.

³²⁵ Cooper (1990), s. 69.

³²⁶ Op.cit., s. 69.

³²⁷ EMS sep. 1832, s. 26-28, og oktober 1832, s. 33.

³²⁸ EMS, bind. 1, nr. 5, s. 34; 2, 16, s. 126-27; 2, 19, s. 148; 2, 23, s. 178; 2, 24, s. 188.

samt hvorledes begge disse grupper kunne kvalificere sig til den Abrahamiske pagt.³²⁹ Israels indsamling i de sidste dage³³⁰ var et andet emne der blev brugt megen tid og spaltepads på,³³¹ ligesom der blev trykt artikler om Israelitisk historie og mytologi, bl.a. de ti stammers opholdsteder,³³² og den allerede påbegyndte jødiske immigration til det Hellige Land.³³³

Ifølge Mormons bog er forholdet mellem Gud og hans børn, både på et kollektivt og individuelt plan, styret af Abrahams pagt. Denne pagt blev indgået mellem Gud og Abraham, og pagten blev gjort arvelig således at Abrahams slægtninge inkluderedes heri. Det betød at en person havde specielle rettigheder til de pagtsvelsignelser en forfader var blevet givet af Gud. Israel, som efterkommer af Jacob (Abrahams barnebarn), blev på denne måde Guds pagtsfolk og en hellig nation. I Mormons bog er det mest omtalte element i Abrahams pagt løftet om at *indsamle* de retfærdige (*BM* 1 Ne. 19:16; 3 Ne. 20:13), og overdrage dem et *udvalgt land* (*BM* 1 Ne. 5:5; 7:13; 2 Ne. 1:5; 9:2; 10:7; 3 Ne. 20:29), hvor de vil have mulighed for fremgang (*BM* 1 Ne. 4:14; 2 Ne. 1:9; Mosiah 1:7; 2:22).³³⁴ I 1835, gennem Josephs arbejde med Abrahams bog, blev også retten til præstedømmet ligeledes knyttet til Abrahams pagt.³³⁵ (Skal det sætning være her, se afsnit om lineært P.).

Som det allerede er blevet nævnt opdeler Mormons bog menneskeheden i to basale grupper; *Israelitter* og *ikke-israelitter*. Israelitter anses som efterkommer af Jacob, Abrahams barnebarn. Israels hus er arvinger til Abrahams pagt. Alle andre mennesker, inklusiv afrikanere, er en del af den ikke-israelittiske gruppe, og da de ikke er efterkommer af Jacob har de som udgangspunkt ingen ret til pagten.³³⁶ Mormons bog åbner dog samtidig op for *Ikke-israelitternes* inkludering i Abrahams pagt. Det gør den ved at sammenligne Israels hus med et oliventræ hvorfra alle genstridige jøder vil blive skilt, og hvorpå alle omvendte ikke-jøder kan blive podet.³³⁷ Så selvom Mormons bog på den ene side knytter pagten til en bestemt biologisk slægt, Jakobs slægt, så åbner dens fokus på personlig lydighed samtidig op for inddragelsen af Ikke-israelitter heri, ”*Thi se, jeg*

³²⁹EMS, bind. 1, nr. 5, s. 34; 2, 16, s. 126-27; 2, 19, s. 148; 2, 23, s. 178; 2, 24, s. 188.

³³⁰Mormonismen havde, som så mange andre religiøse bevægelser i *The Burned Over District*, den opfattelse at man levede i de sidste dage, at Kristus ved et snarligt ukendt tidspunkt ville komme igen og indstifte tusinders riget, og de hellige ville blive frelst.

³³¹EMS, bind. 1, nr. 2, s. 13; 1, 3, s. 21; 1, 7, s. 51-53; 1, 9, s. 67, 72.

³³²EMS, bind. 1, nr.6, s. 33-34.

³³³EMS, bind. 1, nr. 7, s. 51; 1, 9, s. 67-68; 2, 14, s. 106-7; 2, 16, s. 127.

³³⁴Cooper (1990), s. 68. Andre løfter koncentrerede sig eksempelvis om det religiøse liv, og hvorledes de lydige ville komme til en korrekt forståelse af Gud (*BM* 2 Ne. 10:2; 3 Ne. 20:13).

³³⁵Abr. 1:3, 18-19, i *DKP*.

³³⁶Cooper, s. 68.

³³⁷M.B. Jacob 5-6; 1. Ne. 14:1-2; 2. Ne. 10:7-10; 3. Ne. 21:20-24.

*siger jer, at så mange af ikke-jøderne, som vil omvende sig, er Herrens pagts folk, og de af jøderne, der ikke vil omvende sig, skal forkastes; thi Herren gør kun pagt med dem, der omvender sig og tror på hans Søn, som er den Hellige i Israel”.*³³⁸

Den mormonistiske dåb blev således fra starten betragtet som en pagts rituelle handling. Ved dåben indgik den enkelte mand, kvinde eller barn pagt med Gud om at de ville forsage deres synder og påtage sig Kristi navn, mens Herren til gengæld lovede at tilgive dem deres synder, overdrage dem Helligåndens gave, og frelse dem til himlen. Samtidig fik den enkelte via dåben plads i kirken, forstået som Guds rige på jorden. Blandt medlemmerne bredte der sig den opfattelse at kirken således eksklusivt bestod af individer der havde indgået pagt med Gud og havde forpligtiget sig til at holde Herrens befalinger.³³⁹ Denne opfattelse var medvirkende både til at skabe en stærk gruppesolidaritet blandt kirkens medlemmer, og til at sætte skel mellem de SDH på den ene side, og på den anden side der de der enten ikke kunne eller ønskede at gøre pagt med Gud gennem den mormonske dåb.

Det er her vigtigt at sige, at dåbspagten i perioden før kirkens uddrivelse af Missouri i 1838-39 ikke betød at den døbte blev israelit, eller at vedkommende kvalificerede sig til Abrahams pagt. Derfor opstod der i dette årti to forskellige former for solidaritet indenfor mormonismen. Den *første* af disse, som Cooper (1990) kalder *normativ solidaritet*, var relateret til *adfærdsmæssige* kvalifikationer tilknyttet dåbspagten. Det var en veldefineret gruppe bestående af alle der havde sagt ja til dåbspagten og var optaget som medlemmer i kirken. Den *anden* form for solidaritet, som Cooper kalder (1990) for *biologisk solidaritet*, var baseret på *substans* el. *blod*, og den havde sit udgangspunkt i de pagter Gud indgik med patriarkerne der grundlagde det bibelske Israel, og alle deres efterkommere var teoretisk set inkluderet heri. Det gjaldt ikke bare de mormoner hvis patriarkalske velsignelser havde erklæret deres slægtskab med Israel, men ligeledes både Jøder og Lamanitter.³⁴⁰

Denne tids mormonisme delte menneskeheden op i fire forskellige kulturelle kategorier; *døbte Israelitter – udøbte Israelitter, døbte ikke-israelitter – udøbte ikke-israelitter*. Af disse fire grupper var det kun døbte Israelitter der kombinerede både de *adfærds-* og *substansmæssige* kvalifikationer knyttet til Abrahams pagt. Sådanne individer blev betragtet som besiddende, ”... *all the essential*

³³⁸ M.B. 2. Nephi 30:2.

³³⁹ Cooper, s. 69-70.

³⁴⁰ Cooper (1990), s. 77.

aspects of Mormonness”.³⁴¹ I den anden ende af skalaen fandtes de udøbte ikke-israelitter, en gruppe af mennesker der hverken besad adfærd el. substans og derfor helt stod udenfor det pagtsforhold SDH så som eksisterende mellem Gud og Israel. Gruppen bestående af udøbte Israelitter blev betragtet som havende krav på pagten, uden dog at have indgået den i den mormonistiske fortand. Den sidste gruppe indenfor mormonismen, de døbte ikke-israelitter, var tilknyttet mormonismen ved adfærd, altså gennem omvendelse og dåb, men ikke via substans, el. biologisk slægtskab.

I perioden før 1838-39 var der stadig ikke et klart overblik over hvilke kirkemedlemmer der var, eller ikke var, biologiske Israelitter, idet den patriarkalske velsignelse på dette tidspunkt dels stadig ikke var universelt udbredt, og dels ikke altid forholdt til dette emne. Derfor var de døbte ikke-israelitters stilling i kirken stadig uklar. En ting kan dog siges med sikkerhed; den *normative* solidaritet var mere fundamental for mormonsk grupper identitet end *biologisk* solidaritet, siden udøbte israelitter ikke blev betragtet som en del af den mormonske gruppe.³⁴²

Udviklingen i 1840'erne indenfor en række tæt relaterede teologiske felter betød at de SDH ændrede den måde hvorpå de relaterede sig til hinanden. For det *første* blev dåbspagten i stigende grad set som et adoptionsritual. På den måde blev den døbte nu ikke bare medlem af kirken, men ligeledes af Israel, hvilket gav mening til pagtslignelsen i Mormons bog. Sådanne adopterede SDH blev via de patriarkalske velsignelser *tilknyttet* en af Israels stammer.³⁴³ Udviklingen indenfor Josephs præstedømmeteologi betød for det *andet* at den Abrahamiske pagt blev en del af den patriarkalske orden, en af Josephs nyskabelse fra 1843-44. Den patriarkalske orden var ifølge Joseph en før jordisk strukturering af alle Guds børn i ét familiehierarki. Josephs pagts- og præstedømmelære fra Nauvoo perioden indebar et skifte væk fra et fokus på Abrahams pagts løfte om *det forjættede land* over på eviggørelsen af den patriarkalske orden i himmelen hos Gud. Således blev der åbnet op for både eviggørelsen af de umiddelbare familie- og slægtsmæssige relationer, samt rekonstrueringen af hele den menneskelige race i én evig familie med Adam og Eva først af Guds børn.

En anden af teologiske nydannelser, læren om *forudtilværelsen*, var ligeledes med til at forstærke de SDH's israelitiske og meget positive selvopfattelse. Ifølge læren om *forudtilværelsen* skabte Gud

³⁴¹ Op.cit., s. 77.

³⁴² Op.cit., s. 77-78.

³⁴³ Op.cit., s. 78. M.B.: Jacobs bog 5-6.

mennesket, og alt andet åndeligt i himlen før skabelsen af det fysiske univers.³⁴⁴ Mennesket blev her skabt med, ”... *individual identities and personal qualities*...”, og således var forudtilværelsen altså en tilstand med bevidsthed, tanker, og følelser.³⁴⁵ Over tid udviklede hvert enkelt individ sine egenskaber, kvaliteter og værdier på samme måde som det sker i løbet af det jordiske liv, og hvert menneske blev stillet overfor en række forskellige valg. Derfor kaldes *forudtilværelsen* også *Den første prøvestand*. Abrahams og Mose bog fortæller hvorledes at et af de valg Guds åndelige børn blev stillet overfor var valget af en frelser, en der kunne sone for de synder mennesker i løbet af deres jordiske liv unægtelig ville gøre, og således genforene dem med deres Gud i livet efter døden. Ifølge disse skrifter afholdt Gud et himmelsk råd hvor alle hans børn deltog. Her tilbød to af Guds sønner, henholdsvis Jehova/Jesus og Lucifer/Satan, at påtage sig hvervet som menneskeheds frelser. Gud accepterede Jehova, hvilket 2/3 af himlen ligeledes gjorde, mens Lucifer og 1/3 af Guds børn gjorde oprør og derefter blev kastet ud af himmelen.³⁴⁶ De ånder der klarede den *første prøvestand* var de der accepterede Jehova, men blandt disse var der angiveligt stadig forskel på hvor helhjertet denne accept havde været. I *Abrahams bog* beskrives de mest retfærdige og sikre i deres valg som *noble* og *mægtige*, og på grund af deres retfærdighed forudordinerede Gud nogle af disse ånder til specielle opgaver under deres jordiske tilværelse.³⁴⁷

Tanken udviklede sig hos profeten, at livsforløbet i forudtilværelsen havde indvirkning på den enkeltes jordiske liv, og efter udgivelsen af *Abrahams bog* i 1842 begyndte Joseph at beskrive forudtilværelsen, som en tid hvor ånderne blev organiseret. Ifølge Abrahams bog refererede organisering til eksistensen af et hierarki mellem ånderne i forudtilværelsen, ”*Hvis der eksistere to ting, og den ene er over den anden, må der være større ting over dem... der findes to ånder, den ene mere intelligent end den anden; der skal være en anden, som skal være mere intelligent end de; jeg Herren din Gud, jeg er mere intelligent end dem alle.*”³⁴⁸

Hvorledes Joseph forstod denne før-jordiske organisering er dog uklart, men Brigham Young m.fl. mente at der var tale om en organisering der foregik på både et individuelt og kollektivt plan, altså

³⁴⁴ Moses 3;4-6, i Den Kostelige Perle.

³⁴⁵ Mauss (2003), s. 25.

³⁴⁶ Abr.b. 3:27-28. Moses 4:1, i Den Kostelige Perle. Judas brev 1:6.

³⁴⁷ Abr.b. 3:22-23. Se History of the church, bind 6, s. 364. Der kan f. eks. være tale om patriarker, profeter og apostle, men ligeledes personer der har virket til gavn for menneskeheden kan ses som hørende til denne gruppe. De protestantiske reformatorer, med Luther i spidsen, kan ligeledes ses som tilhørende denne gruppe idet de gennem deres arbejde opfattes som havende skabt forudsætningerne for gengivelsen af Kristi evangelium. President Joseph F. Smith, kirkens sjette profet, skrev i 1907. “*Calvin, Luther, Melancthon, and all reformers, were inspired in thoughts, words, and actions to accomplish what they did for the liberty, and advancement of the human race. They paved the way for the more perfect gospel of truth to come.*” (*Improvement Era*, “Editor’s Table: Fountain of Truth,” Juni 1907, s. 629).

³⁴⁸ Abr., 3:16, 19.

at der eksisterede et hierarki mellem både individuelle ånder, og mellem forskellige grupper af ånder, og at dette hierarki ideelt set blev reflekteret i det jordiske liv.³⁴⁹ Måden hvorpå denne organisering kom til udtryk var ifølge Brigham Young og apostlen Orson Pratt, gennem hierarkiet etableret mellem Noahs sønner *Sem*, *Jafet*, og *Kam*, og mellem deres efterfølgere. Brigham Young beskrev nogle af de forskelle der angiveligt eksisterer imellem medlemmerne af de tre forskellige race grupper. Eframiter (*Sem*), den israelitiske stamme de SDH oftest identificerede sig med, var begavet med gode lederegenskaber, ”... *turbulent and resolute; they are the Anglo-Saxon race... bearing the spirit of rule and dictation*”, og mere generelt var Israelitter (*Sem*) særlig tiltrukket af det mormonske evangelium.³⁵⁰

I kraft af Mormons bog er det tydeligt at der allerede meget tidligt i mormonismen har været en tendens til at fokusere på forbindelsen mellem Israel og kristendommen, men som tidligere nævnt var dette fokus indledningsvist ikke meget anderledes end det vi kender fra specielt den amerikanske protestantisme. Det er lige så tydeligt at kirken op gennem 1830-40'erne gradvist blev mere og mere vidtgående i sin tolkning af denne forbindelse indtil kirkens medlemmer, enten via biologi eller adoption gennem pagter, blev betragtet som virkelige israelitter på lige fod med de bibelske i antikken.

Sammenfatning.

Præstedømmet, altså autoriteten til at tale på Guds vegne, knyttede Joseph uløseligt sammen med den israelitiske slægt. Ingen andre end dette folk kunne ifølge hans lære gøre krav på herpå.

Gennem identitetsdannelsesprocessen defineredes kirken som et nyt Israel, og de SDH, enten via biologi eller adoption, som virkelige israelitter. Som Israel, et moderne pagtsfolk, nød kirken ud fra de SDH's egen optik et unikt forhold til Gud. Dette unikke forhold kom mest tydeligt til udtryk i gengivelsen af præstedømmet og kirkens rolle som eneforvalter heraf. I moderne tid kunne ingen andre end kirkens medlemmer, hverken enkeltpersoner eller grupper, gøre krav herpå med mindre den enkelte gennem dåben enten blev genforenet med, eller adopteret ind, i Israel. Det vigtigste element i identitetsdannelsesprocessen indenfor mormonismen var Josefs pagtslære idet den forenede kirkens medlemmer i præstedømmets evige patriarkalske ordens familiestruktur. Alle

³⁴⁹ Cooper, s. 103. Mauss (2003), s. 25.

³⁵⁰ Brigham Young, 31. maj 1863. JofD, bind. 10, s. 188. George Q. Cannon, 25. maj 1884., JofD, bind. 25, s. 172.

SDH blev her igennem forenet med hinanden og enhver distinktion mellem *normative* og *biologiske* Israelitter mistede således sin relevans.

En del af en hver identitetsskabende proces er konstruktionen af etniske barrierer.³⁵¹ For kirkens vedkommende fik disse barrierer den funktion at de klart definerede hvem der var - og ikke var -, og hvad det ville sige at være - og ikke at være - en SDH. Igen var pagtslæren central idet det var gennem deltagelsen i pagtsritualerne i kirkens templer at den enkelte, både biologiske israelitter og de der oprindeligt tilhørte de andre etniske grupper, blev en del af den mormonistiske gruppe. Resultatet heraf var en kirke og et folk med sin egen unikke identitet og med en utrolig stærk sammenhængskraft. Der eksisterede i mormonismen et skarpt etniske skæl mellem kirken og dens medlemmer på den ene side, og det omgivende samfund på den anden. Så stærk blev dens selvdefinering, og så homogen dens sammenhængskraft, at denne udvikling bedst beskrives som en egentlig nationsdannelse.

Som en del af denne nationsdannelse forekom der en teokratisering og militarisering af kirken. Teokratisering tog form af et styrende præsteskab hvis ledelsesstruktur var stærkt hierarkisk, centraliseret, og autokratisk. Her var Joseph var Guds ene og direkte talerør til kirken, og i sommeren 1844 lod han sig krone konge. Efter hans død tog Brigham Young over og kom endnu tættere på sammensmeltningen af kirke og stat sidst i 1840'erne i Utah. I 1833 erklærede Joseph kirken principielt uafhængig af den amerikanske union, og gennem de følgende to årtier søgte først han og dernæst Brigham Young at udvikle nationen og realisere dens uafhængighed, men skønt de kom tæt på, specielt for Youngs vedkommende i Utah, lykkedes det aldrig ikke fuldt ud.

Identitetskonstruktion og nationsdannelsen fandt sted i en periode der generelt set var kendetegnet ved et meget anspændt forhold mellem kirken og det amerikanske samfund, et forhold der til tider udviklede sig til et direkte fjendskab. Dette modsætningsforhold havde i al fairness oprindeligt sit udgangspunkt i det antipati mange amerikanere følte overfor både Joseph Smith og kirken allerede i Palmyra, New York, og Kirtland, Ohio i starten af 1830'erne. I Missouri i perioden 1833-36 udviklede dette modsætningsforhold sig til både fjendskab og vold på begge sider. I Kirtland blev Joseph i 1837 nød til at flygte efter både frafaldende SDH og *anti-mormoner* igen samlede sig, og året efter udbrød der noget der mindede om en regulær krig mellem kirken og befolkningen i det nordlige Missouri. Også i Nauvoo Illinois vendte befolkningen sig i midten af 1840'erne mod kirken og endnu engang kom det til voldelig konflikt. Disse konfrontationer resulterede hver gang i

³⁵¹ Mauss (2003), s. 9.

kirken fordrivelse, og i menneskelige lidelser og materielle tab blandt de SDH. Under Nauvoo konflikten mistede de SDH endda deres profet, og som følge af det efterfølgende interne skisma og presset fra anti-mormoner balancerede kirken henover efteråret og vinteren 1844-45 på kanten af den totale ødelæggelse. Under disse alvorlige omstændigheder reagerede kirkens ledere og medlemmer ved at styrke identifikationen med det bibelske Israel. Denne selvdefinering som Israel fungerede således som et værn mod dens tilintetgørelse, idet kirken som en institution, og de SDH som et folk, fik guddommelig legitimitets- og eksistensberettigelse.

De mange konflikter formede samtidigt et mormonistisk verdenssyn hvor kirken blev set som det jordiske gudsrige involveret i en overlevelses kamp mod frafaldende mormoner og anti-mormoner. Resultatet var at kirken, specielt under Brigham Youngs lederskab i Utah, søgte at isolere sig fra de amerikanske samfund.

Mormonismen og den Afrikanske Race.

4. Den afrikanske races placering i SDH teologi.

Joseph Smith Perioden 1830-44.

Det racesystem Joseph konstruerede i 1830'erne, havde som tidligere nævnt udgangspunkt i Noahs sønner *Sem, Jafet og Kam*.³⁵² I dette system identificerede Joseph allerede i juni 1831 afrikanere som efterkommere af Kam, Noahs tredje søn og fader til Kanaan, og denne slægtsgenealogiske opfattelse uddybede Joseph, og Brigham Young efter ham, løbende over de næste 25-30 år.³⁵³ På den måde adskilte Joseph den afrikanske race fra gruppen af Ikke-jøder og gav racen sin helt egen etniske kategori. Der er dog intet der indikerer at denne udvikling umiddelbart indebar en forringelse af den afrikanske races status i kirken. Starten af 1830'erne var som tidligere nævnt en periode hvor kirken var præget af en universalistisk opfattelse af evangeliet, altså at de gode nyheder var for alle mennesker. I de tidligste år i kirken var der da også flere frie sorte der lod sig døbe. Tre af disse var Sorte Peter, Elijah Abel, og Walker Lewis. Sorte Peter var oprindeligt fra Pennsylvania hvor han blev født af slaveforældre. På et tidspunkt rejste Peter til Ohio, hvornår og under hvilke omstændigheder vides ikke, men her sluttede han sig til kirken sidst i 1830 eller i starten af 1831. Elijah Abel kom oprindeligt fra Maryland hvor han blev født i 1810, men ligesom sorte Peter endte også han Ohio. Her blev han døbt i Kirtland i september 1832. Den 3. marts 1836 modtog Abel det Melkisedekske præstedømme. Ikke meget andet af disse to mænds baggrund er kendt.³⁵⁴ Walker Lewis blev døbt af Parly P. Pratt i 1842 og ordineret til præst i sommeren 1843 af Joseph Smiths yngre bror William Smith.³⁵⁵

Denne universalismes mest dramatiske udtryk kom i 1833 da W. W. Phelps i artiklen ”*Free People of Color*” opfordrede alle folk, inklusiv sorte, til at samles i Independence, Jackson County

³⁵² Cooper (1990), s. 116. Bush & Mauss (1984), s. 38-39.

³⁵³ History of the Church, bind 1, s. 190. Manuscript History of the Church, 19. juni, 1831, LDS Church Arcives. Henvist til i Bush (1967), i Bush og Mauss (1984), s. 35, 39. Messenger and Advocate, april 1836, s. 289-91. History of the Church, bind 4, s. 445. PJS�, bind 6. s. 857.

³⁵⁴ Bringhurst (1981), s. 36-7, & (1979) i *Bush og Mauss (1984)*, s. 131-2.

³⁵⁵ C'Donovan (2006), s. 64, 66. Se også Bringhurst (1979), i Bush og Mauss (1984), s. 133-34.

Missouri.³⁵⁶ Samtidigt er der heller ingen tegn på nogen form for diskrimination i de regler der i 1836 blev vedtaget for kirkens tempel i Kirtland Ohio,³⁵⁷ eller i de forventninger det Første Præsidentskabs i 1840 havde angående hvem der ville komme for at tilbede i Nauvoo templet i Illinois. Det første præsidentskab skrev i den forbindelse, ”... *we may soon expect to see flocking to this place, people from every land and from every nation; the polished European, the degraded Hottentot, and the shivering Laplander; persons of all languages, and of every tongue, and of every color; who shall with us worship the Lord of Hosts in His holy temple and offer up their orisons in His sanctuary.*”³⁵⁸ En salme fra de SDH’s første salmebog fra 1835 opfordrer kirkens medlemmer til at proklamere evangeliet, “... *Thought Europe, and Asia’s dark regions, To China’s far shores, and to Afric’s black regions...*”.³⁵⁹ En anden salme fra 1840, skrevet af Parley P. Pratt³⁶⁰, opfordrer kirkens apostle til at bringe evangeliet til, ”India’s and Afric’s sultry plains”.³⁶¹

Historien viser dog at kirkens forhold til den afrikanske race i løbet af to årtier udviklede sig således at racen fuldstændig marginaliseredes. Denne udvikling tog allerede sin begyndelse kort tid efter kirkens grundlæggelse i april 1830. I juni dette år påbegyndte Joseph Smith et større arbejde med at rette de fejl og mangler han gik ud fra eksisterede i Bibelen. Disse rettelser kaldes generelt set for *Den Inspirerede Oversættelse af Bibelen*, og Joseph færdiggjorde dette arbejde d. 2. juli. 1833. Til trods for at denne oversættelse anses for at være guddommeligt inspireret er det paradoksalt nok kun en lille del heraf kirken har kanoniseret. Det gælder den del der har fået titlen *Mose bog*, og som er en rettelse af dele af Bibelens 1. Mose bog. Sammen med *Abrahams bog* udgør Josephs *Mose bog* den del af den SDH kanon der kaldes *Den Kostelige Perle*. I sin *Mose bog* giver Joseph en mængde detaljer om Kains drab på sin bror Abel, bl.a. at dette drab ikke var en spontan handling, men at Kain havde indgået en sammensværgelse med Satan. Som straf herfor nedkaldte Gud en forbandelse over Kain, ”... *et udskud skal du være på jorden...*”, og som et tegn på denne forbandelse satte Gud, ”... *et mærke på Kain...*”, der efterfølgende beskrives som værende sorte og

³⁵⁶ Bringhurst, s. 39.

³⁵⁷ History of the Church, bind 2, s. 368-69.

³⁵⁸ History of the Church, bind 4: 213.

³⁵⁹ ”There’s a feast of fat things for &c”, salme nr. 8. i *A Collection of Sacred Hymns for the Church of Jesus Christ of latter-day Saints*, udv. Af Emma Smith (Kirtland: F. G. Williams Co., 1835), citeret i Bush, L. E., *Mormonism’s Negro Doctrine: An Historical Overview*, i Bush, L. E. & Mauss, A. L., (1984), s. 61.

³⁶⁰ Parley P. Pratt (12/4 1807 – 13/5 1857), var en af de tidlige leder i kirken. Han blev døbt d. 1/9 1830, og d. 21/2 1835 blev han indsat som apostel. Parley P. Pratt blev myrdet d. 13/5 1857 i Kansas af Hector McLean mens Pratt her tjente som missionær. McLean beskyldte Pratt for at have giftet sig med hans kone mens de stadig var gift.

³⁶¹ ”Ye Chosen Twelve”, af Parley P. Prat, i *A Collection of Sacred Hymns for the Church of Jesus Christ of latter-day Saints*, udv. af Brigham Young, Parley P. Prat, og John Tayler, 1840, citeret i Bush, L. E., *Mormonism’s Negro Doctrine: An Historical Overview*, i Bush, L. E. & Mauss, A. L., (1984), s. 61.

udstødte.³⁶² I den bibelske fortælling om Kams krænkelser af sin fader Noah, forbander Noah Kanaan til at være, ”... *Den usleste træl... for sine brødre...*” (1 Mose. 9:25), men ifølge Josephs Mose bog lod Gud ligeledes, ”... *a veil of darkness... cover him, that he shall be known among all men.*”³⁶³ Mormons bog har en lignende fortælling. Her apostaserede en del af den gruppe Gud førte fra Juda til Amerika under profeten Lehis lederskab. Dette folk, kaldet Lamaniter efter Lehis ældste søn Laman, vendte sig fra Gud, og som en straf for dette apostasi forbandede Gud Lamaniterne. En del af Lamaniternes forbandelse indebar angiveligt at Gud, ”... *lod... dem (Lamanitterne) få mørk hud, så de ikke blev tillokkende for mit folk...*”³⁶⁴ Disse guddommeligt nedkaldte forbandelser blev af Joseph og de SDH accepteret som refererende til en formørkning af hudfarven. I deres samtid var dette dog ikke noget usædvanligt. Mange, sikkert de fleste, betragtede den mørke hudfarve som et tegn på både guddommelige vrede, og racemæssig underlegenhed.

I forbindelse med Phelps artikel ”*Free People of Color*” udgivet i sommeren 1833 blev de SDH som tidligere nævnt tvunget ud af deres Zion i Jackson amtet hvorefter de bosatte sig i naboamtet Clay. I maj 1834 stod Joseph personligt i spisen for Zions Camp ekspeditionen der med magt, åndelig og ikke militær, havde til formål at genetablere kirken her, men som tidligere nævnt endte ekspeditionen i fiasko. Zions Camp viste at den unge profet ikke uden videre havde tænkt sig at opgive sit Zion i Jackson amtet, men lektionen herfra gjorde det tydeligt at Zion aldrig igen ville blive de SDH's gennem konfrontation. Bestræbelserne på at vende tilbage til Jackson amtet kom herefter i stedet til at foregå ved at kirken både et teologisk og politisk plan tog afstand til den afrikanske race.

På det teologiske plan er Abrahams bog central. Som tidligere nævnt dukkede denne tekst op i 1835, to år efter kirkens udstødelse fra Zion og samme år som Zion ekspeditionen måtte opgives. Vi har allerede set hvorledes Abrahams bog gav legitimitet til den præstedømmelære Joseph udviklede i den første halvdel af dette årti med organiseringen af et gejstligt hierarki og Josephs position i toppen heraf. Der er dog elementer i Abrahams bog der ligeledes knytter teksten til denne tids problemer i Missouri og kirkens kamp for at vende tilbage hertil. Det bliver klart hvis vi erindrer at Joseph tolkede uddrivelsen som relateret til spørgsmålet om slaveri. En del af Abrahams bog

³⁶² DKP. Mose 5:37, 7:22.

³⁶³ Mose. 9:30. Dette kapitel har aldrig været del af *Den Kostelige Perle*, og er således ikke hellig skrift. Der er dog ikke noget der tyder på at kapitlet ikke havde indflydelse på de SDH, og v. 30's reference til, ”... *a veil of darkness...*”, som et tegn på den Kanaanæiske forbandelse er helt i tråd med de kanoniserede kapitlers budskab ang. tegnet på Kain forbandelse. Se <http://www.centerplace.org/hs/iv/iv-gen.htm>.

³⁶⁴ MB 2 Nep. 5:21.

fokuserer nemlig på en række Bibelske *anti-helte*.³⁶⁵ En af disse er bl.a. Kam der her beskrives som forfader til Egyptens første Farao.³⁶⁶ I denne fortælling blev landet der senere fik navnet Egypten, først opdaget af en kvinde der var efterkommer af Kam og hans hustru Egyptus gennem deres søn Kanaan. Om kvinden siger teksten at hun lod, ”... *sine sønner bosætte sig i det (Egypten), og således kom fra Kam den race, gennem hvem forbandelsen i landet fortsatte...*”³⁶⁷ Farao var således forbandet i kraft af hans kanaanæiske blod og ifølge Abrahams bog betød denne forbandelse at Farao, til trods for at han heri beskrives som en, ”... *retfærdig mand...*”, der, ”... *dømte sit folk med visdom og retfærdighed hele sit liv... ikke kunne have ret til præstedømmet...*”³⁶⁸ Abrahams bog for sin del syntes således allerede i 1835 at kædes den kanaanæiske slægtslinje sammen med en manglende ret til præstedømme. Til trods herfor er der dog paradoksalt nok ingen tegn på nogen form for diskrimination rettet imod den afrikanske race. F.eks. ordineredes den tidligere slave Elijah Abel til præst d. 3. marts 1836.

Med Josephs *Mose* og *Abrahams* bøger indtog kirken dog uden tvivl en mere negativ og hård tilgang til sorte.³⁶⁹ Den hårde linje kom fra midten af 1830'erne til udtryk i en tiltagende pessimisme hos profeten angående muligheden for at forbedre/overkomme specielle ”racemæssige deformiteter”, f.eks. den mørke hud. Begge bøger har en tendens til at afvise muligheden for ophævelsen af en guddommelig nedkaldt forbandelse, hvilket historien om Farao viser. De fokuserer i høj grad på de forskellige racers stilling i forhold til Gud, specielt med hensyn til israelitter og afrikanere, og de ligger stor vægt på disse forholds arvelighed. Hvad angår guddommeligt nedkaldet forbandelser faktisk i så stor grad, at der for nogle folkeslags vedkommende slet ikke eksisterer nogen mulighed for frelse.³⁷⁰ I 1841 slog Joseph fast at den kanaanæiske forbandelse, ”... *remains upon the posterity of Canan until the present day.*”³⁷¹

Denne udvikling var et betragteligt skridt væk fra Mormons bogs mere optimistiske holdning til race. Den beskriver godt nok hvorledes guddommeligt nedkaldet forbandelser er arvelige, specielt i de tilfælde hvor Gud satte den mørke hudfarve som et tegn herpå, som efterkommer af det forbandede Lamanitiske folk hvilede de amerikanske indianere f.eks. i mørke, men muligheden for ophævelsen af sådanne forbandelser er Mormons bog dog samtidigt langt mere optimistisk indstillet

³⁶⁵ Bringhurst, s. 51, fodnote 60.

³⁶⁶ Abr., 1:21.

³⁶⁷ Abr. 1:24.

³⁶⁸ Abr. 1:26-27.

³⁶⁹ Bringhurst, s. 43.

³⁷⁰ Bringhurst, s. 41, 44, og note 53 s. 50.

³⁷¹ History of the Church, bind 4, s. 445-46.

en de senere mormonske skrifter. I det tilfælde at Lamanitterne og indianerne omvendte sig og modtog Kristi evangelium ville mørket f.eks., ”... *vige fra deres øjne...*”, og, ”... *der skal ikke hensove mange slægtled blandt dem, førend de vil blive et hvidt og behageligt folk...*”³⁷² Joseph Smith delte den på hans tid almindeligt accepteret antagelse at racemæssige forandringer skete over forholdsvis korte tidsrum, og profeten havde den opfattelse at, ”... *certain fair-complexioned peoples had retrogressed into a wild, savage, idolatrous, dark-skinned state...*”³⁷³ Ifølge Bringham reflekterede Josephs opfattelse en bredt anerkendt tro på at alle datidens mørkhudet og primitive folk var degenererede efterkommer af hvide forfædre der fordums havde været del af en avanceret kultur. Men samtidig var det, ligesom for Lamaniternes vedkommende, en udbredt tanke at denne proces kunne vendes.³⁷⁴ Denne forestilling afspejles i Mormons bog. Her fortælles der om en gylden periode mellem år 35-321 e. kr. hvor der blandt de israeltiske emigranter ikke fandtes, ”... *strid i landet, fordi Guds kærlighed boede i folkets hjerte, ... der kunne i sandhed ikke findes noget lykkeligere folk blandt alle de folk, der var blevet skabt ved Guds hånd...*” og der ”... *fandtes hverken lamaniter eller --- iter i nogen form; men de var alle eet, Kristi børn og arvinger til Guds rige.*”³⁷⁵ De forbandede Lamanitter blev således løst fra deres forbandelse og gjort et med de hvide Nephiter.

På det politiske plan kom Josephs bestræbelser på igen at få etableret kirken i Jackson amtet indflydelse på kirkens forhold til spørgsmålet om slaveri. Joseph og de fleste af kirkens medlemmer kom fra de nordlige stater og de var grundlæggende imod slaveri. Ifølge Mormons bog var denne praksis endda forbudt ifølge Nephi'sk lov.³⁷⁶ Joseph ønskede dog at holde kirken udenfor den nationale debat om slaveriet, men som vi allerede har set mislykkedes dette med udgivelsen af Phelps artikel i sommeren 1833. Efter kirkens uddrivelse fra Zion i Jackson amtet påbegyndtes der et skifte i kirkens forhold til slaveri. I januar 1834 begyndte ledende SDH offentligt at tage afstand fra abolitionisterne der ønskede slaveriet afskaffet. I denne måned blev personer der tilskyndede slaver til oprør beskrevet som, ”... *beneath even the slave himself and unworthy of the privileges of a free government*”³⁷⁷, og i april 1835 tog Phelps selv, der nu var frataget sit hverv som redaktør for *EMS*, afstand fra de der søgte slaveriets afskaffelse.³⁷⁸ Den 17. august 1835 fremlagde Joseph Smith

³⁷² 2 Nep. 5:21-24; 30:5-6.

³⁷³ Bringham, s. 8.

³⁷⁴ Op.cit., s. 8.

³⁷⁵ MB. 4. Nep. 1:15-17.

³⁷⁶ Alma 27:9, Mosiah 2:13.

³⁷⁷ Evening and the Morning Star, jan. 1834.

³⁷⁸ Messenger and Advocate, april 1835, citeret i Bringham (1981) s. 19.

under en generalkonference i Kirtland, Ohio, en erklæring hvori kirken officielt undsagde sig abolitionismen, ”... vi tror ikke, det er rigtigt at befatte sig med trælle eller prædike evangeliet for dem eller døbe dem mod deres herres vilje og ønske eller have noget at gøre med dem eller bruge vor indflydelse til at gøre dem misfornøjede med deres stilling i livet... Sådan indblanding tror vi er ulovlig, urigtig og farlig for freden i enhver regering, som giver sin tilladelse til at holde mennesker i trældom.”³⁷⁹

For SDH var det fra da af imod Guds vilje af have omgang med slaver, prædike for dem og døbe dem ude deres ejers samtykke, og at der, i det mindste i det slaveholdige syd, allerede i august 1835 blev indførte et forbud mod at ordinere sorte til præstedømmet. Efter en kort pause gentog Joseph i foråret 1836 sin mistroiskhed over for abolitionisternes erklærede mål om en øjeblikkelig frigivelse af alle slaver, et mål der ifølge profeten var motiveret af ønsket om at ødelægge syden ved frigivelsen af et folk der sandsynligvis ville hærge samfundet her og forbryde sig imod, ”... *the most sacred principles of human society, chastity and virtue.*”³⁸⁰ Uden at påberåbe sig nye åbenbaringer eller speciel guddommelig indsigt legaliserede Joseph slaveriet ud fra *Kam* genealogien, og bebudede samtidigt at siden Gud var indstifteren af denne praksis var det også kun Ham der kunne afskaffe den.³⁸¹ Dernæst forsvarede profeten, sammen med Warren Parrish og Oliver Cowdery, slavestaternes ret til selv at vælge deres politik på området; ”... *I do not believe that the people of the North have any more right to say that the South shall not hold slaves, than the South have to say the North shall.*”³⁸² Ingen af disse tre mænd gjorde dog krav på guddommelig vejledning i udformningen af deres artikler. Joseph skrev at de tanker han her havde givet udtryk for var, ”... *views and sentiments I believe, as an individual...*”, og det samme gjorde Parrish og Cowdery.³⁸³ Andre af kirkens medlemmer søgte dog at opretholde en vis neutralitet. De trængte SDH i Missouri, under ledelse af W. W. Phelps, udfærdigede i august 1836 en resolution hvori de, for at berolige beboerne i Clay amtet, skrev, ”... *We have taken no part for or against slavery, but are opposed to the abolitionists, and consider that men have a right to hold slaves or not according to law.*”³⁸⁴ Skiftet i kirkens holdning til slaveri var tydeligvis motiveret af kirkens udstødelse fra Jackson amtet. Den mormonske anti-abolitionisme nåede da også sit klimaks i perioden 1835-36.

³⁷⁹ L&P 134:12. 17. August 1835 History of the Church, bind 2, s. 247–249.

³⁸⁰ Messenger and Advocate, april 1836, bind 2, s. 289.

³⁸¹ 1. Mose. 9:25-6. Messenger and Advocate, april 1836, bind 2, s. 289-91.

³⁸² Messenger and Advocate, april 1836, bind 2, s. 301 & 299.

³⁸³ Op.cit., april 1836, bind 2, s. 289, 301.

³⁸⁴ Op.cit., august 1836, bind 2, s. 360. Resolutionen blev udformet af en komite på tolv medlemmer; E. Partridge, I. Morely, L. Wight, T B. March, E. Higbey, C. Beebe, J. Hitchcock, I. Higbey, S. Bent, T. Billings, J. Emmett og R. Evans.

Håbet var at den nye kurs ville dæmpe modstanden mod kirken her og således bane vejen for de SDH's tilbagevenden til deres Zion i Independence. Historien viser dog at denne kursændring var aldeles frugtesløs. Døren til Jackson amtet forblev lukket.

Ud over fra tid til anden at bekræfte kirkens anti-abolitionistiske standpunkt, og det på en mere skånsom måde end tidligere, ignorerede Joseph stort set slavespørgsmålet de næste godt og vel fem år. Efter kirkens endegyldige fordrivelse fra Missouri i 1838-39 og dens reetablering i den slavefri nordstat Illinois, var det ikke længere relevant for kirken at opretholde en kunstig antislave politik. Med baggrund i dyb frustration over tabet af Zion og kirkens udstødelse af staten kritiseredes Missouri allerede i april og august 1840 for at holde mennesker i trældom og der blev draget paralleller mellem praktisering af slaveri og denne stats behandling af de SDH.³⁸⁵ I 1842 tog Joseph så igen offentligt afstand til slaveriet i syden. I et brev til John C. Bennett, borgmesteren i Nauvoo, gav Joseph udtryk for sin sympati med tre abolitionister der på dette tidspunkt var blevet anholdt i Missouri og han omtale deres anholdelse som uretfærdig, ondskabsfuld, og undertrykkende.³⁸⁶ Efterfølgende trykte Joseph indholdet af disse breve i *Times and Seasons* i en artikel med titlen *Universal Liberty*.³⁸⁷ Den 2. januar 1843 foreslog profeten under en samtale med Ældsterne Hyde og Richards, at slaveriet kunne afvikles gennem lov ved at afgrænse sorte til deres egen race, "... and put them on a national equalization"³⁸⁸ Andre ledende SDH, der iblandt Sydney Rigdon, Parley P. Pratt, og John Taylor m.fl., gav udtryk for tilsvarende holdninger.³⁸⁹ Joseph ønskede dog ikke at alle juridiske restriktioner for racen burde fjernes, og han var bestemt ikke fri for denne tids fordomme, men det er evident at Joseph allerede tidligt i 1840'erne ikke længere betragtede den Kanaanæiske forbandelse som et gyldigt argument for slaveri. Da han i 1844 gik ind i præsidentvalgkampen var afviklingen heraf en vigtig del af hans program.³⁹⁰ Dette skulle gøres ved at starte en proces hvor staten, gennem salg af statsejet jord, tilvejebragte midler hvormed det kunne lade sig gøre at købe slaverne fri og således ende slaveriet i syden.³⁹¹

Til trods for at Joseph således tog afstand til slaveri er der dog ingen tvivl om at den afrikanske races stilling i kirken under hans lederskab svækkedes betydeligt. Katastrofen i Jackson amtet blev i de SDH's bevidsthed tæt knyttet til de sorte slaver, og i Josefs nye skrifter blev racens slægtskab

³⁸⁵ *Times & Seasons*, april, august, 1840, bind 1.

³⁸⁶ *Times & Seasons*, 15 Marts 1842, bind 3, s. 722-25.

³⁸⁷ Bush & Mauss (1984), s. 61.

³⁸⁸ *History of the Church*, bind 5, s. 217.

³⁸⁹ Bringhurst (1981), s. 56-7.

³⁹⁰ *Views on the Government and Politics of the United States*, gentrykt i *Times & Seasons*, 15 maj 1844.

³⁹¹ *Times & Seasons*, 1 Juni 1842, bind 3, s. 799-814, 1 Oktober 1842, s.927-42. Bushman (2007), s. 378-80.

med Kam og deres tilstand som guddommeligt forbandet gjort endnu tydeligere end i Bibelen, og muligheden for at frigøres fra denne forbandelse blev endnu vanskeligere. I forlængelse heraf udviklede der sig i kirken en tendens til at drage paralleller mellem kirkens modstandere og så de guddommeligt forbandede personer og folkeslag kirken antog for at være forfædre til den afrikanske race. Overfor kirkens fjende i det sydlige Missouri påpegede Oliver Cowdery således i 1834 at der ventede dem samme skæbne som den egypterne, Kams efterkommere, led da de satte sig op mod Guds udvalgte folk Israel.³⁹² I marts 1835 teoretiserede Phelps at Gud ville formørke frafaldende SDH's hud, og han erklærede samtidigt kirkens fjende generelt for arvinger til Faraos præster; "... *the real "black coats" of Egypt...*", der med magi kæmpede mod Moses og frigivelsen af Israel.³⁹³ Samme år beskrev han disse fjenders adfærd som, "... *more heathenish... and more savage... than... the untaught Hottentots.*"³⁹⁴ I forbindelse med Warren Parrish rolle i krakket af Kirtland Safety Society Bank stod der i august 1838 udgaven af Elders' Journal, "... *One thing we have learned that there are negroes who we[ar] white skins as well as those who wear black ones.*"³⁹⁵ Efter kirkens endegyldige udstødelse af Missouri intensiverede de SDH smedekampagnen mod kirkens modstandere. Om staten og dens guvernør Lilbur Boggs blev der i 1840 skrevet, "... *Sure such a governor would shed a darker polish on the blackened aspect of that disgraced state...*", mens selv samme Boggs i juni året efter i et digt blev kaldt en *Edomit*, og i 1843 sammenlignedes Missouri med det antikke Egypten.³⁹⁶

Sidst men ikke mindst var kirkens erfaring med Sorte Peter og Elijah Abel ikke de bedste. Begge mænd var kontroversielle, men også forskellige og det var deres medlemskab af kirken ligeledes. Af de ting der sandsynligvis blot fik folk til at række på smilebåndet var Sorte Peter overbevisning om af at kunne flyve. I sin iver for at bevise denne evne kastede Peter sig, med hjemmelavede vinger, ud fra et mindre højdedrag nær Lake Eries bred. Ikke overraskende endte han efter et fald på en seksten sytten meter, i toppen af et træ, uden dog at lide større skade. Mere alvorligt var Peters ønske om at gifte sig med en hvid kvinde, men idet Joseph ikke fik godkendelse hertil fra det hinsides blev Peter nægtet dette. Samtidigt hævdede Peter at være en profet og modtage åbenbaringer. Ligesom andre selvbestaltede profeter bragte disse påstande Peter i konflikt med

³⁹² Evening and Morning Star, marts 1834, bind 2, s. 141. Henvist til i *Brighamurst (1981)*, s. 45.

³⁹³ Messenger And Advocate, marts 1835, bind 1, s. 81-2. Citeret i *Brighamurst (1981)*, s. 45.

³⁹⁴ Messenger And Advocate, Oct., 1835, bind 2, s. 195. Citeret i *Brighamurst (1981)*, s. 45.

³⁹⁵ *Elders' Journal*, august 1838, s. 59. Citeret i *Brighamurst (1981)*, s. 45.

³⁹⁶ Times & Seasons, okt. 1840, bind 1, s. 184, & 1. juni 1841, s. 464. I bibelen er en Edomit en efterkommer af Esau, søn af Isak og Rebekka, han der solgte sin førstefødselsret til Jacob for en skål linser. Latterday-saint's Millennial star, bind. 4, aug. 1843, s. 63.

kirken, specielt efter at flere af Josephs åbenbaringer fra 1830-31 fordømte sådanne visioner udenfor kirkens eklesiastiske hierarki. Flere af disse profeter, inklusiv Peter, blev herefter udelukket af kirken.³⁹⁷ Elijah Abel på den anden side forblev et trofast medlem af kirken resten af sit liv. Den 3. marts 1836 blev han som sagt ordineret til det Melkisedekske præstedømme og i december 1836 blev han optaget i kirkens quorum af halvfjers, en af kirkens ledende organer med rank lige under apostelembedet. I 1839 emigrerede Abel til Nauvoo hvor han fik et tæt forhold til Joseph Smith. Her boede han for en tid i profetens hjem og Abel var tilstede under Josephs Smith Sen. sidste tid i 1840. I 1842 flyttede Abel til Cincinnati, Ohio, hvor han giftede sig, og i 1853 stødte han sig til de SDH i Salt Lake City. Hans tid i kirken var dog, ligesom for Sorte Peters vedkommende, ret kontroversiel. Under sit missionsarbejde i staten New York blev han anklaget for have dræbt en kvinde og fem børn. Han havde dog held til at forsvare sig mod anklagerne og forblev således en fri mand. I Canada endte Abel ligeledes i problemer men denne gang med medlemmer af kirken. Han blev kritiseret for dele af hans lære, og man anklagede ham for at have truet med at slå et andet mandligt medlem. På et møde mellem Joseph og Hyrum Smith, Sidney Rigdon og de halvfjers quorum diskuteredes Abels adfærd, men ingen disciplinære tiltag blev iværksat.³⁹⁸

Brigham Young Perioden 1844-52.

Tendens til at drage paralleller mellem kirkens fjender og sorte og deres gudsforbandede forfædre fortsatte og intensiveredes efter mordet på Joseph i sommeren 1844. I tidsskriftet *The Prophet* blev disse mordere således beskrevet som, "... *artificial black men...*", og flere i kirkens ledelse ytrede decideret håb om at Gud både ville forbande disse personer med hud der var lige så sorte som deres hjerter, og male dem med en farve end ikke sæbe kunne vaske af.³⁹⁹ Efter udstødelsen fra Nauvoo i vinteren 1846-47 og den efterfølgende flugt over prærien til Salt Lake dalen, priste Orson Spencer de SDH som overlegende alt imens han kaldte kirkens antagonist for sønner af både *Farao*, *Kain* og *Judas*.⁴⁰⁰ Også i forbindelse med det skisma kirken oplevede efter Josephs død blev afrikanere og deres forfædre inddraget. Brigham Young beskrev i den forbindelse sine rivaler, her iblandt Josephs tidligere rådgiver Sidney Rigdon, som, "... *faltered and... darkened...*", og Rigdon specifikt

³⁹⁷ Times & Seasons, 1. april, 1842, bind 3.

³⁹⁸ Bringhurst (1981), s. 36-8, & (1979) i *Bush og Mauss (1984)*, s. 131-2.

³⁹⁹ Prophet, 10. maj. 1845, citeret i Bringhurst (1981), s. 93. Bringhurst (1981), s. 93-4.

⁴⁰⁰ Latterday-saint's Millennial star, bind. 9, 1. nov. 1847, s. 327.

erklærede Young i november for en falden profet samtidig med at han sammenlignede ham med Kain.⁴⁰¹

Igennem hele sin historie havde kirken betragtet afrikanere som underlegne og forbandede, men efter Josephs død blev de SDH endnu mere yderliggående i deres racisme. Den 1. april 1845 karakteriserede Orson Hyde Kams efterkommere som ikke bare bebyrdet med, ”... *a black skin...*”, men ligeledes, ”... *a black heart...*”⁴⁰² Senere samme måned formulerede Hyde ligeledes en tese der gav Josephs lære om forudtilværelsen en racistisk drejning. Joseph havde allerede forklaret at der blandt Guds børn før skabelsen af det jordiske, eksisterede et hierarki der havde sit udgangspunkt i hvor helhjertet de enkelte ånder havde været i deres accept af Jehova som frelser, og hvor engageret de havde været for det gode i kampen mod Satan og hans engle.⁴⁰³ På baggrund heraf teoretiserede Hyde at der eksisterede en forbindelse mellem visse ånders angiveligt manglende mod, engagement, og krysteragtige neutralitet i den himmelske krig og den kanaanæiske forbandelse. Disse ånders vægelsindethed var ikke nok til at sende dem til helvede, men som straf blev de i stedet prædestineret til at fødes i den forbandede Kanaanæiske slægt, og dermed den afrikanske race.⁴⁰⁴ I august 1852 forklarede Orson Pratt, Hydes bror, hvorledes Gud havde holdt mange af de *noble* og *mægtige* ånder tilbage til genoprettelsen af Kristi kirke for at sende dem blandt de SDH, men samtidig afviste han kategorisk af Gud ville sende disse *noble* og *mægtige* ånder blandt, ”... *the Hottentots, the African negroes, the idolatrous Hindoos, or any other of the fallen nations that dwell upon the face of this earth*”.⁴⁰⁵ I juli 1851 beskrev W. W. Phelps Saltsø området som et sted hvor de forbandede Kanaaniter kunne bøje sig i ydmyg underdanighed for deres Herrer.⁴⁰⁶ I de efterfølgende årtier slog Brigham Young flere gange den afrikanske races underlegenhed fast. Han skildrede f.eks. sorte med ordrene, ”... *uncouth, uncomely, disagreeable and low in their habits, wild, and seemingly deprived of nearly all the blessings of the intelligence that is generally bestowed upon mankind...*”, og som blodtørstige, sen til nåde, samt, ”... *seemingly tame and almost imbecile...*”⁴⁰⁷

⁴⁰¹ Times & Seasons, 15 okt. 1844, bind 5, s. 682; 15. nov. 1844, se *Bringhurst (1981)*, s. 94.

⁴⁰² Times & Seasons, 1. april. 1845, bind 5.

⁴⁰³ Cooper, s. 103. Mauss (2003), s. 25.

⁴⁰⁴ Orson Hyde, *Tale givet til kirkens Højpræst Quorumet I Nauvoo, d. 25. april, 1845*. Citeret i *Bringhurst (1981)*, s. 87.

⁴⁰⁵ Orson Pratt, 29. aug. 1852. *Journal of Discourses, bind 1*, s. 62-63.

⁴⁰⁶ Deseret News, 26. juli, 1851. Citeret i *Bringhurst (1981)*, s. 68.

⁴⁰⁷ *Journal of Discourses*, bind 7, 290, d. 9. okt. 1859; *Millennial Star*, lederen, bind 27, s. 682, d. 28. okt. 1864, citeret i *Bush (1973)*, i *Bush og Mauss (1984)*, s. 73..

Ankomsten af en vis William McCary til Winter Quarters, Nebraska, i efteråret 1846 medvirkede sandsynligvis til at styrke Brigham Youngs antiparti overfor sorte.⁴⁰⁸ McCary, der var en selvproklameret profet med både afrikanske og indianske rødder, blev i starten tolereret af de SDH, men hen imod slutningen af marts 1847 var han faldet i unåde. Årsagen hertil var hans insisteren på besiddelsen af magiske evner der bl.a. gjorde ham i stand til at påtage sig afdøde bibelske profeter og apostles identiteter. Det faldt Brigham Young, der i vinteren 1847 var vendt tilbage fra Saltsødalen, for brystet og da McCary under et møde med Young og kirkens andre apostle først hævdede at være Adam og derefter Apostlen Thomas blev han forvist fra lejren. McCary forblev dog i området og da sommeren kom, var det lykkedes ham at skabe sig et følge af forhenværende SDH der havde fravalgt kirken og forladt lejren. I efteråret begyndte McCary at praktisere sin egen form for flerkoneri. Denne praksis indebar angiveligt et ritual hvor McCary og flere af hans hvide kvindelige disciple blev besejlet som mand og hustru gennem seksuelle ritualer.⁴⁰⁹ Disse nyheder vakte enorm opstandelse og vrede hos både Brigham Young og kirkens leder, og hos disse kvinders slægtninge blandt de SDH i Winter Quarters. Dødstrusler blev rettet mod denne, ”... *negro profet...*”, der i al hast fortrak sig til Missouri.⁴¹⁰

Arven efter Joseph af en stærkt racistisk racelære, traditionen blandt kirkens leder med at se en sammenhæng mellem kirkens inddragelse i debatten om slaveri og katastrofen i Jackson amtet, tendensen til at reagere på forfølgelse og modstand ved at drage paralleller mellem kirkens fjender, og så sorte og deres gudsforbandede forfædre, tilbøjeligheden til at betragte den afrikanske race som underlegen både intellektuelt, moralsk, og åndeligt, og sandsynligvis episoden med McCary i Winter Quarters, var faktorer der allerede under Brigham Youngs første år medvirkende til at skabe et intellektuelt miljø i kirkens ledelse, der var mere negativt stemt overfor den afrikanske race end på noget andet tidspunkt før i kirkens historie.

Umiddelbart fik det den konsekvens at kirken gradvist vendte tilbage til det proslaveriske standpunkt der kendetegnede kirken 1834-36. I tiden efter Josephs død var kirken stadig officielt modstandere af slaveri, men kirkens ledere blev hurtigt stadigt mindre villige til offentligt at støtte op om denne politik.⁴¹¹ Den 1. april 1845 stod der således dog i Times and Seasons, ” *The descendants of Ham... have been servants to both Shem and Japheth, and the abolitionists are*

⁴⁰⁸ Bush (1973), i Bush og Mauss (1984), s. 134-5. Bringhurst (1981), s. 93-4.

⁴⁰⁹ Nelson W. Whippels dagbog, d. 14. okt. 1847, Whippel Papers. Henvist til i Bringhurst (1981), s. 85.

⁴¹⁰ Zion's Revelle, d. 29. juli, 1847. Henvist til i Bringhurst (1981), s. 85.

⁴¹¹ Bringhurst (1981). s. 63.

trying to make void the curse of God, but it will require more power than man possesses to counteract the decrees of eternal wisdom.”⁴¹² Artikel var dog ikke normen og for en tid herskede der i kirken en Laissez-faire holdning til slaveri. Praksissen var hverken godkendt eller direkte forbudt, men de SDH opfordredes generelt til at skaffe sig af med eventuelle slaver inden de emigrerede til kirkens kolonier i og omkring saltsø dalen. Beslutningen var dog op til medlemmerne selv, og i 1850 der var mellem tres til firs afrikanske slaver i territoriet.⁴¹³

Kirkens uklare holdning til slaveri var dog kortlivet. Tilskyndet hertil af Brigham Young vedtog Utahs lovgivende d. 4. februar 1852 lovforslaget *An Act in Relation to Service* der indenfor territoriets grænser lovliggjorde praktiseringen af slaveri, og det ikke bare afrikanere men ligeledes af indianere.⁴¹⁴ Denne lov var for Youngs vedkommende motiveret af to forskellige grunde. For det første var han af den overbevisning at Kam genealogien var en direkte guddommelig blåstempling af den afrikanske races trælbinding.⁴¹⁵ I Missouri i 1830'erne havde Joseph accepterede slaveriet i syden ved ligeledes at bruge samme argument, men den beslutning traf han med det formål at bane vejen for kirkens tilbagevenden til Zion i Jackson amtet. I Illinois i 1840'erne forkastede Joseph Kam genealogien som et gyldigt argument for slaveri. Dette skifte havde, som tidligere nævnt, udgangspunkt i både personlige og politiske overvejelser, og det er i det hele taget bemærkelsesværdigt hvor lidt det religiøse i forhold til det politiske fyldte i Josephs syn på slaveri. Det vigtige er dog at Joseph i relation til denne praksis aldrig forkastede Kam argument med udgangspunkt i hans status som profet, eller på baggrund af teologiske overvejelser, og derfor var Brigham Young ikke forpligtiget til at følge hans eksempel.⁴¹⁶ I sin retfærdiggørelse af slaveriet gik Young teologisk en skridt videre end Joseph i 1834-36 havde gjort. Tilbage i februar 1835 teoretiserede W. W. Phelps at den afrikanske slægtslinje kunne føres helt tilbage til Kain, den første morder. Phelps teori var at Kam angiveligt havde gift sig med en mørkhudet efterkommer af Kain. Kains slægt blev således båret gennem syndfloden via Kams hustru og således videre til den afrikanske race gennem deres søn Kanaan.⁴¹⁷ Under en diskussion en aften syv år senere omtale Joseph Smith ligeledes afrikanere som, ”... *the sons of Cain...*”⁴¹⁸ Det er imidlertid den eneste kendte episode hvor Joseph refererede til en mulig forbindelse Kain og afrikanere, og derfor er det

⁴¹² Times and Seasons, 1. april, 1845, bind 6, s. 857.

⁴¹³ Bush (1973), i Bush og Mauss (1984), s. 67.

⁴¹⁴ ”Governor’s Message, to the Legislative Assembly of Utah Territory, January 5, 1852”, SDH Kirke Arkiver, refereret i Bush og Mauss (1984), s. 68.

⁴¹⁵ Bush (1973), i Bush og Mauss (1984), s. 69.

⁴¹⁶ Journal of Discourses, bind 2, s. 72 (18. feb. 1855).

⁴¹⁷ Brev skrevet d. 6. feb. 1835. Trykt i *Messenger & Advocate*, marts 1835, bind 1, s. 82. Bush s. 59-60, 100.

⁴¹⁸ 25. Januar, 1842. History of the Church, bind 4, s. 501.

svært at sige hvor meget denne teori fyldte hos profeten. Med Brigham Young fik Phelps teori imidlertid en central rolle i kirkens racelære idet han retfærdiggjorde slaveriet ud fra dels forbindelsen mellem Kam og Kain, og dels konspiration mellem Kain og Satans der ledte til mordet på Abel.⁴¹⁹ Således forklarede profeten senere, ”... *The seed of Ham, which is the seed of Cain descending through Ham, will, according to the curse put upon him, serve his brethren, and be a "servant of servants" to his fellow-creatures, until God removes the curse; and no power can hinder it.*”⁴²⁰ For Brigham Young var slaveri simpelthen var en del af racens natur og sorte var ifølge ham mere egnet dertil, ”... *then any other station in society.*”⁴²¹

For det *andet* var legaliseringen af slaveri paradoksalt nok motiveret af ønsket om at holde kirken udenfor den eskalerende nationale debat for og imod denne praksis. Forliget af 1850 mellem nord og syd staterne indebar at New Mexico og Utah territorierne selvstændigt kunne vælge enten at legalisere eller forbyde slaveri. Brigham Young valgte legalisering men *An Act in Relation to Service* var konstrueret på en sådan måde at den kom til at virke som et værn mod en større tilstrømning af sorte til Utah, hvilket Young bekræftede i december 1852.⁴²² En række forskellige krav skulle sikre sig dette ønskede udfald. Eks. v. kunne en slave kun føres ind eller ud af territoriet af egen fri vilje, og i territoriet kunne salget af en slave ligeledes kun gennemføres såfremt slaven igen indvilligede heri. Der ud over var slaveejereren ligeledes forpligtiget til at sørge for en høj standard af forplejning, indlogering, og uddannelse, og han var der ud over begrænset i sine muligheder for at straffe sin slave skulle han ønske det. Sidst men ikke mindst kriminaliserede *An Act in Relation to Service* seksuel samkvem mellem slaveejereren og slaven. De der brød denne lov stod til en bøde på 500-5000\$.⁴²³ Den d. 16. januar, altså måneden før, havde Brigham Young dog truet de SDH med endnu mere alvorlige konsekvenser end bøde for en sådan en forbrydelse, ”... *If the white man who belongs to the chosen seed mixes his blood with the seed of Cain, the penalty, under the law of God, is death on the spot.*”⁴²⁴ Der er ingen tegn på at Brigham Young nogen sinde

⁴¹⁹ Wilford Woodruffs dagbog d. 16. Januar 1852. Henvist til i Bringham (1981), s. 69; & Bush (1973), i *Bush & Mauss (1984)*, s. 69.

⁴²⁰ *Journal of Discourses* bind 2. s. 184, 18 feb. 1855. Se også bind 7. s. 290-91, 9. okt. 1859.

⁴²¹ ”Governor’s Message, to the Legislative Assembly of Utah Territory, January 5, 1852”, SDH Kirke Arkiver, refereret i Bush og Mauss (1984), s. 68.

⁴²² Message to the Legislature of Utah from Governor Brigham Young, 13. dec. 1852, henvist til i Bush (1973), i Bush og Mauss (1984), s. 69.

⁴²³ *An Act in Relation to Service*, s. 160-62, henvist i Bringham (1981), s. 70. Se også Bush (1973), i Bush & Mauss (1984), s. 69.

⁴²⁴ *Journal of Discourses*, bind 10, s. 110; *Journal of Wilford Woodruff*, January 16, 1852 (Historical Department of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints), citeret i Hansen (1981), s. 195.

gik så vidt, men racerenhed var ikke desto mindre et ideal han efterstræbt. McCary's seksuelle omgang med hvide SDH kvinder har sandsynligvis været medvirkende årsag dette.⁴²⁵

Sammenfatning.

Den evangeliske universalisme og forsigtig race optimisme der, i det mindste efter datidens standarder, indledningsvist kendetegnede kirken endte med de SDHs udstødelse af Jackson amtet, Missouri. Denne katastrofe blev tolket ud fra kirkens indblanding i debatten om slaveri og eftersom magt ikke kunne åbne døren til Zion igen tog kirken afstand til sorte både teologisk og politisk.

Det resulterede i fremkomsten af nye mormonske skrifter der støttede udformningen af en stærkt racistisk racelære hvor den afrikanske race blev betragtet som efterkommere af de guddommeligt forbandede bibelske personer Kain, Kam, og Kanaan. Sådanne forbandelser, hvis tegn var den mørke hud og den flade næse, blev betragtet arvelig og knyttet til racen som helhed.

Generelt set blev den mørke hud set som et tegn på degenerering og åndelig og fysisk korrupion, samt, eftersom de var under en guddommelig forbandelse, ligeledes et problematisk forhold til selve Gud. Således blev den afrikanske race set som den lavest etniske gruppe i hierarkiet etableret mellem efterkommerne af Noahs tre sønner; *Sem, Jafet, og Kam*.

Politisk brugte Joseph den afrikanske race i et forsøg på at vende tilbage til Zion i Independence. Det gjorde han ved at tage afstand til abolitionisterne og acceptere slaveriet ud fra Kam genealogien. Senere forkastede han dette argument, men hans efterfølger Brigham Young brugte både Kain tesen og Kam genealogien til i 1852 at retfærdiggøre legaliseringen af slaveriet i Utah territoriet. Ydre mere fik forfølgelsen af de SDH den konsekvens at der opstod et intellektuelt miljø i kirken hvor det blev kutyme at drage paralleller mellem sorte, deres forfædre, og så kirkens fjender. Denne udvikling var ligeledes påvirket af en række dårlige erfaringer med flere fri sorte der sluttede sig til kirken i 1830'erne og 40'erne.

End resultatet blev en næsten total marginalisering af den afrikanske race i kirken.

⁴²⁵ Hansen (1981), s. 192-96.

Institutionaliseringen af Præstedømmeforbuddet.

6. Det Sidste Skridt Mod Forbuddet.

Det sidste skridt i undergravelsen af den afrikanske races plads i kirken kom med institutionaliseringen af et universelt forbud mod at ordinere disse til præstedømmet. Det skete da Brigham Young d. 16. januar, altså måneden før legaliseringen af slaveri, overfor Utahs lovgivende forsamling erklærede afrikanere for uværdige til at holde præstedømmet.⁴²⁶ Ligesom med legaliseringen af slaveri begrundede Young præstedømmeforbuddet ud fra det biologiske slægtskab mellem Kain og den afrikanske race, ”*Any man having one drop of the seed of Cain...in him cannot hold the priesthood and if no other Prophet ever spake it before I will say it now in the name of Jesus Christ I know it is true and others know it.*”⁴²⁷ To år senere i kirkens tabernakel⁴²⁸ i Salt Lake City forklarede profeten, ”*When all other children of Adam have had the privilege of receiving the Priesthood... it will be time enough to remove the curse from Cain and his posterity.*”, og i 1859, “... *Until the last ones of the residue of Adam’s children are brought up to that favorable position, the children of Cain cannot receive the first ordinances of the Priesthood.*”⁴²⁹ I talen givet i december 1854 forklarede Brigham Young at Kain myrdede Abel med det formål at hans egen slægt i fremtiden ville blive den dominerende på jorden. Ifølge apostlen Lorenzo Snow belærte Young senere at de ånder der i forudtilværelsen allerede var knyttet til Kains slægtslinje kun kunne komme ind i verden gennem ham og at denne slægt, for at den ikke skulle få nogen fordel over de andre slægtslinjer, nægtedes præstedømmet. Angiveligt havde Kains efterkommere dog muligheden

⁴²⁶ Det er i den forbindelse ikke urimeligt at stille spørgsmålet; *hvad har en tale givet i en lovgivende forsamling at gøre med kirkelig praksis og teologi?* Her er det vigtigt at erindre, at Brigham Young både tjente som Guvernør og Kirkelig leder. Skellet mellem kirke og stat var næsten ikke-eksisterende på dette tidspunkt. Samtidig bestod Utahs lovgivende forsamling næsten udelukkende af kirkens leder og lægmedlemmer. Derfor var en teologisk proklamation til den lovgivende forsamling ligeledes var en proklamation til kirken.

⁴²⁷ Governor’s Message, to the Legislative Assembly of Utah Terretory, January 16, 1852”, SDH Kirke Arkiver, refereret i Bush (1973), i Bush og Mauss (1984), s. 70.

⁴²⁸ En religiøs bygning kirken bl.a. bruger til konferencer og religiøse højtideligheder.

⁴²⁹ Journal of Discourses, bind 2, s. 142-43, (d.3. dec. 1854); bind 7, s. 290-91, (d. 9. okt. 1859). Citeret i Bush (1973), i Bush og Mauss (1984), s. 71.

for at fornægte deres forbandede forfader, men i stedet valgte de at ære ham og måtte derfor bære hans byrde.⁴³⁰

Som en officiel praksis i kirken kan præstedømmeforbuddet ikke dateres til tidligere end d. 16. januar 1852, men der meget der tyde på at et sådant forbud både har været diskuteret og indført på et uofficielt plan længer for dette tidspunkt. I 1849 under et møde med de tolv apostles quorum forklarede, Præsident Young ifølge apostel Lorenzo Snow⁴³¹ følgende, ”*The Lord had cursed Cain’s seed with blackness and prohibited them the Pristhood.*”⁴³² Denne bemærkning var ikke en del af en længere diskussion, ej heller var den en bekendtgørelse af en nylig truffen beslutning. Som historikeren Esplin (1979) påpeger, faldt profetens bemærkning som, ”... *an offhand recital of understood fact.*”, under en samtale mellem Ældste Snow, Præsident Young, og et uspecificeret antal andre apostle før mødets begyndelse.⁴³³ Ifølge Ældste Snow var samtalens emne end ikke selve forbuddet men derimod dets teologiske fundament, og hvorom det ville være en længerevarende praksis. Næsten to år tidligere refererede apostlen Parley P. Pratt sandsynligt til forbuddet i en tale til nogle SDH i Winter Quarters den 25. april 1847. Her bød han de trofaste SDH at drage mod vest, og i det tilfælde at nogle ønskede at følge, ”... *this Black man (William McCary) who has got the blood of Ham in him witch lineage was cursed as regards the Priesthood...*”, ja så kunne de gøre det.⁴³⁴ I d. 1. april 1845 udgaven af *Times & Seasons* redigerede apostlen John Taylor en artikel i hvori Kams efterkommeres mørke hudfarve blev beskrevet som, ”... *a curse that has followed an apostate of the holy priesthood...*”⁴³⁵

Taylors udtalelse i *Times & Seasons* er den tidligste ikke skriftlige kilde hvori en kirkeleder sætter spørgsmålstejn ved Kam slægtens ret til præstedømmet. Her før skal vi helt tilbage til 1835 og Abrahams bog hvori Farao, en efterkommer af Kam, ”... *var af den slægtslinje, igennem hvilken han ikke kunne få retten til præstedømmet...*”⁴³⁶

⁴³⁰ Journal of Discourses, bind 2, s. 142-43, (d. 3. dec. 1854). Lorenzo Snow se Bush (1973), i Bush og Mauss (1984), s. 71.

⁴³¹ Lorenzo Snow’s blev d. 13. sep. Opretholdt som kirkens femte præsident. Han tjente i denne stilling frem til sin død d. 10. okt. 1901. Præsident Snow var den profet der indførte kirkens *Tiende love*, den praksis hvorved kirken kræver at dens medlemmer hver måned betaler ti procent af deres brutto indkomst til kirken.

⁴³² Journal Historie, 13. feb., 1849. Citeret i Bush (1984), s. 38, 70.

⁴³³ Esplin (1979), s. 394.

⁴³⁴ Minutes for 15. April 1847, Brigham Young Papers, Church Archives. Citeret i Esplin (1979), s. 395.

⁴³⁵ Times & Seasons, d. 1. apr. 1845, bind 6, s. 857.

⁴³⁶ Abr. 1:26-27.

Som nævnt i forskningsoversigten stod historikerne Fawn M. Brodie (1945) og Stephen L. Taggart (1970) for udformningen af hvad der senere blev kaldt *Missouri tesen*. Årsagen til præstedømmeforbuddet var for dem begge de slaverelaterede problemer der tvang kirken ud af Jackson amtet i Missouri, men de var uenige hvad angår tidspunktet for indførelsen af denne praksis. Brodie daterede forbuddet til 1835-36, mens Taggart anerkendte at kirken i de nordlige stater vedblev at ordinere sorte til præster helt frem til 1841. Udgangspunktet for deres konklusion var for det *første* Josephs accept af Kam genealogien, og for det *andet* hans oversættelse af *Abrahams bog*.⁴³⁷ Som Taggart (1970) skriver, ”... *With the publication of The Book of Abraham all of the elements for the Church’s policy of denying the priesthood to Negroes were present... The extension of the curse of Canaan to include priesthood denial was provided by The Book of Abraham...*”⁴³⁸

Historikeren Lester E. Bush kritiserede over flere omgange *Missouri tesen*. For det *første* var det en af Bushs fundamentale antagelser at oversættelsen af *Abrahams bog* var autentisk. Det betød at historien hvori Faraos nægtes præstedømmet pga. hans slægtsforbindelse med Kam ikke kunne tillægges Joseph personligt. I sin analyse noterede Bush sig for det *andet* at kernen i fortællingen om Faraos først og fremmest drejer sig om selve retten til præstedømmet i stedet for eksklusionen af en specifik race herfra, men han medgav samtidigt at begge temaer kan have sin plads i teksten, og at senere kirkeledere helt sikkert tolkede teksten i denne retning.⁴³⁹ For det *tredje* hæftede Bush sig ved at præstedømmet ikke blev refereret til under de diskussioner der i perioden 1835-36 fandt sted indenfor kirken angående slaveri. Det var påviseligt at Joseph indførte et forbud i syden, og muligt at han havde overvejet at gøre det universelt, men i ingen tilgængelige kilder fra denne periode og frem gjorde han brug af *Abrahams bog* til at retfærdiggøre en sådan beslutning. Bush medgav at Joseph utvivlsomt accepterede at den afrikanske race var efterkommere af Kam og Kain. Han påpegede dog at denne slægtsmytologi for det *første* ikke kunne forsvares ud fra Bibelen og de mormonske skrifter, og for det *andet* at der heller ikke på dette punkt eksisterer kilder hvoraf det fremgår at Joseph relaterede dette slægtsforhold til præstedømmet.⁴⁴⁰ Tværtimod blev den tidligere slave Elijah Abel ordineret til præst d. 3. marts 1836, altså året efter Josephs oversættelse af *Abrahams bog*. For det *fjerde* påpegede Bush at der i reglerne for ledelsen af Kirtland (1836) og Nauvoo (1840) templerne ikke findes tegn på nogen form for racediskrimination, og det til trods for

⁴³⁷ Brodie (1945), s. 131-33, 172-74. Taggart (1970), s. 12, 13-14, 28, 59.

⁴³⁸ Taggart (1970), s. 59.

⁴³⁹ Bush (1984), i *Bush & Mauss* (1984), s. 204.

⁴⁴⁰ Bush (1969), i *Op.cit.*, s. 35-37, 40-41, 60; Bush (1984), i *Op.cit.*, s. 205.

at Nauvoo templet var i brug frem til de SDH's udvandring i 1846-47. På grund af det af det mangelfulde kildemateriale slog Bush fast at vi idag ganske enkelt ikke med sikkerhed kan sige, ”... *what Joseph understood the implications of the book of Abraham to be for contemporary blacks, at any time between 1837 and his death in 1844.*”⁴⁴¹ Bush konkluderede i sidste ende at præstedømmeforbuddet først blev indført som praksis af Brigham Young i foråret 1847, sikkert umiddelbart før Pratts tale i Winter Quarters sidst i april, og at Young teologisk set tog afsæt i Kain tesen. Bush skilte dog ikke Joseph helt og aldeles fra forbuddet idet det var med udgangspunkt i, ”... *the full scriptural legacy left by Joseph Smith*”, og ikke i nye åbenbaringer at profeten tog denne beslutning. Josephs rolle var således at han tilvejebragte den tekstsammenhæng der efter hans død førte til forbuddet, samt at det var højst usandsynligt at Brigham Young og kirkens øvrige ledelse betragtede forbuddet, som et skridt væk fra Joseph førerskab. For dem var denne praksis en logisk applikation af arven efter Joseph.⁴⁴²

Der er dog flere grundlæggende problemer i Bushs tese. Det første har at gøre med autensiteten af Abrahams bog. Dette spørgsmål har været et hedt emne blandt akademiker og lægfolk både i og udenfor kirken. Under skismaet i kirken i 1844-45 modsatte Josephs mor Lucy Marc Smith og hans hustru Emma Smith sig Brigham Young og apostlenes krav på lederskabet af kirken. Herefter nægtede de to at følge hovedparten af de SDH til Saltsø dalen. De rejste derefter øst på og med sig tog de to kvinder de originale papyrus ruller hvorfra Joseph havde oversat Abrahams bog. Senere solgte Emma papyrus rullerne til St. Louis Museum der i juli 1863 videre solgte disse til Chicago Museum. Dette museum brændte ned under oktober 1871 branden der ødelagde store dele af Chicago. I forlængelse heraf blev papyrusrullerne formodet tabt for bestandigt og derfor var der ikke nogen sikker måde enten at verificere eller falsificere Josephs arbejde på. I 1966 dukkede rullerne imidlertid op på *The New York Metropolitan Museum of Art* og året efter blev de overdraget til kirken. Efterfølgende undersøgelser foretaget af akademikere fra kirkens *Brigham Young University* i samarbejde med ikke-SDH egyptologer konkluderede at de ruller fra hvilken Joseph havde oversat Abrahams bog, i stedet for at være fra Abrahams tid godt totusinde år f. Kr., var ganske almindelige egyptiske begravelsestekster dateret til ikke tidligere end år femhundrede f. Kr..⁴⁴³ Flere teorier, nogen mere farverige end andre, er blevet fremført af akademikere fra kirken i

⁴⁴¹ Bush (1984), i *Bush & Mauss* (1984)s. 207.

⁴⁴² Op.cit., s. 208.

⁴⁴³ Larson (1992), s. 61. For en oversættelse af papyrusrullerne se Op.cit., s. 88-111. Se. også http://en.wikipedia.org/wiki/Book_of_Abraham

et forsøg på at genforene teksten i Abrahams bog med papyrusrullerne, men den eneste videnskabeligt troværdige konklusion syntes at være, at Joseph selv forfattede Abrahams bog.⁴⁴⁴

Hvad siger Abrahams bog så angående Kam, Faraos, slægt, og præstedømmet? Hvorfor blev Faraos nægtet dette privilegie? Det forklares her at Egypten blev opdaget af en datter af Kam og at hun lod sine sønner bosætte sig her.⁴⁴⁵ Denne kvindes ældste søn, altså Kams barnebarn, blev Egyptens første Faraos og den styreform han oprettede var en efterligning af, ”... *Kams styreform, som var patriarkalsk.*”⁴⁴⁶ Men hvorfor var Faraos styreform kun en efterligning? Ifølge den lineære opfattelse af præstedømmet ved vi at den patriarkalske styreform er en præstedømmelig styreform, og at denne kun kunne gives videre fra far til søn. Faraos kunne således kun gøre krav på præstedømmet via sin forfader Kam, hvilket han gjorde, men da ledet mellem Kam og ham selv var en kvinde tilhørte Faraos, ”... *den slægtslinje, igennem hvilken han ikke kunne få retten til præstedømmet.*”⁴⁴⁷ Der er intet i teksten her, eller andre steder i de mormonske skrifter, der forbinder Kams hustru Egyptus med Kain, men selve navnet *Egyptus* betyder ifølge historien *det der er forbudt.*⁴⁴⁸ I stedet fortælles det hvorledes Noah forbandede Kam, ”... *hvad angår præstedømmet...*”, samt at via Kams datters sønner, hvoraf den ældste som sagt blev Faraos, ”... *nedstammede... den race, som videreførte forbandelsen i landet.*”⁴⁴⁹ Det betyder først og fremmest at Faraos og hans brødre, selv hvis bindeleddet mellem dem og Kam havde været en mand, var forment præstedømmet idet de var under guddommelig forbandelse, og dernæst at denne situation ligeledes var gældende for deres efterkommere. Eksklusionen af en hel race fra præstedømmet er således et væsentligt mere centralt tema i Abrahams bog end Bush anerkender.

Der er samtidigt ingen tvivl om at Joseph allerede før hans arbejde med Abrahams bog accepterede Kam genealogien, og skilte Kam og hans efterkommere ud fra gruppen af ikke-jøder. Idet Joseph må anses for at have forfattet Abrahams bog, falder Bushs antagelse om at Joseph i ingen tilgængelige kilder ikke relaterede Kam genealogien til præstedømmet. I forlængelse heraf kunne argumentet fremføres at Abrahams bog kun omtaler den patriarkalske orden og ikke selve det Melkisedekske præstedømme, i hvilket tilfælde Joseph således igen fritages fra at have relateret Kam genealogien til præstedømmet. Her er det vigtigt at erindre at i 1835 hvor Joseph færdiggøre

⁴⁴⁴ Se Larson (1992), s. 114-140, for en gennemgang af de mest fremtrædende af disse teorier.

⁴⁴⁵ Abr. 1:23-4.

⁴⁴⁶ Abr. 1:25.

⁴⁴⁷ Abr. 1:25-27.

⁴⁴⁸ Abr. 1:23.

⁴⁴⁹ Abr. 1:23-4, 26.

de første kapitler i Abrahams bog var der ingen distinktion mellem den patriarkalske orden og det Melkisedekske præstedømme i profetens teologi. Eller sagt på en anden måde; det Melkisedekske og patriarkalske præstedømme var på dette tidspunkt ét og samme præstedømme.

Der rigtigt nok intet belæg for at konkludere at et universelt forbud med baggrund i Kam genealogien blev indført på så tidligt et tidspunkt som 1835-36. Joseph betragtede helt sikkert den afrikanske race som forbandet i kraft af deres Kamitiske ophav, men ordineringen af Elijah Abel til præst i kirken er en klar indikator om at han, i det mindste på dette tidspunkt, ikke havde draget den konklusion at præstedømmet, til forskel fra slaveri, stadig var en del af den Kanaanæiske forbandelse.

Spørgsmålet er da om vi, som Bush mener, skal på den anden side af 1844 før præstedømmeforbuddet blev praksis. Der er flere forhold der taler imod dette. I hans tale fra d. 16. januar 1852 hentydede Brigham Young for det *første* til at andre end han selv allerede var klar over at efterkommerne af Kain ikke var værdige til at hold præstedømmet.⁴⁵⁰ For det *andet* skildrede Pratt i hans tale i Winter Quarters d. 25. april 1847 Kam slægten som forbandet hvad angår præstedømmet, en udtalelse der uden tvivl var inspireret af Abrahams bog. Dette indikerer at Pratt allerede på dette tidspunkt var fuldt ud var bekendt med forbuddet. Pratt var efter en missionsrejse til England stødte sig til Præsident Young og flere apostle i Winter Quarters d. 8. april.⁴⁵¹ Den 14. april, blot seks dage senere, og ti dage før Pratts tale, rejste Brigham Young videre for at undersøge Saltsø dalen som et muligt sted for de SDH at slå sig ned. Det er ikke umuligt at Young i tidsrummet mellem 6. og 13. april drøftede forbuddet med kirkens lederskab, især ikke hvis man tager episoden med William McCary i betragtning, men konfronteret med de mange problemer der kendetegnede Youngs første tid som profet - splittelse og skisma i kirken, presset for at færdiggøre Nauvoo templet under massiv forfølgelse fra kirkens fjender, samt den efterfølgende udstødelse fra Nauvoo og flugten til Winter Quarters i vinteren 1846-47 – er dette scenarie, som også Esplin påpeger, ret usandsynligt.⁴⁵² For det *tredje* udfordrede William I. Appelby, hovedansvarlig for kirkens aktiviteter i de østlige stater, i juni 1847 Walker Lewis præstestatus. Lewis blev som sagt ordineret til præst i sommeren 1843, men i et brev til Brigham Young spurgte Appelby profeten hvormod ordinationen af sorte til præstedømmet var tolereret af Gud, ”... *If it is, I desire to know it*

⁴⁵⁰ Governor’s Message, to the Legislative Assembly of Utah Terretory, January 16, 1852”, SDH Kirke Arkiver, refereret i Bush (1973), i Bush og Mauss (1984), s. 70.

⁴⁵¹ Minutes for 15. April 1847, Brigham Young Papers, Church Archives. Citeret i Esplin (1979), s. 395.

⁴⁵² Esplin (1979), s. 395.

as I have yet to learn it.”⁴⁵³ Brevet nåede først frem til Winter Quarters efter Young var rejst til Saltsø dalen og allerede inden profeten igen vendte tilbage hertil havde Appelby sluttet sig til selv til trosfælder i Winter Quarters. Derfor nåede Young aldrig at give Appelby et skriftligt svar. Pratts tale i april 1847, den pressede situation kirken og Brigham Young befandt sig i perioden 1845-47, og Taylors artikel fra april 1845 åbner op for den mulighed at forbuddet kan have været praksis i kirken før Josephs død i 1844.

Hvis Brigham Youngs personlighed og ledelsesstil tages i betragtning er det er samtidigt usandsynligt at han skulle have stået for en sådan teologisk nyskabelse. Young var først og fremmest discipel af Joseph og ud fra hans optik havde Joseph overdraget ham ansvaret for at fuldføre et specifikt program hvori den mest centrale opgave var færdiggørelsen af, ”... *the Nauvoo Temple, removing to the West*”, og, ”... *beginning a literal Zion*...”⁴⁵⁴ Som en del af sit profetiske kald gjorde Brigham Young godt nok krav på åbenbaring, men han betragtede Joseph som det redskab igennem hvilket Gud havde gengivet formen og principperne for præstedømmet og lederskabet af riget, og Young følte sig ansvarlig overfor både Gud og Joseph i udførelsen af hans arbejde.⁴⁵⁵ Profeten afviste der ud over at han selv var forbuddets ophavsmand, og han følte det var ude af hans personlige kontrol. Forbuddet var i stedet et sandt og evigt princip, ”... *the Lord Almighty has ordained, and who can help it*...”⁴⁵⁶

Hvis Joseph selv indførte et universelt præstedømmeforbud er Nauvoo perioden 1843-44 af flere grunde det mest sandsynlige tidspunkt. Det var på dette tidspunkt at den identitetsdannende proces indenfor kirken tog sin endelige form via Josephs pagtslære. Kirken var en teokratisk nation, men ikke bare en hvilken som helst nation. Den var Israel, Guds eget pagtsfolk, unik iblandt alle andre. Allerede i 1832 begyndte Joseph og andre ledende SDH at anse sig selv og hinanden for at være virkelige biologiske israelitter. Pagtslæren konstrueret i Nauvoo perioden åbnende op for adopteringen af Ikke-israelitterne ind i Israel gennem dåben. De mormonske israelitter kunne gennem pagtsritualer udført i kirkens templer træde ind i præstedømmets evige patriarkalske familierelaterede orden. Josephs pagtslære definerede således klart og kompromisløst hvem der var – og ikke var - en Israelit. På den måde var denne lære med til at redefinere og forstærkede barriererne mellem de tre etniske kategorier i hans racelære; *Israelitter, Ikke-israelitter, og*

⁴⁵³ William L. Appelby til Brigham Young, 2. juni 1847, William L. Appelby Papers, Lds Church Archives. Citeret i *Bringhurst (1981)*, s. 91.

⁴⁵⁴ Op.cit., s. 397.

⁴⁵⁵ Op.cit., (1979), s. 396-97.

⁴⁵⁶ Prædiken d. 5. feb. 1852, Brigham Young Papers, Church Archives. Citeret i *Esplin (1979)*, s. 400.

Afrikanere. Siden pagtsritualerne er uløseligt forbundet til præstedømmet – under disse ritualer salves mænd bl.a. til at blive konger og præster – var/er mænds adgang til templerne afhængig af deres status som præster. Selvom der, som det før er blevet nævnt, ikke er tegn på racediskrimination i reglerne for hverken Kirtland og Nauvoo templerne, så er der dog intet der tyder på at sorte i Nauvoo perioden deltog i disse pagtsritualer, hverken hvad angår mænd eller kvinder. Det kan skyldes det forhold at meget få sorte opholdt sig i Nauvoo på dette tidspunkt. I 1842 forlod Elijah Abel f. eks. byen og flyttede til Cincinnati. Årsagen hertil er ukendt, men at Abels emigration kan være relateret til pagtsritualerne er en interessant men dog højst spekulativ tanke historikere indtil videre ikke har taget op. Flere gange inden sin død i 1885 bad Abel om adgang til templet for der at modtage sin begavelse og deltage i pagtsritualerne, men hver gang fik han afslag.⁴⁵⁷ Til trods for dette forblev han dog loyal mod kirken. Walker Lewis, der blev ordineret til præst i sommeren 1843, nåede aldrig til Nauvoo. Han forblev boende i Lowell, Middlesex amtet, Massachusetts frem til marts 1851 hvor han emigrerede til Salt Lake City.⁴⁵⁸ Efter legaliseringen af slaveri i februar året vendte Lewis tilbage til Lowell i Massachusetts og forlod efterfølgende kirken.⁴⁵⁹

Allerede inden Nauvoo havde Joseph dels knyttet præstedømmet til Israel, altså kirken, og dels til den israelitiske slægt. Som en institution var kirken eneforvalter af al guddommelig autoritet på jorden, og kun israelitter kunne få del heri gennem dåben. Selve ledelsen af de mormonistiske teokrati var bygget op omkring præstedømmet i en hierarkisk ecclesiastisk struktur. Principielt havde alle mandlige medlemmer ret til præstedømmet i kraft af deres nye status som Israelitter. Det betød at kirken teoretisk set åbnede op for inkludering i det hellige Guds sanktioneret ledelse af en race der i SDH teologi og mytologi blev beskrevet i meget racistiske, negative, og nedladende vendinger. De var ikke bare efterkommere af Kain, Kam, og Farao, de var ligeledes alle andre racer åndeligt og intellektuelt underlegne. Og her oveni havde kontroversielle personer Sorte Peter, Elijah Abel, Walker Lewis, og ikke mindst William McCary heller ikke givet kirken de bedste erfaringer med denne gruppe mennesker. I december 1842 udtrykte Joseph tvivl om sortes ledelses evner. Dette gjaldt godt nok deres evne til selvstyre, men det siger meget om hans syn på denne races formåen i dette henseende.⁴⁶⁰ Et par dage senere indikerede profeten at sorte havde et potentialet,

⁴⁵⁷ Bringhurst (1979), i Bush & Mauss (1984), s. 136-37.

⁴⁵⁸ C'Donovan (2006), s. 89-90.

⁴⁵⁹ Op.cit., s. 95-96.

⁴⁶⁰ Joseph Smith's dagbog d. 30. dec. 1842. Lds Church Arcives. Citeret i Bringhurst (1981), s. 86.

men at de var underlegne idet de, ”... *came into the world slaves mentally and physically.*”⁴⁶¹ I forlængelse heraf erklærede han kort før hans død at, ”*Africa, from the curse of God had lost the use of her limbs...*”⁴⁶² Det er sandsynligt at Joseph nåede til den konklusion, at sorte, bl.a. på grund af forbandelsen, simpelthen ikke havde den åndelige og intellektuelle formåen der skulle til for at fungere i teokratiets hierarki, og at han på den baggrund enten ekskluderede sorte fra præstedømmet, eller som et minimum drøftede dette med hans rådgiver og de tolv apostle. Hvorom alting er så var det lige præcist det Brigham Young gav udtryk for i en tale i januar 1852 til Utahs lovgivende forsamling. Han forklarede her at sorte ikke kunne, ”*bear any...pristhood*”, eller, ”... *bear rule in any place...*”⁴⁶³

Bushs insisterende på førstehåndskilder hvori Joseph utvetydigt ekskluderede sorte fra præstedømmet gør ham efter min mening blind for den akkumulerende mængde af indicer der peger i retning af Joseph Smith som ophavsmanden til forbuddet. Manglen på dokumentation herfor betyder nødvendigvis ikke at en sådan hypotese er forfejlet. Ifølge Dean Jesse er kun 54 ud af omkring 250 offentlige prædikener kendt, og i løbet af sin ledelse af kirken holdte Joseph et utal af møder med hans rådgiver i kirkens præsidentskab og de tolv apostles quorum, møder hvoraf intet referat i dag eksistere eller måske nogen sider har eksisteret.⁴⁶⁴ Ikke overraskende havde disse leder altså i langt større omfang adgang til Josephs lære end vi i dag har. I en tale givet i april 1845 indikerede Orson Hyde da også at der var aspekter af Josephs lære angående den Kanaanæiske forbandelse der kun havde været tilgængelig for de aller højst placerede leder i det mormonske hierarki. Forbandelsen var i hans egne ord, ”... *among the mysteries of the kingdom...*”⁴⁶⁵ Hyde omtalte imidlertid ikke selve præstedømmets placering i relation til forbandelsen, men i stedet forholdet mellem slægtsgenealogi og retten til lederskab i kirken.⁴⁶⁶

⁴⁶¹ Den 2, jan. 1843. History of the church, bind 5., s. 217-18. Citeret i *Bringhurst (1981)*, s. 86.

⁴⁶² Times & Seasons, d. 15. maj 1844. Citeret i *Bringhurst (1981)*, s. 86.

⁴⁶³ ”Speech by Gov. Young in Counsel on a Bill relating to the Affrican slavery“, d. 23. januar 1852, Brigham Young Papers, SDH Kirke Arkiver. Citeret i *Bringhurst (1981)*, s. 124.

⁴⁶⁴ Jesse, Dean.(Tidligere leder af *Lds Historical Department*). Henvist til i *Esplin,(1979)*, s.398.

⁴⁶⁵ Orson Hyde, tale givet til Højpræsternes Quorum, d. 27. april, 1845. Citeret i *Esplin,(1979)*, s.398.

⁴⁶⁶ Esplin (1979), s. 398.

Konklusion.

Hvad kan vi afslutningsvis sige om præstedømmeforbuddets baggrund, om dets årsager, og tidspunktet for dets indførelse som praksis i kirken? Missouri tesen, som formuleret af Brodie og Taggart, knyttede præstedømmeforbuddet sammen med kirkens udstødelse fra dets hellige Zion i Independence, Jackson amtet, Missouri. De betragtede begge Abrahams bog som forbuddets teologiske fundament, men de var uenige om tidspunktet for forbuddets indførelse som praksis i kirken. Brodie mente denne begivenhed fandt sted i forbindelse med Josephs arbejde på oversættelsen af Abrahams bog i 1835-36. Taggart derimod anså perioden omkring offentliggørelsen af Abrahams bog i 1842 som det mest sandsynlige tidspunkt for forbuddets begyndelse.

Der ingen tvivl om at kirkens ophold i denne stat forringede den afrikanske races stilling i kirken. Udstødelsen af Zion blev af Joseph tolket som en konsekvens af kirkens ufrivillige inddragelse i debatten om praktiseringen af slaveri, og herefter tog Joseph Smith både politisk og teologisk afstand til den afrikanske race. Politisk ved at acceptere praktiseringen af slaveri, og teologisk ved at konstruktionen af en racistisk racelære rette mod sorte. Han inddelte menneskeheden i tre forskellige etniske kategorier; *Israelitter*, *Ikke-israelitter*, og *Sorte/Afrikanere*, og oprettede et hierarki imellem disse. Joseph forviste den afrikanske race til nederste plads i dette hierarki, og beskrev dem som gudsforbandede i kraft af deres slægtskab Kain, Kam, og Farao. Dette slægtskab og denne tilstand indebar at racen generelt var afbilledet, som både åndeligt og intellektuelt degenererede. Dette negative syn på sorte blev af de SDH brugt i en verbal krig mod kirkens fjender, der sammenlignedes med den afrikanske races forbandede forfædre. Det betød samtidigt at der i kirken opstod et intellektuelt miljø der dyrkede racens angiveligt negative karaktertræk. Forfølgelsen af kirken op gennem 1840'erne medvirkede til at intensiverer denne udvikling. Samtidig havde kirken en række dårlige erfaringer med flere kontroversielle frie sorte. Josephs racelære og de sortes placering heri muliggjorde kirkens racistiske praksis manifesteret i både legaliserede af slaveri og ekskluderingen af afrikanere fra præstedømmet.

Institutionaliseringen af præstedømmeforbuddet var tæt forbundet med det mormonistiske teokratiske Gudsrige. Samtidigt med at han forviste sorte til racehierarkiets bund opløftede Joseph Israel og den israelitiske slægt til hierarkiets top. Israelitterne var Guds hellige pagtsfolk og nød et specielt forhold til Ham. Tegnet på dette specielle forhold var overdragelsen af præstedømmet,

autoriteten til at tale på Guds vegne, til Israel. Kirken var det nye hellige Israel, eneforvalter af al præstedømmelig autoritet i moderne tid. Ledelsen af kirken forankrede Joseph i præstedømmets Aronske og Melkisedekske ordner, og ordinationen til præst var forudsætningen for at mænd kunne tjene i kirkens eklesiastiske struktur. Udviklingen i Josephs vision om det jordiske Gudsrige medførte en teokratisering af kirken, og i Nauvoo i 1844 lod han sig krone som sit nye teokratiske præstekonge. 1830'erne var præget af en række magtkampe i kirkens øverste ledelse. Disse magtkampe dannede baggrunden for specielt Josephs lineære præstedømmelære. Ifølge denne lære knyttedes retten til præstedømmet udelukkende til den israeltiske slægt, ingen andre kunne gøre krav herpå. Gennem åbenbaringer og patriarkalske velsignelser blev Joseph og hans støtter efterfølgende beskrevet som biologiske israelitter. Derved kunne de på baggrund af slægt gøre krav på præstedømmet og kirkens ledelse. Fra sidst i 1830'erne fik dåbsritualet karakter af et adoptionsritual, hvilket betød at alle SDH nu blev således betragtet som Israelitter. Denne identitetsskabende proces var med til at definere den mormonske gruppe i forhold til alle andre grupper og samfund. Josephs pagtslære forstærkede denne udvikling idet de SDH gennem de forskellige pagtsritualer trådte ind i den evigtvarende patriarkalske familierelaterede orden. I de SDH egen optik nød de således et unikt og privilegeret forhold til Gud, og et af de vigtigste tegn herpå var igen præstedømmet.

I de SDH's egen optik var den mormonistiske teokratiske nation Guds hellige sanktionerede institution på jorden. Den var eneforvalter af al præstedømmelig autoritet, og denne autoritet var garanten for menneskelig frelse da det var ved præstedømmets myndighed, at den enkelte dels gennem dåben kunne adopteres ind i Israel, dels via pagtsritualerne kunne træde ind i den patriarkalske orden. Der var ingen frelse uden for kirken, og dens vigtigste mission var at forvalte kilden til frelse – *præstedømmet* – og bringe denne frelse til verden.

Når kirkens betydning og den afrikanske races fremstilling i SDH lære og kultur tages i betragtning, syntes forbuddet uundgåeligt. At delagtiggøre en race i Gudsrigets ledelse der beskrives som gudsforbandet, degenereret, uegnet til selvstyre, og åndeligt og intellektuelt underlegen, er en tanke Joseph og de ledende SDH med al sandsynlighed har fundet mere og mere problematisk, hvis ikke ligefrem farlig.

På denne baggrund er det overvejende sandsynligt at Joseph Smith selv stod for udformningen af læren om forbuddet. Denne praksis teologiske fundament var/blev Abrahams bog og historien om

Farao. Parley P. Pratt og John Taylor var bevidste om forbuddet i henholdsvis 1847 og 1845, og Orson Hyde indikerede i 1845 at læren om den kanaanæiske forbandelse på daværende tidspunkt kun var kendt af kirkens øverste ledelse. Samtidigt blev Walker Lewis ordineret til præst i sommeren 1843. Det mest sandsynlige er derfor at forbuddet uofficielt er blevet praksis i kirken på et tidspunkt mellem Lewis ordinering i sommeren 1843 og Josephs død sommeren året efter.

Som Bush påpeger, er en sådan konklusion forbundet med en vis usikker da kildegrundlaget er mangelfuldt, men flere forhold støtter indirekte dateringen af forbuddet til denne periode.

Pagtslæren, der blev færdiggjort sidst i 1843, var uløseligt knyttet til præstedømmets beseglende myndighed, og den *Patriarkalske orden* var en præstedømmeorden. Derfor havde ingen mandlig SDH kunne gennemgå disse ritualer. Der er ingen tegn på at nogen døbte sorte i Nauvoo perioden deltog i disse pagtsritualer, ikke engang Elijah Abel. Samtidigt påviser Esplin at Brigham Youngs personlighed og ledelsesstil gjorde det usandsynligt at han skulle have udviklet læren om forbuddet. Tidspunktet for ekskluderingen af den afrikanske race fra præstedømmet må derfor henvises til Joseph Smiths sidste leveår.

Summary.

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (or LDS church) is one of the fastest growing religious movements in the world, particularly if it is considered as at least a semi-Christian sect. It has its origin in the USA where it was founded by Joseph Smith in April 1830. Despite its rapid growth the church is not very known in the larger academic community, especially outside of the US, but if its growth continues research in the movement becomes increasingly important.

The LDS church has, like the American society at large, a racist background. For almost 150 years it excluded male members from its priesthood and church hierarchy, a practice ended in 1978. The reasons behind the Church's decision to exclude male members of the African race from its priesthood are the central focus point of this master's thesis.

It is argued that this decision is connected to; (1) persecution experienced in early and mid 1830's which the church interpreted as closely related to the debate over slavery, and (2) the transformation of Mormonism from a church into a theocratic nation governed by its priesthood, and united through its covenant organization which reinforced barriers between ethnic groups defined by the church race theology.

Litteraturliste.

Arrington, Leonard J. & Bitton, Davis, "*The Mormon Experience*", New York, Vintage House (August 1980).

Arrington, Leonard J., "*Brigham Young: American Moses*", Urbana and Chicago, University of Illinois Press (1986).

Bates, Irene M., & Smith, Gary E., "*Lost Legacy: The Mormon Office of Presiding Patriarch*", Urbana and Chicago, University of Illinois Press (2003).

Beckwith, Francis J., Mosser, Carl & Own, Paul, "*The New Mormon Challenge*", Grand Rapids, Michigan, Zondervan (2002).

Brighamurst, Newell G., "*Saints, Slaves, and Blacks: The Changing Place of Black People Within Mormonism*", Westport, Connecticut – London, England, Greenwood Press (1981).

Brighamurst, Newell G. & Smith, Darron T., "*Black and Mormon*", Urbana and Chicago, University of Illinois Press 2006.

Brodie, Fawn M., "*No man Knows my history: The Life of Joseph Smith*", New York, Alfred A. Knopf (1945). Tredje udg. (1992).

Brooke, John L., "*The Refiner's Fire; The Making of Mormon Cosmology, 1644-1844*", New York, Cambridge University Press (1994).

Bushman, Richard L., "*The Book of Mormon and the American Revolution*", Brigham Young University Studies 17, (autumn, 1976).

Bushman, Richard L., "*The Visionary World of Joseph Smith*", i Brigham Young University Studies 37, (1997-98).

Bushman, Richard L., "*Joseph Smith: Rough Stone Rolling*", New York, Vintage Books (2007).

Bush, Lester E. & Mauss, Armand L., "*Neither White nor Black*", Midvale, Utah, Signature Books (1984).

Bush, Lester E., “*A Commentary on Stephen G. Taggart’s; Mormonism’s Negro Policy: Social and Historical Origins*”, *Dialogue: A Journal of Mormon Thought* 4, (Winter, 1969), i Bush, Lester E. & Mauss, Armand L., “*Neither White nor Black*”, Midvale, Utah, Signature Books (1984).

Bush, Lester E., “*Mormonism’s Negro Doctrine: An Historical Overview*”, *Dialogue: A Journal of Mormon Thought* 8, (Winter, 1973), i Bush, Lester E. & Mauss, Armand L., “*Neither White nor Black*”, Midvale, Utah, Signature Books (1984).

Bush, Lester E., “*Whence the Negro Doctrine? A Review of Ten Years of Answers*”, i Bush, Lester E. & Mauss, Armand L., “*Neither White nor Black*”, Midvale, Utah, Signature Books (1984).

Cooper, Rex E., “*Promises Made To The Fathers*”, Salt Lake City, University of Utah Press (1990).

Crawley, Peter, *The Passage of Mormon Primitivism*, i *Dialogue: A Journal of Mormon thought*, 13 (Winter, 1980).

Ellsworth, Richard G. & Luthy, Melvin J., “*Priesthood*”, i *Encyclopedia of Mormonism*.

Esplin, Ronald K., “*Brigham Young and Priesthood Denial to the Blacks: An Alternate View*”, i *Brigham Young University Studies* 19, nr. 3, (1979).

Flanders, Robert B., “*Some Reflections on the New Mormon History*”, *Dialogue: A Journal of Mormon Thought* 9 (spring, 1994).

Hansen, Klaus J., “*Mormonism and the American Experience*”, Chicago, The University of Chicago Press (1981).

Larson, Charles M., “*...by his Own hand upon papyrus: a new look at the Joseph Smith papyri*”, Grand Rapids, Michigan, Institute for Religious Research (1992).

Mauss, Armand L., “*All Abraham’s Children*”, Urbana and Chicago, University of Illinois Press (2003).

Mauss, Armand. L., “*The Fading of the Pharaohs’ Curse: The Decline and Fall of the Priesthood Ban Against Blacks in the Mormon Church*”, *Dialogue: A Journal of Mormon Thought* 14, (Autumn, 1981), i Bush, Lester E. & Mauss, Armand L., “*Neither White nor Black*”, s. 149-92, Midvale, Utah, Signature Books (1984).

Mauss, Armand L. “*Mormonism and the Negro: Faith, Folklore, and Civil Rights*”, *Dialogue: A Journal of Mormon Thought* 2, (Winter, 1967), i Bush, Lester E. & Mauss, Armand L., “*Neither White nor Black*”, s. 9-30, Midvale, Utah, Signature Books (1984).

O’Donovan, Connell, “*The Mormon Priesthood Ban and Elder Q. Walker Lewis: ‘An example for his more whiter brethren to follow’*”, *John Whitmer Historical Association Journal* 26 (2006).

Prince, Gregory A., “*Having Authority: The Origins and Development of Priesthood during the ministry of Joseph Smith*”, (John Whitmer historical Association Monograph Series), Independence, Missouri, Independence Press (1993).

Prince, Gregory A., “*Power From On High: The Development of Mormon Priesthood*”, Salt Lake City, Signature Books (1995).

Quinn, D. Michael, “*The Mormon Hierarchy: Origins of Power*”, Salt Lake City, Signature Books (1994).

Quinn, D. Michael, “*The New Mormon History: Revisionist Essays on the Past*”, Salt Lake City, Signature Books (1992).

Stark, Rodney, “*The Rise of a New World Faith*”, *Review of Religious Research* “6/1 (1984).

Henvist til i Beckwith, Francis J., Mosser, Carl & Own, Paul, “*The New Mormon Challenge*”, Grand Rapids, Michigan, Zondervan (2002).

Stark, Rodney, “*So Far, So Good: A Brief Assessment of Mormon Membership Projections*”, *Review of Religious Research* 38/2 (1996). Henvist til i Beckwith, Francis J., Mosser, Carl & Own, Paul, “*The New Mormon Challenge*”, Grand Rapids, Michigan, Zondervan (2002).

Taggart, Stephen G., “*Mormonism’s Negro Policy: Social and historical Origins*”, Salt Lake City, University of Utah Press (1970). Tredje udg. (1976).

Toppings, G., “*History of Historians*”, *Dialogue: A Journal of Mormon Thought* 22, (Spring 1989).

Whitmer, David, “*An Address to All Believers in Christ*”, Richmond, Missouri (1887). Se <http://www.utlm.org/onlinebooks/address1.htm>.

Anden Litteratur.

Buerger, David J., "*The fullness of the priesthood: The Second Anointing in Latter-day Saint Theology and Practice*", i *Dialogue: A Journal of Mormon Thought* 16 (Spring 1983).

Owens, Lance S., "*Joseph Smith and Kabbalah: The Occult Connection*", *Dialogue: A Journal of Mormon Thought* 27 (Fall 1994).

Quinn, D. Michael, "*Early Mormonism and the Magic World View*", Salt Lake City, Signature Books (1998).

Underwood, Grant, "*The Millenarian World of Early Mormonism*", Urbana and Chicago, University of Illinois (1993).

Kilder og kilde samlinger.

Ehat, Andrew F. & Cook, Lyndon "*Words of Joseph Smith*", Grandin Book Co (Juni 1991), i "*Words of Joseph Smith – 200th Birthday Commeration*". Indeholder 173 af Joseph Smiths prædiker fra Nauvoo perioden (1839-1844).

History of the Church, bind 1-7 i "*Words of Joseph Smith – 200th Birthday Commeration*". Kan også ses online på; <http://byustudies2.byu.edu/hc/hcpgs/hc.aspx>.

Faulring, Scott H., "*An American Profet's Record: The Diaries and Journal of Joseph Smith*", Salt Lake City, Signature Books in association with Smith Research Associates (1989).

Jesse, Dean C., "*Personal Writings of Joseph Smith*", Salt Lake City, Deseret Book (2002).

"*Journal of Discourses*", er en 26-binds samling af prædiker givet af tidlige SDH ledere. Kan ses online på; <http://contentdm.lib.byu.edu/cdm4/browse.php?CISOROOT=%2FJournalOfDiscourses3>.

"*Kirtland Revelation Book*", en samling af de tidligste åbenbaringer samlet af Frederick G. Williams, Joseph Smiths skribent fra d. 20 juli til omkring d. 27. november 1832. Kan ses online på; <http://saintswithouthalos.com/ss/krb.phtml>.

“*Latter-day Saint’s Millennial Star*”, SDH avis/tidsskrift udgivet fra 1840 til 1970. Kan ses online på; Se <http://contentdm.lib.byu.edu/cdm4/browse.php?CISOROOT=%2FMSStar&CISOSTART=1,1>.

”*The Joseph Smith Papers: Journals Volume 1: 1832-1839*”, The Church Historian’s Press (2008). Samling af Joseph Smiths første 5. dagbøger. Redigeret af, Jesse, Dean C., Esplin, Ronald K. & Jensen, Richard L.

“*The Evening and the Morning Star*”, en tidlig SDH avis/tidsskrift udgivet i Independence, Missouri fra juni 1832 til juli 1833, og så i Kirtland, Ohio fra december 1833 til september 1834. Kan ses online på; <http://www.centerplace.org/history/ems/default.htm>.

“*The Latter Day Saints’ Messenger and Advocate*”, en tidlig SDH avis/tidsskrift udgivet i Kirtland, Ohio fra oktober 1834 til september 1837. Kan ses online på; <http://www.centerplace.org/history/ts/default.htm>.

“*Times & Seasons*”, en tidlig SDH avis/tidsskrift udgivet i Nauvoo, Illinois fra november 1839 til d. 15. februar 1846. Kan ses online på; <http://www.centerplace.org/history/ts/default.htm>.